

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/23 • 24 Haziran 2000 • 5 DM.

***TİS'lerde satışlara
izin vermeyelim!***

***İhaneti taban örgütlülükleri
ve inisiyatifiyle aşalım!***

İÇİNDEKİLER

TİS'ler ve sınıfın sorumluluğu	3
Tarımda yıkım programı başladı	4
Herkese iş!	
Tüm çalışanlara işgüvencesi!	5
TİS sürecinde	
mücadeleyi yükseltelim!.	6
İşçi sınıfı yasakları çiğneyerek grev	
hakkını fiilen kullanmalıdır!	7
Belediyelerde grev hazırlığı!	8
Sistemli ve disiplinli bir	
çalışmayla başardık	9
17 Haziran mitingi ve	
İEP'in derinleşen zaafiyeti.	10
EXSA grevi	
büyük bir coşkuyla başladı.	11
Adana'da sınıf çalışmasının	
güncel gerekleri	12
Yerel sınıf çalışmasında yüklenilmesi	
gereken halka	13
Norm kadro yönetmeliği	14
Hazırlık öğrencileri ve	
yazokulu süreci.	15
Programda tarım ve köylü sorunu/1	
(Orta)	16-19
Polis zihniyetli bürokratları	
başımızdan defedelim!	20
Devrimci tutsaklar onurumuzdur,	
onurumuzu çiğnetmeyeceğiz!.	21
Hücrelere girmeyeceğiz, direneceğiz!	22
Yaşamın hücreleştirilmesine ve	
hücre tipi cezaevine hayır!	23
Büyüyen mücadele dinamikleri ve	
ABD politikasının iflası	24
ABD'nin yeni dış politik açılımlarının	
arak planı	25
Opel'de binlerce işçinin	
iki günlük grevi	26
Komünist militanlardan	
parti programı üzerine	27
Burjuva basından seçmeler	28-29
Mücadele Postası.	30-31

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/23 • 24 Haziran 2000

Fiyatı: 5 DM.

Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83

e-mail: kb1@turk.net

Web: <http://www.kizilbayrak.de>

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

Kızıl Bayrak'tan...

Patronlar kulübü TÜSIAD istişare toplantısından yine bir demokrasi balonu uçuruldu. Kapitalist beyler devleti insan haklarına saygılı olmaya davet ediyordu.

Hangi insanın haklarına saygı göstermesi gerektiğini gayet iyi bilen devlet ise, görevini layıkıyla yerine getirmek için elinden geleni yapmaktaydı... Deri patronlarının azami sömürü hakkını güvenceye alabilmek için, sendikalaştılar diye işten atıldıklarından direnişe geçen deri işçilerini ve sendika yöneticilerini, Çorlu'da gözaltına almakla meşguldü.

TÜSIAD yöneticileri, klübün has üyelerinden Sabancı'ya arka çıktıklarını göstermek için, ücretlerin enflasyonla ilişkisi olmadığını, hükümetin özel sektörü %25 konusunda zorlamasının yersiz olduğunu anlatıyordu. Sabancı ise o sırada SASA'da işçi atmakla meşguldü.

Herkesin demokrasisi kendisine tabi. Ne kadar allayıp-pullasalar da, patronların demokrasisinde işçilerin örgütlenme hakkı yoktur. İnsanca yaşama ve çalışma hakkı yoktur. Ve bu, onların insan hakları savunusuyla çelişmemektedir. Çünkü onlar işçiyi insan olarak görmemektedirler.

Sadece işçinin değil, onların demokrasisinde kamu emekçisine de, yoksul köylüye de yaşama

hakkı yoktur. Siyanürlü altına da, nükleer yıkıma da geçit veren "istikrar programı" onlara aittir. Ve bunlar, savundukları insan haklarıyla çelişmemektedir. Çünkü onlar, kendilerinin dışında kimseyi insan olarak görmemektedirler. Onların demokrasisinde devrimci tutsaklara yaşama hakkı yoktur. Sömürme haklarının korunabilmesi, devrimcilerle birlikte toplumsal kurtuluş umudunun öldürülmesine bağlıdır çünkü. Adım başı ölüm hücrelerinin inşa edildiği bir ülkede, devletin öldürme hakkından hiç söz etmeden demokrasi nutukları çekmeleri bundandır.

Onların demokrasisinde işçi ve emekçilerin düşünce, söz, basın, gösteri özgürlüğüne de yer yoktur.

Devrimci basının sürekli kovuşturulduğu, yasal ve yasadışı her türlü yolla engellendiği, çalışanlarının devlet terörüyle baskılanmaya çalışıldığı bir ülkede, bu özgürlüklerden hiç söz etmeyen bir demokratikleşme programı çıkarabilmeleri bundandır.

Ancak, herkesin demokrasisi kendisine.

İşçi sınıfının da kendi demokrasi programıyla toplumsal mücadele arenasına çıkması yakındır. Ve ancak o zaman, kapitalist sınıfın karşısına bir sınıf olarak çıkabildiği zaman, patronlar işçinin de insan olduğunu görüp şaşıracaklardır.

Çıktı! kitapçılarda!

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi
Program
Tüzük**

E K S E N Y A Y I N C I L I K

Derleyen: H. FIRAT

**Parti programı üzerine/2
Teorik ve ilkesel
bölüm**

Sefalet zamlarına hayır!

İnsana yaraşır çalışma koşulları ve insanca yaşanacak ücret için!

TİS'ler ve sınıfın sorumluluğu

Bugün TİS'ler nedeniyle kavganın odağına ücret sorunu yerleşmiştir. Ancak, nasıl ki düşük ücret politikası İMF-TÜSİAD saldırı programının ayaklarından sadece birini oluşturuyor ise, "insanca yaşamaya yeterli ücret" talebi de sınıf mücadelesinin güncel hedeflerinden sadece biri olarak görülebilmelidir. Dolayısıyla, ücretlerin yükseltilmesi mücadelesi; özelleştirme, mezarda emeklilik, tahkim, sosyal hakların tasfiyesi vb. saldırılara karşı mücadeleden ayrı ele alınamaz. Birine karşı mücadele etmeksizin diğeri konusundaki talepler kazanılamaz. Kazanılmış görünürlerse birer aldatmacadan ileri gidemez. Nitekim patronlar, "enflasyonun üstünde zam talebi devam ederse işçi çıkarırız", diyorlar. Çıkartıyorlar da. Tüm geçim araçlarının fiyatı petrole, petrol fiyatlarının dolara endekslendiği koşullarda, ücret zamlarının zaten üç günde eriyeceği, eğer mücadelenin yönü işsizliğe, hayat pahalılığına vb.'ne de çevrilemezse, düzen cephesinden sonucun "kaşıkla verip kepçeyle almak" tan ibaret olacağı açıktır.

Bir toplu sözleşme süreci yaşanıyor. Lastikteki grev yasağının yükselttiği tepkiden sonra, sermaye sürecin daha sessiz geçmesi için elinden geleni yapıyor. Ancak bu suskunlukta asıl pay sendika bürokratlarıdır. Çünkü sermayenin elinden gelen, işçiyi taleplerini karşılayarak susturmak değildir. Onlar daha ucuz ve kolay bir yol bulmuşlar, buradan ilerlemeyi sürdürmektedirler. Bu yol, işçi sınıfının sözde temsilcilerini satın almak yoluyla sınıfı silahsızlandırmaktır.

TİS görüşmeleri kapalı kapılar ardında sürüyor. Dışarıya en küçük ses sızmadığına göre, demek ki kavga-dövüş de yaşanmıyor. Oysa, saldırıların alabildiğine azgınlığı bir dönemde gerçekleşen toplu pazarlıklarda büyük bir gürültü kopabilmelidir. En azından işçi temsilcileri kıyasıya bir kavgayı göze alarak oturmalıdırlar masaya.

Kapitalistlerin sefalet zammı teklifiyle geldikleri ve gelecekleri yeterince açıktır. Asgari ücrete ve memur maaşlarına yapılan zamlar bugünkü TİS'lerde dayatılacak miktarların habercisiydi. Üstelik gizli-kapaklı da değil, bağıra bağıra ilan edildi düşük ücret politikası. Kuşkusuz TİS kavgasının daha o zamandan başlatılması gerekiyordu. Örneğin, kamu emekçileri ile güçlü bir sınıf dayanışmasına girilebilmiş, "İşçi-memur elele!" şiarıyla sefalet ücretlerine karşı eyleme geçilebilmiş olsaydı, sermaye az-buçuk geriletebilir, ücretler yükseltilebilir, bugünkü TİS'lerde pazarlık gücü de artırılmış olurdu. Sendika yöneticileri böylesine basit bir hesabı yapmaktan aciz oldukları için mi sessiz kaldılar saldırılara? Elbette hayır! Bugün TİS görüşmelerinde yaşanan suskunluk, saldırı programları

karşısındaki genel suskunluğun bir devamı, küçük bir örneğidir.

Patronlar, enflasyonun düşmesi için işçinin-memurun aç kalması gerekiyor, diyorlar. Hükümet, İMF'ye söz verdik, yüzde 25'ten fazla zam yapamayız, diyor. Sendikacılardan tık çıkmıyor. Çünkü onlar çoktan İMF-TÜSİAD hükümetinin enflasyonla mücadele programını desteklediklerini açıklamışlar, yani sınıf mücadelesindeki yerlerini patronların yanında olarak çoktan belirlemişlerdir. Toplu pazarlıklarda kavga çıkmamasının nedeni, TİS masalarında bir tek gerçek işçi temsilcisinin bulunmamasıdır. Bu masalarda gerçekleşen iki karşıt tarafın pazarlığı değil, tek yanlı bir hesap-kitap olayıdır. Bir kısmı ücretli eleman, bir kısmı satın alınmış/düşürülmüş sendika bürokrati, diğer bir kısmı hükümet temsilcisi olmak üzere, tümü sermayenin uşağı bir guruh kafa kafaya vererek, sefalet ücretlerini sınıfa kabul ettirmenin yol ve yöntemlerini arıyorlar TİS masalarında.

Dolayısıyla, TİS sürecindeki işçiler, salt sermayenin sefalet ücretleri dayatmasını değil, fakat ondan da önce, bu ihanet çemberini parçalamak zorundadır. Yoksa TİS'ler "toplu pazarlık" yerine "toplu satış" olarak yaşanmaya devam edip gidecektir.

Bugün TİS'ler nedeniyle kavganın odağına ücret sorunu yerleşmiştir. Ancak, nasıl ki düşük ücret politikası İMF-TÜSİAD saldırı programının ayaklarından sadece birini oluşturuyor ise, "insanca yaşamaya yeterli ücret" talebi de sınıf mücadelesinin güncel hedeflerinden sadece biri olarak görülebilmelidir. Dolayısıyla, ücretlerin yükseltilmesi mücadelesi; özelleştirme, mezarda emeklilik, tahkim, sosyal hakların tasfiyesi vb. saldırılara karşı mücadeleden ayrı ele alınamaz. Birine karşı mücadele etmeksizin diğeri konusundaki talepler kazanılamaz. Kazanılmış görünürlerse birer aldatmacadan ileri gidemez. Nitekim patronlar, "enflasyonun üstünde zam talebi devam ederse işçi çıkarırız", diyorlar. Çıkartıyorlar da. Tüm geçim araçlarının fiyatı petrole, petrol fiyatlarının dolara endekslendiği koşullarda, ücret zamlarının zaten üç günde eriyeceği, eğer mücadelenin yönü işsizliğe, hayat pahalılığına vb.'ne de çevrilemezse, düzen cephesinden sonucun "kaşıkla verip kepçeyle almak" tan ibaret olacağı açıktır.

Bundan çıkarılması gereken sonuç, sermayenin aralıksız süren saldırılarına karşı, işçi sınıfı ve emekçilerin de kesintisiz bir mücadele içine girmeleri gerektiğidir. Saldırının her ayağı, püskürtülünceye dek sürdürülecek bir eylemliliğe konu edilebilmelidir. Sınıf güçlerinin toparlanması ve birleşik mücadelenin örgütlenmesi, böylesi bir eylemlilik süreci içinde çok daha kolay hale gelecektir.

Yeniden saldırının bugünkü ayağına, sefalet ücreti dayatmasına dönersek, saldırıyı ve buna bağlı olarak ihaneti parçalayabilmek için yapılması gerekenleri şöyle sıralayabiliriz:

TİS taslakları mutlaka işçilerin inisiyatifinde hazırlanmalıdır. Sendikacıların hazırladığı ve çoğu kendilerinin belirlediği bir-iki temsilciye onaylatarak sözde işçilerin olurlarını aldıkları bir taslak kabul edilemez. İşçilerin inisiyatiflerini kullanabilmelerinin en uygun ve denenmiş yolu ise örgütlülüktür. TİS kapsamındaki her işletmede TİS komiteleri kurulmalı, olanlar sendikadan uydusu olmaktan çıkarılmalı, işçiler tarafından söz ve karar yetkisiyle donatılmalıdır. Sendika yönetiminin, TİS komitesinden habersiz hiçbir girişimde bulunmaması, hiçbir anlaşmayı

imzalamamasını sağlamak için, bu durum yöneticilere anlayacakları dille anlatılmalıdır. Tabanın tüm kararlılık ve inisiyatifine rağmen ihanetin sürmesi (yani bir satış sözleşmesinin imzalanması) durumunda, sözleşmeyi geçersiz kılacak tek güç, yine işlevli bir komitede örgütlü işçilerin üretimden gelen güçleridir. Sendika devreden çıkarılarak pazarlık doğrudan yürütülebilir. Geçmişte çok örneği bulunan böyle bir tek gelişme dahi, bugün, hem sınıf ihanetine ve hem de sermayenin saldırılarına karşı büyük bir adım anlamına gelecektir.

Ücret sorunu ve onunla bağlantılı temel talepler etrafında mücadeleyi ortaklaştırmak ve yaygınlaştırmak için tüm güçler seferber edilmelidir.

Sorunun merkezine "İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret" in oturtulması gerektiği açıktır. Buna bağlı olarak;

- Eşit işe eşit ücret,
- Esnek üretim, prim, parça başı, akord vb. çalışma sistemlerinin ve taşeronlaştırmanın yasaklanması,
- Herkese iş, tüm çalışanlara işgüvencesi,
- Teknik nedenlerle ya da toplumsal hizmetlerin gerektirdiği zorunlu durumlar dışında, gece çalışmasının (22.00-06.00 arası) yasaklanması. Zorunlu gece çalışmasına 4 saatlik işgünü ve artı ödeme.

e) Ortaçağdan kalma bir yarı-feodal uygulama olan çıraklığın tasfiyesi.

f) İş güvenliğine ve sağlıklı çalışma ortamına ilişkin teknik ve sıhhi düzenleme ve önlemler. Bunun işyeri temsilciler kurulu ve sendikalar tarafından sürekli denetimi. İşçi temsilcilerinin yönetiminde, teknik ve sağlık uzmanlarından oluşan iş müfettişliği.

g) Kadın işçilerin kadın, ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması yasağı. Doğumdan önce ve sonra 3'er aylık ücretli izin, tıbbi bakım ve yardım. Kadınların çalıştığı tüm işyerlerinde kreş ve emzirme odaları.

h) 7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası.

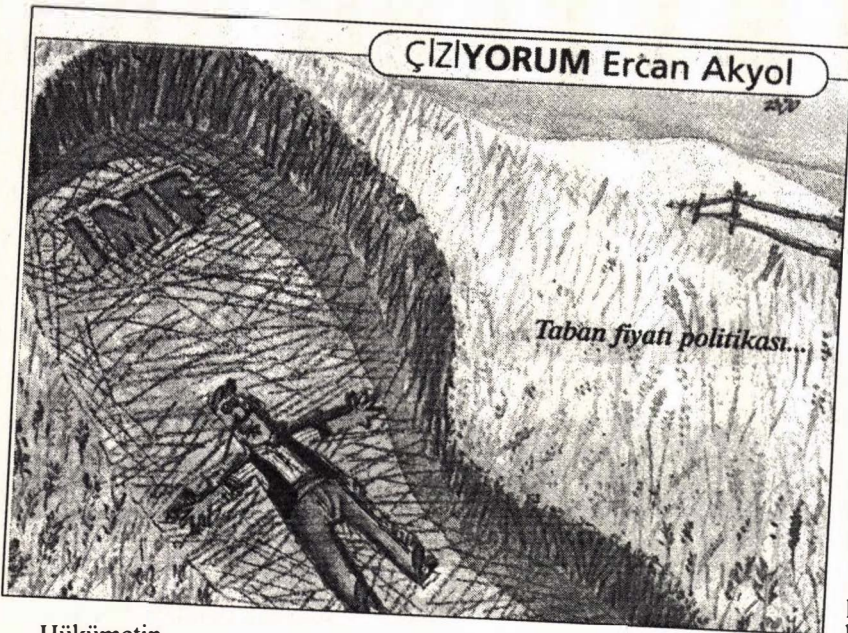
i) Kesintisiz iki günlük hafta tatili. 6 haftalık yıllık ücretli izin.

Her sektör veya işyerinde sözleşmeye eklenecek daha özgün talepler de bulunacaktır kuşkusuz. Ancak yukarıdaki talepler, TİS kapsamındaki tüm işçileri kesen, dolayısıyla ortak bir mücadelenin yolunu düzleyen genel taleplerdir ve ancak birleşik bir mücadele sonunda kazanılabilir. Ayrıca, görüleceği gibi bu talepler, salt TİS sürecindeki ve salt sendikalı işçileri değil, hatta salt sanayi işçilerini bile değil, tüm ücretli emekçileri kesmektedir. Dolayısıyla, birkaç işletme üzerinden öne çıkarılıp yükseltilebilirse eğer, oldukça geniş bir işçi-emekçi hareketine yol açılabilecektir.

İşçi sınıfı tüm emekçilerin, sanayi işçisi tüm sınıfın doğal öncüsü konumundadır. Örgütlü işçilerin ise sınıfın tümüne karşı özel bir sorumluluğu bulunmaktadır. Esas olarak örgütlü işçiler üzerinden yürüyen TİS mücadelesi, bu görev ve sorumluluklar bazında da ele alınabilmelidir. Buradan bakıldığında, TİS mücadelesinin sınıf hareketine yapacağı en büyük katkının sınıf mücadelesini yükseltecek ve yaygınlaştıracak bir etki olacağını söylemek gerekiyor. Tek tek TİS'lerdeki kazanımlar da ancak buna paralel olarak yükselebilir.

Sermaye sınıfı birleşik ve örgütlü bir saldırı yürütmektedir. Hangi cephede olursa olsun, onu geriletebilmek yine birleşik ve örgütlü bir mücadelenin ürünü olacaktır.

Tarımda yıkım programı başladı

Hükümetin

hububat taban fiyatlarını açıklamasıyla birlikte, tarımın yıkımıyla ilgili konular bir anda öne çıktı.

Belirtmek gerekir ki, bu açıklanan fiyatlar, sermaye cephesi açısından tam anlamıyla tarımı çökertmede kararlılık gösterisi oldu.

Buna karşılık, hükümetten daha yüksek fiyat beklentisinde olan, buna ilişkin umutlarını son ana kadar koruyan "üreticiler" hiç beklemedikleri sefalet fiyatları karşısında tam bir şok yaşadılar. Sermayenin saldırgan yüzünü ilk kez bu kadar çıplak gören kırsal emekçiler öfkeyi, tepkiyi ve tedirginliği bir arada yaşadılar.

Buğday fiyatları, sermayenin saldırı hazırlıklarının bugüne dek daha çok kayıtsızlıkla izleyen tarımla ilgili örgütleri de harekete geçirdi. Ülkenin her yanındaki ziraat odaları, birlikler, kooperatifler, ziraat mühendisleri peşpeşe hükümeti protesto eden, "üretici"yi ise eylem yapmaya çağırarak açıklamalar yaptılar.

Konuyla ilgili ilk toplantı, 500'ün üzerinde bir katılımı 14 Haziran'da Manisa'da yapıldı. Ziraat Odaları başta olmak üzere tarımla ilgili örgütlerin temsilcilerinin katıldığı bu toplantıda, hükümete IMF'nin emriyle uyguladığı tarım politikalarından vazgeçmesi çağrısı yapıldı. Hükümetin mevcut tutumunda ısrar etmesi halinde ülkenin birçok yerinde eylemlere başlanması kararlaştırıldı. İlk geniş katılımlı eylem 29 Haziran'da Tekirdağ'da gerçekleştirilecek.

Eğer hükümet kırdaki oluşan bu tepkiyi boşa düşürebilecek bir manevraya girişmez ve tutumunda ısrar ederse, eylem ve protestoların artarak sürmesi, giderek yayılması güçlü bir ihtimaldir.

Nitekim muhalefetteki sermaye partileri de bunu hesaba katmışlar ve apar topar mitingler yapmaya başlamışlardır. Tansu Çiller'in yaptığı "çay mitingi"nin ardından FP 17 Haziran'da Konya'da çiftçi mitingi yapmış, IMF'den tek kelime bile söz etmeden hükümeti eleştirmiştir. Fakat, Konya'da yapılmasına rağmen mitinge katılım çok az olmuştur. Bu durum, düne kadar gerici sermaye partilerine kayıtsız şartsız inanan kır emekçilerinin bugün bu inancını bir ölçüde kaybettiğini göstermesi bakımından dikkate değerdir.

İnisiyatif kır burjuvazisinde

Kırdaki hareketlenmeye yakından baktığımızda, tepkilerin daha çok ziraat odaları eksenli geliştiği, eylem çağrı ve organizasyonlarının da yine TZOB ve ona bağlı odalarca yapıldığını görüyoruz. Yıkıma karşı gelişen hareketlenmenin beslediği asıl dinamik emekçi köylülüğün hükümete duyduğu tepki olsa da,

mevcut tabloya bakarak inisiyatifin daha çok zengin köylülüğün elinde olduğunu söyleyebiliriz. Zira milyonlarca küçük ve orta köylünün üye olduğu ziraat odaları, birlikler özellikle 12 Eylül'den bu yana tümüyle sermayenin çıkarlarına hizmet edecek hale sokulmuşlardır. Kır burjuvazisinin ve sermaye partilerinin elinde sömürü ve rant paylaşmanın, kırları burjuva sınıf adına denetim altında tutmanın araçları olarak hizmet görmektedirler. Kağıt üzerinde bu örgütlerin üyesi ve sahibi görünen emekçi köylülüğün ise yönetim ve politikaların belirlenmesinde en ufak bir söz hakkı yoktur.

Kır burjuvazisi, iki temel nedenden dolayı bugünkü hükümet karşıtı hareketlenmenin içinde yer alıyor. Birincisi, emekçi köylülüğün tepkilerine sahip çıkarak onlar üzerindeki etkinliği sürdürme çabasıdır. Zira ziraat odaları tepkinin örgütlenmesine önayak olmazsa, yarın onları da aşacak eylemler gündeme gelebilecektir.

İkincisi, kır burjuvazisinin bir kesiminin çıkarlarının yıkım saldırısı nedeniyle gerçekten de tehdit altında olmasıdır. Ülkede geleneksel tarım üretimini bir ölçüde denetleyen, tarımsal desteğe ayrılan bütçe ödeneklerinin hemen hepsini türlü yollarla kasasına aktaran, tarımla ilgili rant kaynaklarında suyun başını tutan ve nihayet, gıda ve tüketim maddeleri pazarının önemli bir parçasına sahip olan bu kesim, elindeki sömürü ve kâr olanaklarını tekellerle paylaşmak, hele hele tümüyle onlara kaptırmak ihtimalinden fazlasıyla rahatsız olmaktadır. Bu yüzden de tekellerle gerici bir çıkar savaşı yürütmeye, kendi çıkarlarını güvence altına aldurmaya çalışmaktadır.

Kır burjuvazisinin bu tutumu kimseyi yanıltmamalı. Zengin köylülüğün hükümetin politikalarına tutum alması, onun çıkarlarının emekçi köylü yığınlarının çıkarlarıyla kesiştiği anlamına gelmiyor.

Emekçi köylülük, saldırı politikalarının planlandığı gibi işlemesi durumunda, kelimenin gerçek anlamıyla kapsamlı bir yıkım yaşayacak. Milyonlarcası toprağını, üretim araçlarını kaybedecek. Sefalet ve çaresizlik içinde kentlere akacak.

Oysa, yıkım programıyla çıkarları bir parça sarsılmış olsa da, tekellere ve kapitalist sisteme sayısız bağla bağlı olan kır burjuvazisinin durumu çok farklıdır. Onun derdi yıkımı durdurmak

değil, kendine pay kapmaktır. Denetimindeki örgütler vasıtasıyla küçük ve orta köylülüğün tepkisini kendi çıkar savaşının potasına akıtmaktır.

Emekçi köylülük, çıkarları aynı olduğu için ya da çok güvendiği için değil, başka nedenlerden dolayı kır burjuvazisinin denetimindeki örgütlerin peşine takılıyor. Sınıf hareketinin politik önderliğinden ve yakın ilgisinden yoksunluk, örgütsüzlük ve burjuva gericiğinin bilinçlerdeki güçlü etkisi onları buna itiyor.

Emekçi köylülüğün önünde ilerde daha da kritikleşecek bir ikilem bulunuyor. Ya kent ve kır proletaryasıyla birleşik bir mücadele verilerek saldırıların püskürtülmesi; ya da kır burjuvazisinin inisiyatifi altında sürdürülecek, bir süre geçtikten sonra heba olacak bir mücadele girişimi ve yıkımın en ağır şekilde yaşanması. Bu ikili tercih zorunluluğu, tahmin edilen de önce emekçi köylülüğün karşısına çıkacaktır.

Sınıf devrimcileri kırdaki yaşanan bu hareketlenmeye gereken önemi vereceklerdir. Kır burjuvazisinin inisiyatifi altında gelişmesi, onların bu hareketlenmeye sırtlarını dönmelerinin gerekçesi olamaz. Aksine, yıkım politikalarına karşı gelişen her eylemi, kitle hareketini devrimci temelde büyümenin olanakları olarak değerlendirecekler ve güçleri ölçüsünde müdahale konusu yapacaklardır.

Kır burjuvazisinin denetiminde gelişen bir hareketin yıkım saldırısını püskürtmeyeceğini, çıkarları bir parça güvence altına alındığında zengin köylülüğün tekellerle birlikte davranmaktan kaçınmayacağını ve kırdaki emekçileri yüzüstü bırakacağını söyleyecekler. Emekçi köylülüğün gerçek kurtuluşunun proleter devrime omuz vermekten geçtiğini her vesileyle anlatacaklar.

Kır proleterlerini ve emekçi köylü yığınlarını kendi bağımsız örgütlerini yaratmaya çağıracağız. Onların bu alandaki çabalarına önderlik etmek için güçleri yettiğince seferber olacaklar.

Emekçi köylülüğün kır burjuvazisinden bağımsız örgütlenmesi üzerine

Emekçi köylülük bugün, çıkarlarını savunabilecek, mücadelesini çekip çevirecek örgütlenmelerden yoksundur.

12 Eylül'den önce yaşanan Köy-Koop deneyimi, çeşitli gerilik ve kusurlarına rağmen, küçük ve orta köylülüğün çıkarlarını savunuyordu. Köy-Koop'a bağlı birim kooperatiflerinde emekçi köylülük sınırlı da olsa bir örgütlenme deneyimi yaşadı.

12 Eylül'le birlikte Köy-Koop Merkez Birliği dağıtıldı. Ona bağlı il birlikleri de giderek siyasi çekişmelerin, rant paylaşımının, yolsuzlukların batağın gömüldü. Bugün Trakya'da Köy-Koop'a bağlı birçok birim kooperatif hala mevcut. Ama süt toptancılığın başka bir işlevi kalmamış durumda.

Gene 12 Eylül öncesinde ülkenin çok değişik yerlerinde emekçi köylülüğün kooperatiflerle sınırlı örgütlenme deneyimleri yaşadığını biliyoruz.

Şu an 700 binden fazla küçük ve orta köylü, Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'ne bağlı kooperatiflere üye durumda. ziraat odalarına üye olanların sayısı ise daha fazla. Fakat bu örgütler, kır burjuvazisinin ve sermaye devletinin denetimi altında. Emekçi köylünün çıkarlarını korumak gibi bir derdeleri yok.

Kapitalizmin sömürü ve soygun politikalarından korunmak, emperyalist yıkım saldırısını durdurmak için emekçi köylülüğün kendi örgütlerini yaratması zorunlu.

Emekçi köylülüğün ne tür örgütlerde biraraya gelmesi gerektiğini bu kadar önden söyleyebilmek ise mümkün değil. Bölgeye, koşullara, eldeki olanaklara göre çok değişik biçimler gündeme gelebilir.

"Emekçi köylü birlikleri", kooperatifler, dernekler bu biçimlerden bazılarıdır. Önemli olan, biçimden ziyade, kurulacak örgütlenmelerin zengin köylülerden, büyük toprak sahiplerinden, sermaye devletinden bütünüyle bağımsız olması ve emekçi köylülüğün ihtiyaç ve talepleri üzerinde şekillenmesidir.

Emekçi köylülüğün çıkarları kır burjuvazisinin çıkarlarından farklıdır. O halde örgütlü mücadelesi de ayrı olmalıdır.

Herkes iş!

Tüm çalışanlara işgüvencesi!

Sermaye sınıfı işçi ve emekçilerin sefalet mahkum edilmesi programını hayata geçirmek için son hızla çalışmaya devam ediyor. IMF ve TÜSIAD'ın planladığı, hükümetin uygulamaya koyduğu, sömürü oranlarının artırılmasını güvence altına alma programında en küçük bir sapmaya bile izin vermeme kararlılıklarını her vesileyle ortaya koyuyorlar. Memurlara reva görülen %25 sadaka ücret artışlarının, kamu ve özel sektör işçileri için de üst sınır olmasını sağlamak amacıyla hummalı bir faaliyet yürütüyorlar.

SASA işçilerine verilen zam oranı sermaye sınıfından ve hükümet temsilcilerinden sesler yükselmesine yolaçmıştı. TÜSIAD temsilcilerinden çalışma bakanına kadar, tüm sermaye sözcüleri, Sabancı'yı hükümetin enflasyon hedefinden fazla artış vermeme kararını bozucu hareket etmekle suçlamışlar ve artışın bundan sonraki TİS'ler için de örnek teşkil etmesinden duydukları kaygıyı dile getirmişlerdi. Oysa Sabancı, grev ve %25'in üzerinde ücret artışları nedeniyle borsada değer yitirmeye başlayan hisse senetlerinin tekrar değer kazanması için, bir eliyle verdiklerini diğer eliyle geri almaya hazırlanıyordu. Nitekim, grev sonrası işbaşı yapan işçiler kötü bir sürprizle karşılaştılar. İplik bölümünde makinaları çalıştırmayan işveren, tamamı sendikalı ve eski işçi olan 91 işçiyi kapı dışarı etti. Üstelik sırada yeni saldırı planları da var. İşçilik maliyetlerini grev öncesi dönemin seviyesine düşürmek için ellerinden geleni yapacaktır.

Grevin ardından, IMF'nin ve hükümetin geriletildiğini ilan ederek, zafer edasıyla açıklamalar yapan Petrol-İş yetkilileri ise, bu kez süt dökmüş kedi misali, "elimizden bir şey gelmez, yapabileceğimiz bir şey yok" açıklamaları ile saldırıyı geçiştirme, görmezden gelme yolunu tutmaya çalışıyorlar. SASA patronu ise, sentetik elyaf ve iplik üreten fabrikanın, ücretlerin daha düşük olduğu tekstil işkolunda sayılması için girişimlere başlayarak, Petrol-İş'in yetkisini düşürmek için harekete geçeceğinin sinyallerini verdi.

Her toplusözleşme sonrasında gündeme gelen tensikat saldırısı püskürtülmelidir

Bu süreç, işçi ve emekçilerin mücadeleyi TİS ve ücret mücadelesinin çok ötesinde kavraması zorunluluğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Hemen her toplusözleşme sonrası yaşanan tensikatlar karşı daha etkili bir mücadelenin örgütlenmesi zorunludur. Aksi halde TİS ve grev ile kazanılanlar bir-iki hafta içinde tensikatlarla geri alınmaktadır. SASA işçileri ve Petrol-İş Sendikası TİS maddeleri arasına işgüvencesi talebini yerleştirebilmek için ısrarlı olsalardı, bugün bu saldırı ile karşılaşmayacaklardı. Tensikat saldırısının önüne geçmeyi sağlayacak maddelerin de TİS'de yer alması için grevin bir iki gün daha uzaması yeterli olabilirdi. Entegre tesisin bir daha çalışamaz hale gelmesini engellemek için grevi bir an önce bitirmeyi tercih eden işveren, sermaye yasalarının kendi çıkarlarını koruyan maddelerine de güvenerek, yıkıcı darbeyi daha sonra indirmeyi tercih etti. Yasalar nasıl olsa, üretimi tasfiye ettiği

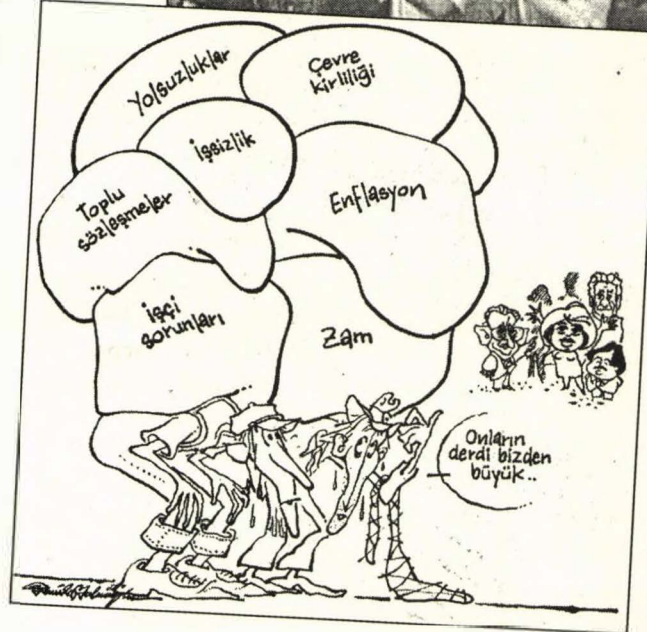
birimlerde çalışan işçilerin toplu olarak işten atılmasını, işverenin hakkı olarak görüyordu.

Geçmişte de bazı üretim birimlerini, makinalarla birlikte Adana Organize Sanayi Bölgesi'ne taşıyan işveren, buradaki sendikalı işçileri işten atarak, aynı üretimi başka bir yerde, sendikası ve asgari ücretle çalışmayı kabul eden işçiler ile devam ettirmişti. Bu kez de iplik bölümünde çalışan işçilerin başına aynı akıbet geldi. Sırada acaba hangi bölümde çalışan işçiler var?

İşveren esas niyetini zaten açıklamış durumda. Fabrikanın kimya değil de tekstil işkolunda sayılmasını istiyor. Bunu gerçekleştirerek Petrol-İş'in yetkisini düşürmek istiyor. Ücretlerin daha düşük olduğu ve sendikacıların daha uzlaşmacı olduğu tekstil sektöründe sayılmak istiyor. SASA işçileri mücadelelerini bu planı bozma hedefi ile sürdürmek zorundadırlar. TİS'i %25'in üzerinde bağladık diyerek, rehavete kapılmanın zamanı değildir. Kapitalist dünya düzeni var olduğu sürece, sınıf mücadelesi de var olmak zorundadır. Patronlara karşı haklarımızı korumak ve yeni haklar kazanabilmek için bu mücadeleyi aralıksız olarak yükseltmek zorundayız. Aynı bakış açısı ile sermaye yasalarında yer alan işçi düşmanı yasalara karşı genel bir mücadele örgütlemek zorundayız. Patronların tensikat yapmasını ve keyfi dayatmalarını engellemek için, grev ve genel grev silahını en etkili şekilde kullanmak zorundayız.

İşçi sınıfı sermaye grupları arasındaki rekabette taraf olamaz

Sermaye sınıfı rekabet koşullarından bahsediyor, işçiler yüksek ücret isterse, üretim yapamayacağı tehditlerini savuruyor. En az işçi ile en çok üretim yapmanın yollarını ve yöntemlerini geliştirmek için sürekli araştırmalar yapıyor. Sınıf bilincinin geriliği ve mücadelenin önündeki engeller, onlara bu konularda en büyük yardımı yapıyor. Çalıştığı fabrikanın rakipleri karşısında avantajlı olması için düşük ücretle çalışmayı kabul edebilen işçilerle karşılaşıyoruz. Sendika yöneticileri bile, fabrika kapanmasın diye, bu koşullara razı olduk,

diyebiliyorlar. Yani üretimi devam ettirmek, patronun işçilere yaptığı bir iyilik olarak gösterilmek isteniyor. Bu bilinç bulanıklığını kırmak gerekiyor. Öncelikle, kapitalist ekonominin vahşi yapısının gözler önüne serilmesi gerekiyor. Sermaye sınıfı hakim olduğu sürece rekabet koşulları, sürekli olarak işçi ücretlerinin düşürülmesini ve daha az işçi ile daha çok üretim yapılmasını zorunlu kılacağından, sömürünün sürekli arttırılmasını hedefler. Bu sürece teslim olmak demek mücadeleyi baştan kaybetmek

demektir. Bu nedenle işçi sınıfının tarihsel çıkarları, üretim birimleri ve üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin tasfiyesini zorunlu hale getirmektedir. Sınıf mücadelesini bu tarihsel çıkarların bilincinde olarak yürütmek zorundayız. Günlük mücadelelerimizde sermaye sınıfını geriletmek için, kararlı bir mücadele ortaya koyabilmek için bu zorunludur. Böylece patronların, işçi sınıfını kendi aralarındaki rekabet savaşında kullanmalarının önüne geçebiliriz. İşçi sınıfı bir sermaye grubunun diğerleri üzerinde üstünlük kurmasını kolaylaştırmak için haklarından vazgeçmemelidir. Çünkü bunun sonu köleliktir, daha fazla sömürüdür. Ekonomik zenginliklerin israfı, açlığın ve sefaletin artmasıdır. Eğer SASA ya da başka bir sermaye grubu işçilerine insanca çalışma ve yaşama koşulları sağlayarak üretim yapamıyorsa, kapanmayı, yok olmayı çoktan hak etmiş demektir. İşçilerin, fabrika kapanmasını diyerek, taviz vermeleri kabul edilemez. Sermaye düzeni rekabet koşullarını bahane ederek dünya ölçüsünde işçi haklarına sürekli olarak saldırılmaktadır.

Kapitalist sistem işte budur. Bir yandan işçi ve emekçilerin sefaleti artarken, yığınlar açlığa mahkum edilirken, diğer yandan bir avuç asalak lüks içinde keyif çatmaktadır. Milyonlarca insanın açlığı ve sefaleti pahasına servetlerine servet katanların çıkarlarını korumak için fedakarlık

yapmak, ne işçi sınıfının ne de işçi sendikalarının görevi olamaz. Bu tutum hem işçi sınıfına hem de insanlığa karşı suç işlemek anlamına gelmektedir.

“Herkes iş, tüm çalışanlara işgüvencesi!” talebini yükseltelim!

Sermaye sınıfı SASA'daki işçi kıyımı ile gündemdeki TİS süreçlerini de etkilemek istiyor. İşçilere ve sendikalara %25 artış hedefini aşarsanız, tensikat saldırısı ile karşılaşsınız, deniyor. Gözdağı verilmek isteniyor. Özellikle metal, belediye ve tekstil sektörlerinde devam eden ve 9. ayda başlayacak olan TİS süreçlerine işçilerin ve sendikacıların boynu bükük olarak çıkması isteniyor. Tensikat saldırısını bu kapsamda düşünmek ve geri püskürtmek için etkili bir mücadele ortaya koymak gerekiyor. Sermaye sınıfı yasalar ile işçilerin toplu pazarlık haklarını adım adım ortadan kaldırmak istiyor. İşçi sınıfını sermaye karşısında tamamen silahsız, savunmasız bırakmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyor. Buna karşılık olarak işçi sınıfının mücadelesini yükseltmesi ve sermayenin planlarını bozması gerekiyor.

Sermaye hükümeti, tensikatların yoğunlaşacağı önümüzdeki günlerde, tepkileri azaltmak için göstermelik işsizlik sigortası yasasını devreye sokmuş bulunuyor. Böylece hem zorunlu tasarruf ve SSK fonları gibi kolayca yağmalayabileceği yeni bir fon kurmuş oluyor, hem de işsiz kitleleri oyalayabileceği ve aldatılabileceği yeni bir imkana kavuşmuş oluyor.

Ancak sermaye sınıfının saldırıları bunlarla da sınırlı değil. Gündemdeki TİS'lerde düşük ücret dayatmasının yanısıra esnek çalışma uygulamasının altyapısını hazırlamaya da çalışıyorlar. Sermaye sözcüleri kıdem tazminatlarının kaldırılması için girişimlerde bulunuyorlar. İşçileri daha kolay işten atmak için önlerindeki en küçük engeli bile temizlemek istiyorlar. Yani saldırı çok kapsamlıdır ve ancak kapsamlı bir karşı koyuş ile geri püskürtülebilir.

İşgüvencesi talebinin ileri sürülmesi ve kazanılması için sendikacı işçilere büyük görevler düşüyor. Öncelikle TİS süreçlerinde işgüvencesini önplana alan bir strateji izlenmelidir. İşe ilk giriş ücretinin ortalama işçi ücreti kadar olmasını sağlayıcı maddeler TİS içinde yer almalıdır. Ekonomik kriz, zarar vb. gerekçelerle tensikat yapılmasını zorlaştırıcı ek teminat hükümleri kabul ettirilmelidir. İş yasasında işverenlere keyfi ve tazminatsız işten çıkarma hakkı tanıyan maddelerin fiilen geçersiz kılınması ve giderek yasalardan temizlenmesi için gerekli kararlılık gösterilmelidir.

Temel çıkarlarımızı formüle eden komünist işçi partisinin programında yer alan “Herkes iş, tüm çalışanlara işgüvencesi!” talebi mücadelemize yol göstermelidir. İşçi sınıfının çıkarları ortaktır. Bu sömürü sisteminden ancak hep beraber kurtulabiliriz.

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!

“Tüm çalışanlar için grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı!”
“Sınırsız grev ve genel grev hakkı!”
“Lokavtın yasaklanması!” talepleriyle

TİS sürecinde mücadeleyi yükseltelim!

12 Eylül karşı-devrimi sonrasında, 2822 sayılı “Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası”, 2821 sayılı “Sendikalar Yasası” ve 1475 sayılı “İş Yasası”, işçi sınıfını her türlü hak ve özgürlükten yoksun bırakmak için yeniden düzenlenmiştir. Sınıf düşmanı bu yasa değişiklikleri sonrasında

TİSK Başkanı Halit Narin'in söyledikleri son derece dikkate değerdir: *“Bugüne kadar işçiler güldü, bundan sonra biz güleceğiz. Bu yasalarla artık grev yapılamaz.”*

Yapılan yasal değişiklikler görünürde TİS ve grevi içerse de, her türden engel konulmuştur. Devlet “hakem” statüsüyle sözleşmelerin doğrudan tarafı haline gelmiştir. Toplusözleşmelerin düzenlenmesi karmaşık bir prosedüre bağlanmış, ancak konunun uzmanı hukukçuların içinden çıkabileceği bir hale getirilmiştir. TİS görüşmelerinin yapılması, uyuşmazlık zaptının tutulması arasındaki süre öylesine esnetilmiştir ki, grevler aylarca ertelenebilmektedir.

TİS'lerin hazırlanması karmaşıklaştırılarak, grevler aylarca ertelenerek, işçi sınıfının TİS sürecine yabancılaşması, süreci kendi dışında düşünmeye başlaması, hedeflenmektedir. Bu sağlanabildiği koşullarda, iş sermayenin yeminli uşağı sendika bürokratlarına kalmakta, satış sözleşmeleri rahatlıkla imzalanmaktadır.

İşçi sınıfının tarihsel mücadelesinin kazanımları olan “hak grevi”, “siyasi grev”, “dayanışma grevi”, “genel grev” 2822 sayılı yasa ile yapılan değişikliklerle yasaklanmıştır. Ayrıca grev yapılabilecek işletmeler, yapılmayacak işletmeler ayrımı, grev hakkının engellenmesi doğrultusunda derinleştirilmiştir. Bütün işletme-fabrikalarda grev yasağı bulunan bölümler düzenlenerek, buralarda sözleşmeli personel alınarak, her türden grev kırılcılığının önü açılmıştır. Böylesi işyerlerinde grev başladığında, grev kapsamı dışındaki sözleşmeli çalışanlar grevin kırılması yönünde patronlar tarafından kullanılmaya çalışılmaktadır.

İşçi sınıfı tüm engellemeleri aşip greve başladığında ise, yeni yasaklar devreye girmektedir. İşçilerin birlikte hareket etme bilincini zayıflatmak amacıyla işletme önünde toplu olarak bulunmaları yasaklanmıştır. Grev çadırlarını kurmaları dahi engellenmektedir.

Grev süresi boyunca kapitalist fabrikasından mal çıkarabilmekte, makinalarını söküp başka yerde üretimi devam ettirebilmekte, taşaron işçi çalıştırabilmektedir.

Kapitalistlere lokavt silahı sağlanarak işçileri topluca

işten atma hakkı verilmiştir. Grevin başlamasıyla birlikte patronlar lokavt kılıcını sallamaya başlamaktadırlar.

Tüm bu barikatlar işçi sınıfını en etkin silahlarından biri olan grev silahından yoksun bırakmak için örülmüştür. Yasal düzenlemelerle, grevin olanaksızlığı ve kullanıldığında zarar getireceği düşüncesi işçi sınıfının bilincine kazılmaya çalışılmaktadır.

12 Eylül generalleri 1475 sayılı iş yasasında yaptıkları değişikliklerle, sermayedarların diledikleri zaman işçi kıyımı yapabilmelerinin önündeki engelleri kaldırmışlardır. 17, 15, 24. maddeler bu amaçla düzenlenmiştir. Bu maddelere dayanarak patronlar onyıllardır işçileri tazminatsız olarak işten atmaktadırlar. 1475 sayılı iş yasası ile iş güvenliği ve iş güvencesi tamamen ortadan kaldırılmış, TİS'ler tamamen patronların insafına bırakılmıştır.

TİS, grev ve sendika hakkı önündeki kısıtlayıcı yasaların fiili ve meşru mücadeleyle boşa çıkarılması, işçi sınıfının ve kamu emekçilerinin en yakıcı ihtiyacıdır. Bu ise iş yasalarının işçi sınıfının ihtiyaçları doğrultusunda değiştirilmesine dönük siyasal mücadelenin yükseltilmesiyle mümkün olabilir.

Bugünkü TİS sürecinde de sınıf düşmanı yasalar işçi sınıfının önüne barikat olarak çıkarılıyor, çıkarılacak. Lastik grevini yasaklamışlardır. Patronlar, SASA ve Gaziantep işçilerinin grevi boyunca yasakçı yasalara dayanarak diledikleri gibi hareket etmişlerdir.

Kapitalistler, sendika bürokratları, ruhunu burjuvaziye satmış kaleşörler, her zaman olduğu gibi TİS döneminde de, işçi sınıfına yasal sınırların dışına çıkmama, kaderlerine razı olma yönünde telkinlerde bulunacaklardır.

İşçi sınıfı, mücadele ve eylem biçimlerini yasalara göre belirleyemez. Zira tüm yasalar sermayenin daha iyi sömürebilmesi mantığıyla düzenlenmiştir. Bu yasaların kıskacıdan kurtarılamayan her TİS, burjuvazinin kasalarının daha fazla dolması, işçi sınıfının ekmeğinin daha da küçülmesine yol açacaktır. TİS'leri kazanmak için eylem ve mücadele biçimlerini mücadelenin ihtiyaçları çerçevesinde belirlemek gerekir. TİS'leri kazanma sürecini hızlandıracak mücadele ve eylem biçimleri esas alınmalıdır.

Sendika bürokratları işçi sınıfının saflarındaki beklentiyi körüklemek için “iş güvencesi yasa taslağı” hazırlayıp, sermaye hükümeti ve sermayedarlarla görüşmeler yapıyor, destek istiyorlar. Böyle bir desteği alamayacaklarını elbette biliyorlar. Amaçları, işçi sınıfının işgüvencesine ilişkin duyarlılığını ve mücadele isteğini kendi kanallarına hapsetmektir.

İşçi sınıfı “Tüm çalışanlar için grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı!”, “Sınırsız grev ve genel grev!”, “Lokavtın yasaklanması!” taleplerini yükseltmeli ve bu hakların ancak fiilen kullanıldığı koşullarda kazanılabileceği bilinciyle hareket etmelidir.

İşçi sınıfı, mücadelenin ihtiyaçları doğrultusunda eylem biçimlerini kendi taban örgütlerine dayanarak fiilen kullanmayı başardığında, sermaye devletinin sınıf düşmanı yasaklarını aşmakta zorlanmayacaktır. Meşru hakları fiilen kullanmadaki ısrar yasakları parçalayacaktır. ‘89 Bahar ve Zonguldak eylemleri, işçi sınıfının meşru haklarını fiili olarak kullandığı ölçüde yasakları boşa çıkarabildiğini göstermiştir. Bu TİS'lerde de belirleyici olan, yasalar ve yasaklarla kendini sınırlamayan birleşik-militan mücadele çizgisi olacaktır

İşçi sınıfı yasakları çiğneyerek grev hakkını fiilen kullanmalıdır!

İşçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinde kullandığı en etkin ve yaygın araçlarından biri grevdir. Sendikaların olmadığı vahşi kapitalizm koşullarında bile, işçi sınıfının mücadelede az da olsa haklar kazanmasında grevler belirleyici olmuştur. Bundan dolayı, işçi sınıfının grev hakkı yoksa, ya da önemli oranda sakatlanmışsa, gerçekte hiçbir hakkı yok demektir.

Birleşik, örgütlü ve kararlılıkla sürdürülen grevler; sosyal yıkım programlarının boşa çıkarılmasında, ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılmasında, kendi sınıf politikası doğrultusunda harekete geçmesinde işçi sınıfına önemli olanaklar sağlar. Zira üretimin durdurulması, hele de bunun genelleştiği koşullarda, patronların işçi sınıfının taleplerini reddetmesi oldukça güçleşir. Pazarlık güçleri, manevra yapma olanakları iyice zayıflar.

İşçi sınıfının tarihi, birleşik ve militan bir karşı koyuşla saldırıları boşa çıkarabildiğini göstermektedir. 15-16 Haziran direnişi, DİSK bürokratlarının ihanetine rağmen, işçi sınıfının birleşik-militan duruşla ortaya çıktığında neler yapabileceğini göstermiştir. Bu yönüyle grev silahı, sadece ekonomik kazanımları elde etmenin bir aracı olarak değil, işçi sınıfının siyasal talepler doğrultusundaki mücadelede ağırlığını hissettirmesinde de önemli bir rol oynamıştır.

Türkiye işçi sınıfı 1870'den itibaren grev hakkını fiilen kullanmaya başlamıştır. Ancak burjuva yasalarında grevin bir hak olarak yer alması 1963 yılında mümkün olabilmştir. Yasalarla belirlenen grev hakkı son derece sınırlıydı. TİS anlaşmazlıkları gerekçesiyle veya TİS maddelerinin ihlali durumunda sınıfın greve gidebileceği öngörülüyordu.

Bu cendere 12 Eylül karşı devrimiyle birlikte daha da daraltılmış, iş yasalarında yapılan değişikliklerle grev hakkının kullanılması TİS anlaşmazlıkları sınırına çekilmiştir. TİS'in imzalanması sonrası uygulamada çıkan sorunların çözümü doğrultusunda gündeme gelen "hak grevi" yasaklanmıştır.

Öte yandan, TİS anlaşmazlıkları sonucunda alınan grev kararlarının önüne de yeni barikatlar örülmüştür. İşçi sınıfının stratejik sektörlerde çalışan önemli bir kesimi grev hakkından tamamen yoksun bırakılmıştır. 2822 sayılı yasa, grev yasağı olan sektörlerle ilişkin uzun bir liste sunmaktadır.

Grev yapılması yasaklanan işyerleri:

"Madde 29:

- 1- Can ve mal kurtarma (!) işlerinde.
- 2- Ceza ve tevkif işlerinde.
- 3- Su, elektrik, havagazı, termik santralleri besleyen linyit üretimi, tabii gaz ve petrol sondajı, üretimi, tasfiyesi, dağıtım, üretimi, nafta ve tabii gazdan başlayan petro kimya işyerlerinde.
- 4- Banka ve noterlik hizmetlerinde.
- 5- Kamu kurumlarınca yürütülen itfaiye, şehirci deniz, kara ve demiryolu ve diğer raylı toplu yolcu ulaştırma hizmetlerinde.

Madde 30:

- 1- İlaç imal eden işyerleri hariç olmak üzere, aşı ve serum imal eden müesseselerle, hastane, klinik, senatoryum, prevantaryum, dispanser ve eczane gibi sağlıkla ilgili işyerlerinde.
- 2- Eğitim ve öğretim kurumlarında, çocuk bakım yerlerinde, huzurevlerinde.
- 3- Mezarlıklarda.
- 4- Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nca

doğrudan işletilen işyerlerinde."

Bu listede yeralan işletme ve fabrikalarda yüzbinlerce işçi çalışmaktadır. TİS hakkı yüzbinlerce işçi için sözde bir hakka indirgenmektedir. TİS'lerde işçilerin kaderi ihanet şebekeleri ile kapitalistler arasındaki görüşmelerle belirlenmektedir. Özcesi TİS kapitalistin olmayan vicdanına bırakılmıştır. Tüm bu barikatlar aşılabilsen bile, TİS'lerdeki anlaşmazlıklar sınırına hapsedilmiş grev hakkı işçi sınıfı tarafından doğru dürüst kullanılmıyor. Zira 2822 sayılı

yasa asalak burjuvazinin çıkarları doğrultusunda öyle düzenlenmiştir ki, grev grev olmaktan çıkarılmıştır. 2822 sayılı yasanın tanımlanışı ve nasıl kullanılacağına dair bakışı söylediğimizi doğruluyor.

"Madde 25- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde işçilerin iktisadi ve sosyal durumlarıyla çalışma şartlarını korumak veya düzeltmek amacıyla bu kanun hükümlerine uygun olarak yapılan greve kanuni grev denir.

Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan greve kanun dışı grev denilir. Siyasi grev, genel grev ve dayanışma grevi kanun dışı grevlerdir. İşyeri işgali, iş yavaşlatma, verimi düşürme ve direnişler hakkında kanun dışı grevlerin müeyyideleri uygulanır.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, milli egemenliğe, cumhuriyete, milli güvenliğe aykırı amaçla grev yapılamaz."

Yasaklamaların tümü sermayedarların çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Bu yasakları aşan mücadeleciler bir bakışla fiili grevlere girişilmediği sürece, ekonomik hak gasplarını dahi engellemek mümkün olmayacaktır. Son altı yıldaki her TİS dönemi yeni ekonomik ve sosyal hak kayıplarıyla sonuçlanmıştır. 2821, 2822, 1475 sayılı iş yasalarının tümünün ortak özelliği, burjuvazinin sömürsünü güvenceye almaktır.

İçinden geçtiğimiz TİS sürecinde de, her zaman olduğu gibi, sermayedarlar, onların devleti, sınıf içindeki işbirlikçileri olan sendika bürokratları, hep bir ağızdan işçilerin yasaklara uymasını istiyorlar. Sermaye devleti Gaziantep Belediye işçilerine dönük terörle, yasaklamalara uymayıp da grev hakkını kullananların sırtından copu eksik etmeyeceği mesajını vermek istedi.

Yasak silahına başvuran sermaye devleti, işe lastik grevinin yasaklanmasıyla başlamıştır. Bu yasaklama, bundan sonraki süreçte de bu yöntemi kullanacaklarının göstergesidir. Amaçları işçi sınıfının kazanmaya olan inancını, birleşik mücadelesini zayıflatmaktır.

Her grev noktasını grev gözcülerinin dışında kimsenin bulunmadığı bir mekan olmaktan çıkarmak, sınıf bilincinin geliştirildiği, mücadele birliğinin ve dayanışma ruhunun örüldüğü bir mücadele alanı haline getirmek, günün en yakıcı görevlerinden biridir.

Önümüzdeki TİS'lerde yüzbinlerce işçi şalterleri indirip, grevleri dalga dalga yaymayı başarabilirse, sermayenin tarihinin en kapsamlı sosyal yıkım programını püskürtmek, sınıf hareketindeki parçalılığı aşmak, sınıf hareketinin devrimci yükseliş sürecinin önünü açmakla mümkün olabilir. Bu doğrultuda hareket etmek, taban örgütlerinin inisiyatifinde grev hakkını sınırsızca kullanmak, işçi sınıfının en doğal ve meşru hakkıdır.

Zorunlu tasarruf yağması karşı...

Tabandaki öfke ve tepkileri örgütlemeli ve harekete geçirmeliyiz

Zorunlu tasarruf kesintilerinin ödenmesi için eylem örgütlemekten korkan Türk-İş, Hak-İş ve Kamu-Sen hainleri, sermaye devletinin, bu fonda biriken paralara el koymasını kolaylaştırmak için kolları sıvadı.

İşçi ve memurlar bu paranın bir seferde ve toplu olarak ödenmesini talep ediyorlar. Sermaye devleti ise bunun ekonomik dengeleri bozacağını ileri sürerek, yaptığı hırsızlıkları gizlemeye çalışıyor. Batan bankaların borçlarının devlet tarafından üstlenilmesi, off-shore'zedelerin batan paralarının ödenmesi ekonomiyi bozmuyor. Fakat işçi ve memurların kendi paralarının geri ödenmesi devleti neredeyse batırıyor. Bu bir kez daha devletin sermaye sınıfının devleti olduğunu kanıtıyor. Devlet sermaye sınıfının çıkarlarını korumak için, işçi ve emekçileri sefalete sürüklemekle kalmıyor. İşçi ve emekçilerden yasa zoru ile aldığı, kendi parasını bile geri vermek istemiyor.

Hain sendika ağaları, devlete bir ödeme planı teklifi götürerek bu yasal hırsızlık da devletin yanında olduğunu gösteriyor. Bu plana göre fondaki paranın süreç içinde taksit ödenmesi, ya da özelleştirilen KİT'lerin hisse senetleri olarak ödenmesi şeklinde iki öneri getiriliyor. Taksitle ödeme, devletin ve sermaye sınıfının fonda biriken paraları bir süre daha kullanmalarını sağlayacaktır. Kabul edilemez. Sözde özelleştirmeye karşı olduklarını söyleyen sendika ağaları, bu konuda sermaye sınıfına yaptıkları hizmetleri az bulmuş olacaklar ki, bir de işçi ve emekçileri suç ortağı etmek istiyorlar. İşçi ve emekçilerin kendi iplerini kendilerinin çekmesini sağlamaya çalışıyorlar. Bu oyuna gelmeyelim.

Bu plan kabul edilemez. İşçi ve emekçilerin paralarının yasal görünüm altında yağmalanmasına daha fazla seyirci kalınmaz.

Zorunlu tasarruf kesintisi uygulanması bütünüyle sermaye sınıfına kaynak aktarmanın bir aracı olarak kullanılmıştır. Fonda toplanan paralar yağmalanmış ve tüketilmiştir. Bu gerçeği, itiraf etmekten korkan sermaye devleti, sorunu erteleme ve geçiştirme politikası izliyor. Biriken paraları ve nemalarını geri ödemek için kaynak olmadığını söyleyenlere sormak gerekiyor. Bu fonda toplanan paralar nerelere harcandı? Hangi sermaye gruplarına ucuz kredi olarak verildi?

Sermayenin istekleri sözkonusu olunca, muslukları açan devlet, işçiye-memura gelince ekonominin dengeleri bozuk bahanesine sarılıyor. Kapitalist ekonomi işte budur. Patronların sürekli zenginleşmesinin önünde hiçbir engel yoktur. Krediler, teşvikler, düşük ücret dayatmaları, vb. ile devlet sermaye sahiplerinin daha fazla kâr elde edebilmeleri için çalışır. İşçilerin ve emekçilerin insanca yaşama istekleri ise bu kapitalist ekonominin dengelerini bozar. Patronlar daha az kâr elde etmeye başlarsa, ekonominin krize girdiği ilan edilir. Gelsin istikrar programları, gitsin kemer sıkma uygulamaları. Bunları engellemenin tek yolu mücadeledir, eylemdir. Tabandaki öfke ve tepkileri örgütlemeli ve harekete geçirmeliyiz. Kapitalist ekonominin, işçi ve emekçilere dayattığı cendere ancak böyle kırılabilir.

Bu mücadelede işçi ve emekçilere 15-16 Haziran şanlı direnişi yol göstermelidir. Haklar alınana kadar kararlı ve militan direnişler sonuç getirecektir. Sendika ağalarının, tepkileri geçiştirmeye ve oyalayarak soğutmaya dönük, göstermelik eylemler ile bizleri aldatmalarına artık izin vermeyelim.

İşçi ve emekçiler kendilerine insanca yaşama koşulları sağlayamayan bu kapitalist ekonomiyi ve düzeni yıkmalıdırlar. Yerine üretimin ve bölüşümün insan ihtiyaçları gözetilerek planlandığı ve bu sürece işçi ve emekçilerin aktif olarak katıldıkları sosyalist sistemi kurmalıdırlar.

Tek kurtuluş yolumuz budur.

Belediyelerde grev hazırlığı

Belediye işçileriyle TİS süreci ve grev konusunda konuştuk...

“Grevse grev, biz herşeye hazırız!”

Kızıl Bayrak: TİS büyük oranda uyuşmazlıkla sonuçlandı. Grev kapıda görünüyor, neler diyeceksiniz?

Veli (Belediye işçisi): Valla karşılıklı işverenle tartıştık. Kim örgütlüyse o kazanacak. Grev komitelerimiz var, sendikamızın alacağı kararlar doğrultusunda hareket edeceğiz.

Musa (Belediye işçisi): Grev kaçınılmaz mücadelemiz. Çünkü ekonomik olarak sıkıntıdayız. TİS’ler tıkanmış durumda. Artık eylemlilikten başka çaremiz yok diyorum.

Kızıl Bayrak: Greve ilişkin komiteler kurduunuz mu?

Musa: Grev komiteleri var ama bana göre yeterli değil. Görevlerini yerine getirmede yeterli kalıyorlar. Bunda tabii ki sendikanın da eksikliği var. Ama biz bilinçli işçiler olarak bunu da aşacağımızı düşünüyoruz.

Belediye işçisi: Haklarımızı almak için ne gerekiyorsa onu yapacağız. Grevse grev, biz herşeye hazırız. Greve ilişkin komitelerimiz var. Sendikacılar ile temsilciler kendi aralarında toplantılar yapıyorlar. Bizde bu toplantılarda bilgi alıyoruz.

“Biz bu kavgada varız, greve de hazırız!”

Özdemir (K.Çekmece bel.temsilci): TİS’e ilişkin şunları söyleyebilirim: Şu ana kadarki gelişmeler herkes tarafından biliniyor. Devletin genel politikası var sözleşmelere ilişkin. İşte, “% 25 üzerine çıkılmasın” talimatı ve görüşü var. Bundan hareketle belediye başkanları da bu konuda birleşerek hükümetin o tavrında mutabık kalmışlar. 3 ayı aşkın süren TİS görüşmeleri kilitlenme noktasına geldi. Tamamına yakın işyerlerinde halen de bu tavırlarını sürdürüyorlar.

Bizde durum, bildiğiniz gibi diğer sendikalarla oluşturduğumuz platformlarla, güçbirliğiyle, kendi gücümüzü, kendi örgütlü yapımızı motive edip, bu işin sonunda grevin

olacağını düşünerek, altyapımızı oluşturmaya çalışıyoruz. Grev komitelerimiz oluşmuş durumda, biz de greve hazır durumdayız. Sistem açıkça bizi kavgaya davet ediyor. Açıkçası bu. Biz bu kavgada varız, greve de hazırız!

“Komitemizle, sendikamızla, örgütümüzle greve hazırız!”

Kızıl Bayrak: Peki işçilerin ruh hali nasıl, bir kararlılık gösteriyorlar mı?

Özdemir : İşçiler geçmişte yapılan TİS’lerde yaşanan durumları biliyorlar. Yani “hak verilmez alınır” şiarını biz sürekli tabanımıza işledik. Emeğin pazarlığının yapıldığı bu süreçte de tabana yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. İşçi arkadaşlarımız bunun bilincindedir. Demin belirttiğim gibi greve hazırız. Komitemizle, sendikamızla, örgütümüzle greve hazırız!

“Bu ülkeyi onlara bırakmaya hiç niyetimiz yok”

Hüseyin (Belediye işçisi): Şimdi TİS’le ilgili şöyle bir şey getirsek daha iyi olur. Siyasilerin kendi çıkarlarını düşünerek rant peşinde olduğu 2000 yılında Avrupa uygarlığından bahsediyorlar, Avrupa insan haklarından bahsediyorlar. Oysa bugün Güneydoğu’ndan başla işçi sınıfına kadar, bu kıyım içerisinde.

Bunun üstesinden nasıl geleceğiz? Bunun, toplumsal bir mücadeleyle üstesinden gelebiliriz. %10’luk zamlarla bir ailenin geçinmesi mümkün değildir. Ama ben inanıyorum ki, bunun, işçi sınıfı ve emekçiler mücadele ederek üstesinden geleceklerdir. Çünkü bu ülkeyi, bu işçi sınıfını bir yerlere getiren insanlar bugün ya cezaevlerindedir, ya topraktadır. Ama bugün o bayrağın mücadelesini bizler vereceğiz. Bu ülkeyi onlara bırakmaya hiç niyetimiz yok. Bundan sonraki mücadelemiz işçi sınıfının mücadelesi olacaktır.

Ülke genelinde 132 bin belediye işçisini ilgilendiren TİS görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı. Uyuşmazlığın aşılamadığı durumda ise belediye işçileri greve çıkacaklar.

TİS görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanmasına, işçilerin iki yıllık dönem için ücretlerde insanca yaşamaya yetecek bir artış yapılması, taşeron sistemine son verilmesi, geriye dönük milyarlarca lirayı bulan alacaklarının ödenmesi taleplerinin kabul edilmemesi neden oldu.

İşçilerin hiçbir talebini kabul etmeyen işverenler, sıfır zam dayatmanın yanısıra, kazanılmış hakları pazarlık konusu yapan tutum içerisinde oldular. Bugün birkaç belediyede TİS görüşmeleri sürmesine rağmen, TİS süreci büyük oranda tıkanmış bulunuyor. Bu ise önümüzdeki günlerin grev günleri olacağını gösteriyor.

Belediye işverenleri TİS görüşmeleri sırasında ortaya koydukları işçi düşmanı

tutumlarını TİS öncesi dönemde de sergilediler. Bu aynı zamanda TİS görüşmelerinin nasıl geçeceğini de önden ortaya koyuyordu. Aylıkların zamanında ödenmemesi, biriken ikramiyeler, geriye dönük alacakların ödenmemesi, diğer iller bir yana, sadece İstanbul’a bağlı ilçe belediyelerinde onlarca işçinin bir defada işten çıkarılması, henüz taşeronun girmedığı istisna belediyelerde temizlik bölümü başta olmak üzere yol bakım ve diğer ünitelerin Avcılar belediyesinde olduğu gibi taşeronlaştırılmak istenmesi vb. sürekli saldırılar, belediye yönetimlerinin sermayeyle birlikte ve onun istemine uygun bir tutum içerisinde hareket ettiğini gösteriyor.

‘96’lardan itibaren, başta taşeron uygulaması olmak üzere, saldırıların sonuçlarına karşı yeterli tepkinin ortaya konulamaması, gelinen yerde aşılmış da bulunuyor. TİS öncesi belediye işçilerinin kitlesel basın açıklamaları, dayanışma eylemleri, son olarak da 24 Mayıs’ta iş bırakarak fiili eyleme geçmeleri, taban dinamizminin gücünü gösteriyor.

Şimdi yapılması gereken greve hazırlanmaktır. Zira grev işçi sınıfı için savaş okuludur. Grev ilan edildiğinde bunu işyerlerinde kitlesel gösterilere dönüştürmek, grev komitelerini şimdiden oluşturmak, tabanı canlı ve dinamik kılmak için sürekli toplantılar örgütleyerek tabanın sürece katılmasını sağlamak, günün görevleri arasındadır. Böylesi bir hazırlığa sahip olmak aynı zamanda sermaye ile sendika bürokrasisinin yaşanacak grevleri etkisizleştirme ve TİS’leri satışa getirmek için başvuracakları her türlü girişime önden cevap anlamına da geliyor.

Yıllardır mücadele içerisinde olan belediye işçileri, başarılı grevler yürütmek için fazlasıyla deney ve birikime sahiptir.

Seyhan Belediyesi:

Tıkanan TİS ve grev ihtimali konusunda işçilerin görüşleri...

1. işçi: Sözleşme tıkanmış durumda. İnşallah greve gidilmeden çözülür, çünkü çok fazla taşeron işçisi aldılar. Grevi zora sokabilir. Ama başka yol kalmamışsa, elbette ki greve gideriz. Gereken yapılır.

2. işçi: Benim hiçbir düşüncem yok. Türkiye’de ne normal gidiyor ki? Düşüncelerimiz de anormal. Bundan bir şeyler çıkartabilirsiniz. Anlaşma olmazsa elbette greve gidilir. İşçinin grevden başka ne malzemesi var.

3. işçi: Görüşmeler tıkanırsa elbette ki greve gidilir. Belediye-İş’teki arkadaşlar, Seyhan Belediyesi işçileri grev yaparsa biz destek veririz demişler. Sanki onların sorunu değil, gelsinler birlikte greve çıkalım. Sorunlar ancak birlikte hareket edilerek çözülür.

4. işçi: Bizim grevimiz SASA gibi olmaz. Bundan yıllar önce bir grev yaşamıştık. Karılarımızla, çocuklarımızla gelip buraya çadırlar kurmuştuk. O zaman bu bina yeni yapılıyordu. Yağmur yağınca her yer çamur oluyordu. Buradan çöp kamyonu çıkarmıyorduk, çöpler toplanmıyordu. Sonuçta 1500 taşeron işçi kadroya alındı. Biz kazandık.

Cengiz Tekstil'de zorlu bir mücadeleyle sendikalaşmayı başaran öncü işçilerle konuştuk...

Sistemli ve disiplinli bir çalışmayla başardık

- Fabrikanızda olumlu/olumsuz neler yaşadınız? Nasıl bir çalışma yürüttünüz?

1. İşçi: Cengiz Tekstil'de üç sene çalıştım. Fabrikada sorunlarımız vardı. Mesela sigorta, prim, ücretsiz izin vb. Bir de son olarak patron boş kağıt getirerek işçilere imzalattı. Bana sıra geldiğinde imzalamadım ve kartımı bırak çık dediler. Benimle işe başlayan bir arkadaş, bir sefer işe gelmedi diye çıkardılar. Daha sonra da geri aldılar. Bu arkadaş bana sendikalaşmak için çalışalım dedi ve çalışmaya başladık. Daha önce de birkaç kez sendikayı işyerine getirmeyi denemiştik. Fakat başarısız olmuşum. Çünkü kimse destek çıkmamıştı.

Arkadaşla bir ay kadar çalıştık, seminerler yaptık. Fakat o arkadaş da işten ayrıldı. Komiteyi 5 kişiye çıkardık. Yeni arkadaşlarla birlikte 6 ay çalıştık ve ondan sonra sendikaya üye olduk. Üye olmadan bir gün önce beş kişiyi attılar işten. İşlerinde ben de vardım. Dışardan toplantılara katıldım. 5 ay boş gezdim. Bir tekstil fabrikasına girdim, adamlar oraya da geldi beni işimden etti.

"Ben bu adamı çıkarmak için 1 milyar para veririm. Bu eski asilerden" dediler. Çok zor durumda kaldım. Patron bir işçiyle uğraşiyor. Neden? Tabii ki, biz onun cebine battık. Adam sigorta etmiyor, primi, tasarruf teşvikini ödemiyor. 3 yıl çalıştım sadece bir sefer alabildim.

"İşçi sınıfının birleşmesi ve örgütlenmesi, sadece sendikal değil siyasi de olmak zorunda"

2. İşçi: Bu mücadele sadece Cengiz Tekstil'in mücadelesi değil, Türkiye ve

dünya işçi sınıfının mücadelesi. Patronlar, kapitalistler ve emperyalistler, kendi sistemlerini oluşturmuşlar işçi ve emekçi kesimini eziyorlar. Nasıl eziyorlar? Sigortasını ödemiyorlar, sağlık sorunlarıyla ilgilenmiyorlar, yani hiçbir hakkı tam olarak vermiyorlar. Günde 12 saat çalıştırıyorlar, ama karşılığında üç kuruşluk parayı çok görüyorlar. Verdiklerini de geriye çekmeye çalışıyorlar. Sen sendikalaşmaya kalktığın zaman; "vay efendim, sen benim çıkarlarıma engel oluyor, çalışmıyorsun, ben de seni hiçbir yerde çalıştırmayacağım" diyorlar.

Örneğin Gaziantep'te, işverenler aralarında internet sistemi oluşturmuşlar. Bir işyerinden sendikal faaliyetten dolayı atılan işçiyi, başka bir işyerine gittiği zaman, tespit ediyorlar ve o işçinin adını soyadını alarak, ne olduğunu, neler yaptığını öğreniyorlar. Ve duruma göre o işçiyi işe almıyorlar. Tamamıyla tecrit ediyor ve uzaklaştırıyorlar.

İşçi sınıfının birleşmesi ve örgütlenmesi sadece sendikal değil siyasi de olmak zorunda. Eğer siyasi olmazsa sendikal mücadelede bir noktadan sonra

tıkanıklık olur ve bu da işçiler arasında soğukluk yaratır. Bizim bu konuya ilişkin çalışmalarımız var.

"Bu sistemi işçilerden başka hiç kimse değiştiremez"

- Şimdi çalışıyor musunuz? Ne yapmayı düşünüyorsunuz?

1. İşçi: Bundan sonra da fikrim aynıdır. Ben kendi menfaatimi düşünerek bu işi kesinlikle yapmadım. Eğer öyle olsaydı ben de tazminatımı alırdım. Adam bana para veriyordu, bense hakkım neyse onu alırdım dedim. Son olarak diyorum ki, Türkiye'de herkes sendikal olsun, bu sistemi işçilerden başka hiç kimse değiştiremez. Patron kendine göre sistem kurar, işçiler de kendine göre bir sistem kurar. Benim fikrim böyle.

- Yaşadığınız süreci aktarır mısınız?

2. İşçi: 180 işçi fabrikamızda çalışıyor. Sigortalı olan 120 kişinin 100'ü örgütlü. Sendikalı hiçbir işçide yılmak yok. Hatta en bilinçsiz üye arkadaşlar bile, "ya fabrika kapanacak, ya da kazanacağız" diyor.

- Geri bilinçli arkadaşları nasıl kazanabildiniz?

2. İşçi: O arkadaşların siyasi görüşlerini gözönünde bulundurarak bir yakınlık sağladık ve bilinçlendirerek kazandık. Önceden hiçbir topluma katılmayan bu arkadaşlar, bugün bu pikniğe gelebiliyorlarsa, bu büyük bir başarıdır. Bu da son 6 ayda hızlı bir çalışmanın sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu da özellikle iki arkadaşımız tarafından bir sene önce başlatılan çalışma üzerinden olmuştur.

Sendikalaşma faaliyetimiz 17 Ağustos'tan 1 gün önce başlamıştı. 43 kişiye ulaştığımız bir süreçte tıkanıklık yaşadık. Aramızda ne yapacağımızı konuştuk. Çünkü aramızda maçlara gitmekten başka işi olmayanlar ve camiye giden arkadaşlar vardı. Ve biz onlara ulaşamıyorduk. Bunun için her iki taraftan birer arkadaşla ilişkiye girdik ve 43 kişiyi bir gün içinde 65 kişi yaptık.

"Sadece bu fabrikayla sınırlı kalırsak, bizi boğmaları kolaylaşacaktır"

- İşten atılan arkadaşlarınızı nasıl geri alabildiniz?

1. İşçi: Maaşları ödemeyeceklerini, erteleyeceklerini söylediler. Biz de komitede yeralan sendikalı arkadaşlarla ve sendikaya da danışarak karar aldık. Mesaiye kalmayacağız dedik. Yemek saatinden sonra sendikalı ve sendikasız tüm işçiler şalterleri kapatarak evlerine gittiler. Hiç kimse o gün fabrikada kalmadı.

Ertesi sabah müdür kapıda "sen gir, sen girme" diye bir ayrım yaptı. 13 arkadaşımızı ayırdı. Bu duruma tepki, içeride iş yavaşlatma eylemine dönüştü. Dışandaki arkadaşlarla sürekli iletişim halinde olduk. Dışanda neler olup bittiğini bizlere anında haber verdiler.

Patron önce, sendika başkanımıza fabrikayı kapatacağını söyledi. Sonrasında sendikayı kabul edeceğini söyledi. Ve bizleri, işçileri, komiteyi, sendikayı bu gibi yalanlarla kandırdı. Sendikadan Kazım Doğan geldi ve "ben girmezsem bu

Tüm Çalışanlara
GREVLI VE
TOPLUSÖZLEŞMELİ
SENDİKA HAKKI!
Kızıl Bayrak

Cengiz Tekstil işçileri pikniği

Bir yıllık bir çalışma sonucu sendikalaşmayı başaran Cengiz Tekstil işçileri, 18 Haziran'da, 250 kişiye yakın katılımı piknik düzenlediler. Piknikle amaçlanan sendikalaşma yönünde atılan adımı tüm işçileri kapsayacak bir örgütlülüğe dönüştürmekti. "Bütün ülkelerin işçileri birleşin", "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi ellerindedir" şiarlarını yazılı olduğu iki pankart da günün içeriğini anlatıyordu.

Sabah kahvaltıdan sonra kürsü oluşturularak, Nazım Hikmet'ten ve Hasan Hüseyin'den şiirler okundu. Sendikalaşma sürecini anlatan öncü işçilerin ardından, DİSK Tekstil 1 No'lu Şube Başkanı Muharrem Kılıç, 15-16 Haziran ve sınıf mücadelesi üzerine bir konuşma yaptı. Esenyurt İşçi Evi imzalı mesaj okundu. Yaşanan sorunlar üzerine de bir konuşma yapıldı. Halaylar çekildi.

Tekstil işçileri şu ana kadar bir dizi deneyim yaşadılar. Yaşanan direnişlerin çoğu yenilgiyle sonuçlandı. Bunların kimi sınıf dayanışması olmayışından, kimi işyeri komitesinin olmayışından ya da komitenin işlevsiz olmasından dolayı yenilgiyle sonuçlandı. Cengiz Tekstil işçileri, başanlı bir çalışma sonucunda, fabrikada işçiler arasındaki birlikteliği yakalayıp sendikalaşmayı başardılar. Ama Cengiz Tekstil patronu hala sendikayı kabul etmiş değil.

Patronun bu tutumunu boşa çıkarmak için yasal işlemlerin beklenmesi, yasalar üzerinden hareket edilmesi gerekmiyor. Sendikayı ya da işten atılmaları kesinlikle pazarlık konusu yapmamalıyız. Kesinlikle hiçbir taviz vermemeliyiz. Şimdiden mücadelemizin haklılığı ve patronların saldırısını anlatıp çevre halkını duyarlı hale getirmeliyiz. Yakın fabrikalardaki işçilerle ilişki kurup hem buralardan destek sağlamalı, hem de buralarda da örgütlenme çalışması başlatmalıyız.

Kızıl Bayrak/Esenyurt

toplantıya, bu tartışmalar olmaz” dedi. Muharrem Kılıç en iyi olanlar içinde, onunla birlikte içeriye girdiler. Biz de tartışma süreci başlattık. Bu 13 arkadaştan 6 arkadaş, “pazarlık olacaksa bizim üzerimizde olsun, yani biz dışarıda kalalım, önder arkadaşlar içeri girsinler, ama sendikadaki arkadaşlar neden önder arkadaşları dışarıda bırakmayı tercih etti bilemiyoruz. Patronun dediği arkadaşlar içeri alındı, bu bize ters geldi” dediler.

Biz de; “Bundan sonra (bunu Muharrem Kılıç’a da söyledik) Kazım Doğan buraya gelirse ya biz de gireriz içeriye, ya da o adamın tek başına gelmesini istemiyoruz” dedik. Kazım Doğan’ın işçilere karşı tutumunun yanlış olduğunu söyledik. Ama Muharrem Kılıç gayet kişilikli ve onurlu bir arkadaş. İşçilerin yanında yer alıyor. Sendikadan başka da kimse yok bu şekilde davranan. Bütün bu tartışmaların sonunda 6 arkadaş işe alındı.

Zaman zaman patronun köpekleri saldırıyor, sözlü sataşmalarda bulunuyorlar. Biz de sendikal hareket sekteye uğramasın diye bu insanlara sesimizi çıkarmıyoruz. Çünkü biz bu haklı mücadeleyi kazanacağız ve kazandığımızı da inanıyoruz. Sonuna kadar gideceğiz. Sadece bu fabrikayla sınırlı kalırsak, bizi boğmaları kolaylaşacaktır. Bu nedenle çevremizdeki fabrikaları da az çok örgütleyebilirsek ancak başarılı olabileceğimizi düşüncesindeyiz. Bu yönlü çalışmamız var. Diğer fabrikalardaki arkadaşlarla iletişim kurmaya çalışıyoruz.

Sistemli ve disiplinli bir çalışmayla başladık

1. İşçi: Çevre fabrikalardan gelerek bizden yardım isteyen arkadaşlar da var. Önceleri çok deneyimsizdim. Burada yaptığımız çalışmayı çok disiplinli bir şekilde yaptık. Önce de belirttim, komisyonda 5 kişiydik. Aramızda oylama yaparak karar alıyorduk. Aramızda güvenilir olan arkadaşları birinci plana, fazla güvenilir olmayan arkadaşları da ikinci plana koyarak hedefli çalışıyorduk. Mesela yapacağımız çalışmayı güvendiğimiz arkadaşlardan birine söylüyorduk. İki kişi olduğumuzu, üçüncü kişiye ihtiyaç olduğunu söylüyorduk. Böylece hiç kimse ilk başta birbirini bilmiyordu. Bu sistemle çalıştık ve başladık.

17 Haziran mitingi ve İEP’in derinleşen zaafiyeti

15-16 Haziran görkemli işçi eyleminin 30. yıldönümü, İstanbul’da 2500 civarında bir kitlenin katıldığı mitingle anıldı.

17 Haziran’da İstanbul Emek Platformu’nun organizasyonu ile gerçekleşen mitinge sendikalar yeterli işçi taşıyamadılar. İEP’e bağlı sendikaların açtığı pankartların arkasında anlamlı bir işçi kitlesi olmadığı gibi, İEP bileşenlerinin bir kısmı mitinge bile gelmemişti. Katılım daha çok devrimci çevreler ile siyasi partilerin alana taşıdıkları kitleden oluştu.

Miting sırasında güne ilişkin şiarların yazılı olduğu döviz ve pankartların yanında, hücre saldırısına karşı dövizler ve pankartlar taşındı. Aynı içerikli sloganlar atıldı.

Zayıf katılıma rağmen, coşkulu ve kararlı bir ortamda geçen eylemde, tertip komitesi adına Nakliyat-İş, Belediye-İş ve Basın-İş’ten sendikacılar birer konuşma yaptılar. Yapılan konuşmalarda 15-16 Haziran işçi eyleminin tarihsel ve güncel önemine vurgu yapıldı. TİS’lerdeki tıkanıklığın belediyelerde grevle sonuçlanacağı belirtildi. Devrimci tutsaklara yönelik hücre saldırısı teşhir edildi.

İşçiler adına ise, direnişte olan Tuzla Tersane ile Çağdaş Matbaacılık işçileri konuşma yaptılar. İşçilerin yaptıkları konuşmaların çerçevesini daha çok kendi direnişlerine ilişkin bilgi oluşturdu. Tüm konuşmalar “Yaşasın devrim ve sosyalizm”, “Direne direne kazanacağız”, “Devrimci tutsaklar onurumuzdur”.vb sloganlar atılarak desteklendi. Eylem, tertip komitesinin hazırladığı metnin okuması, müzik dinletisi ve

halayların çekilmesiyle son buldu.

İEP’in 15-16 Haziran işçi eylemini anmaya dönük miting başvurusu olumlu bir girişimdi. Bu son temsilciler kurulu toplantısında alınan tek ciddi kararın yaşama geçirilmesi niyetini ifade ediyordu. Ama bu ciddi bir hazırlık ve çağrıyla da birleştirilmek durumundaydı. Oysa miting çağrısı kitlelere yeterince duyurulmadığı gibi, kendi bir kısım bileşenleri dahi bihaber oldular. Türk-İş bürokratlarının mitingi engellemeye dönük çabaları da buna eklenince, anma zayıf bir katılımı gerçekleştirmiş oldu. İEP’in olumsuzluğu burada belirleyici olmasına rağmen, sendika bürokrasisinin engelleme çabalarına başta İSSP olmak üzere sol reformist partiler de (ÖDP, EMEP) gönüllü olarak katıldılar. Mitinge şubeler platformu başta olmak üzere sayılan reformist partiler ile KESK’e bağlı hiçbir şube temsili düzeyde de olsa ilgi göstermedi.

Son eylem, bir taban örgütlülüğü üzerinden yükselmeyen İEP’in kendi verili tabanını dahi harekete geçirecek iradeyi ortaya koyamadığını da gösterdi. İşçilerin eyleme ilgi göstermemeleri bir yana, sol sendikacılar dahi isteksiz davrandılar. Tabandaki tartışmalar son eylem şahsında kendini daha net açığa vurdu. Kimi sendikaların temsilciler kurulu toplantılarında, kimi şubeler İEP eylemine katılmayacaklarını, 24 Haziran’daki eyleme katılacaklarını ilan ettiler. Pratikte de buna uygun davrandılar. Bu ise platformun gittikçe daraldığını, dağılma ile yüzyüze kaldığını gösteriyor.

SASA grevinin ardından yaşanan işçi kıyımı

Grevin ardından beklenen işçi kıyımı yavaş yavaş gerçekleşmeye başladı. İplik bölümünde çalışan 91 işçi işten çıkarıldı. Ve kapatılan bölümdeki makineler Organize Sanayi’nde bir yere taşınarak, tekrar çalıştırılmayı bekliyor.

Taşeronlaştırmanın, sendikasızlaştırmanın uzun süreden beri uygulandığı SASA’da, 1983’te 3.900 kadrolu çalışan varken, seneler geçtikçe fabrikanın genişlemesine, binalara binalar, makinalara makinalar eklenmesine, işçi sayısının artmasına rağmen, sendikalı işçi sayısı sözleşmeden sözleşmeye azalmıştır. Önceki TİS görüşmelerinde 2.700 sendikalı işçi varken, kazanımla(!) biten son sözleşmede 137 işçi kadroya alınarak toplam 1.987 işçi sendikalı hale gelmiştir.

Fabrikada senelerdir yaşanan en yakıcı sorun, taşeronlaştırma olmasına rağmen, son sözleşmede bu anlamda önemli bir kazanım elde edilememiş, nitekim sözleşmenin imzalanmasının hemen ardından, bir yandan kadroya alınacak 137 kişinin, diğer yandansa çıkışı verilecek 91 kişinin listesi hazırlanmıştır. Ve işçiler arasında, bu 91 kişinin bir başlangıç olduğu, 400 işçinin daha çıkarılacağı kulaktan kulağa yayılmaktadır. Şöyle küçük bir hesap yapılıncaya, sözde kazanım(!) elde edilen son sözleşmeyle 137 işçinin kadroya alınması, 91 işçinin işten atılmasıyla tümünden anlamsızlaşıyor.

Taşeronlaştırmanın bu hızla devam etmesi, giderek sendikayı işlevsiz hale getiriyor.

İşçiler o bölümün kapandığını, hukuki açıdan yapacak bir şeyleri olmadığını, bir şey yaptıkları takdirde işten atılabileceklerini, böyle olursa tazminatlarını da alamayacaklarını söylüyorlar. Her işçi işten çıkarılma sırasının kendisine geleceği korkusuyla yaşıyor. Bu nedenle de SASA işçisi kendine dayatılan tüm bu saldırılara, işten çıkarmalara ve bunun sonucu olarak taşeronlaştırmaya, sendikasızlaştırmaya karşı birlikte bir duruş sergilemekten şimdilik uzak görünüyor.

“Böl, parçala, yok et” taktiği de sermaye tarafından işçiler üzerinde sürekli uygulanmaya çalışılmaktadır. Sermaye, işçileri sağcı-solcu, düşük ücretli-yüksek ücretli, kadrolu-taşeron ve daha akla gelmeyen birçok yöntemle bölmeye çalışmakta, suni kutuplaşmalar yaratmaktadır. Tüm bu oyunları boşa çıkartmanın ve sermayenin saldırılarını püskürtmenin yolu, işçilerin işten çıkarmalara ve bunun bir uzantısı olarak gelişen sendikasızlaştırmaya tabandan gerçekleşecek bir örgütlenmeyle, sorunlar üzerinden kurulacak komitelerle sendikaya basınç uygulayarak, sendika-işveren işbirliğini bozmaktan, sendikal ihaneti parçalamaktan geçmektedir.

Kızıl Bayrak/Adana

Çinkur işçilerinin sabrı taşıyor!

Özelleştirme marifeti sonucu acı bir durumla karşı karşıya kalan Çinkur fabrikası işçileri, 8 aydır yılmadan büyük bir sabır ve kararlılıkla mücadelelerine devam ediyorlar. Çinkur işçileri, sendikaların samimiyetsiz, kaçak tutumları ve hükümetin bakanlıklar eliyle gönderdiği imzalı belgelerin yarattığı beklenti sonucu, bir süreden beridir hareketsiz bırakıldı.

Bu sürecin uzaması nedeniyle sabrı taştan işçiler artık yeniden harekete geçmek gerektiği düşüncesine vardıklarında, sendika yeniden Ankara’nın yolunu tutma ve bir kez daha işçileri oyalama ve beklentiye sürüklenme yoluna başvurdu. Ancak işçiler, sendikaya ağız açmanın bir sonuç getirmeyeceğine inanarak, yönetimi Ankara’ya yürüyüş kararını almaya zorladılar. Ankara’ya yürüyüş kararına karşı çıkan yönetim ise işçilere ölüm orucunu önerdi. İki farklı eylem biçimiyle karşı karşıya kalan işçiler, sendikayla ipleri koparma noktasına gelerek, toplantıda Türk Metal Sendikası Başkanı Vedat Şahin’i protesto ederek yuhalandılar.

Ertesi gün Ankara’ya yürüme karar alan işçiler, sendika

başkanının polise “işçiler Ankara’ya yürüyor, bu eylemle sendikaların hiçbir ilgisi yoktur” biçimindeki ihbarı üzerine, polis tarafından çembere alındı ve yürütülmek istenmedi. Komiteyi Emniyet’e çağırarak polis, eylemin kanunsuz olduğu, yürümeleri durumunda zor kullanıp gözaltına alacakları tehdidinde bulundu. Bunun üzerine sendikalarının önünde toplanarak yürüyüşe geçen ve meydana kadar yürüyen işçiler, Park Caddesi’ne geldiklerinde polis tarafından durduruldular.

Temsilciler polisin uyarısına; “Ankara’ya yürümekte kararlıyız. Yürüyüş yapmamız engellenirse eş ve çocuklarımızla birlikte Türk vatandaşlığından çıkmayı düşünüyoruz. Açız, sesimizi duyurmak için başka çaremiz yok. İsterseniz bizi yürütmeyin, hepimizi tutuklayın” diye karşılık verdiler. Emniyet Müdürü ve Vali’nin devreye girmesinden sonra Ankara’ya bir temsilci heyet göndermeye karar veren işçiler, heyet Ankara’ya gidip gelene kadar beklemeye çekildiklerini açıkladılar.

Kızıl Bayrak/Kayseri

EXSA grevi büyük bir coşkuyla başladı

Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu, Sabancı Holding'e bağlı EXSA'da (Export Sanayi Mamulleri Satış Araştırması AŞ.) çalışan 600 civarında işçi, 19 Haziran'da greve başladı. Grevin duyurusu ise, 16 Haziran günü, DİSK-Tekstil Teksa Şubesi'nde gerçekleştirilen basın açıklaması ile yapılmıştı. Bu açıklamada Mensa işçileri de dayanışma için yer almışlardı.

Sendikanın ücret konusundaki talebi, sözleşme görüşmelerine yılbaşından önce başladığı için, 68 milyon (yılbaşından önceki asgari ücret)+%50, diğer 6 aylık dilimlere için enflasyon oranında artış (ki bununla birlikte ücret 105 milyonu buluyor) ile 3 ikramiye ve 4 gıda çeki idi. Buna karşılık işveren; ilk 6 ay için eski asgari ücret (68 milyon)+%30, ikinci 6 ay için %10 ücret zammı, ikramiye ve gıda yardımı yerine ise aylık 100 milyon lira çocuk parası teklif etmişti.

Bunun üzerine grev kararı alındı ve 19 Haziran sabahı saat 7'de işçiler işyerinin önünde toplanmaya başladılar.

DİSK Tekstil Genel Başkanı ile DİSK'e bağlı çeşitli sendikaların Adana şubeleri ve Petrol-İş Adana şube yöneticileri greve destek verdiler. Ağırlıklı kısmını genç kadın işçilerin oluşturduğu EXSA işçilerinde coşku egemendi. Halaylar çekildi, işçiler her halleriyle grev yerinin bayram yeri olduğunu hatırlatıyorlardı.

Daha sonra sendikaya üye olmayan 25-30 civarında işçi işbaşı yaptı. Grevi kırmaya çalışanlara müdahale edilmedi ve bu 25-30 işçinin işbaşı yapması, coşkulu havayı azıcık da olsa gölgelemedi.

Grev açılışında bir konuşma yapan DİSK-Tekstil Genel Başkanı, greve gidiş nedenlerini ve taleplerini anlattıktan sonra, kaçınılmaz olarak başladıkları grevi başarıyla sonuçlandırmakta kararlı olduklarını ifade etti. Bu konuşmayı işçiler "İnadına sendika, inadına DİSK!", "İşçi-sendika omuz omuza!" gibi sloganlarla desteklediler. Yoğunluklu atılan sloganlardan biri de, "Yılgınlık yok, direniş var" idi. "Bu işyerinde grev var!" pankartının asılmasıyla, çoğu ilk kez sendikayla tanışan, ilk kez grev yaşayan EXSA işçisinin coşkusu iyice yükseldi. Tekrar halaylar başladı. Ancak bu kez grev yerini ablukaya alan jandarma, "burada davul çalınması yasak, yeter artık dağılın!" diyerek, sendika yöneticilerinden işçileri dağıtmalarını istedi.

İşçiler şehir merkezindeki sendikanın önüne yürüyerek gitmeyi düşünüyorlardı. (Bu yönde alınmış kararları vardı) Ancak bu gerçekleşmedi. Sendikanın önüne servislerle gidildi. Burada bir konuşma daha yapan genel başkan, sendikasızlaşmaların küresel bir saldırı olduğundan söz etti.

Eylemden sonra görüştüğümüz işçiler, işverenin grev kırıcı kimi girişimlerini anlattılar. Bunlardan bazıları; iş girişinde fabrika kapısında işten atma tehdidi içeren bildirimler dağıtılması, kimi işçilerin evlerinden aranarak tehdit edilmesi, grevdeki işçilerin devamsızlıktan çıkışlarının verileceği türünden söylentiler yayılarak işçilerin yıldırılmaya çalışılması...

EXSA işçisi sendikalaşarak ilk kez üretimden gelen gücünü kullanabiliyor. Bulunduğu yerde, Organize Sanayi Bölgesi'nde ikinci sendikalı fabrika. Bu ise EXSA işçisine, örgütlülüğüyle diğer sınıf kardeşlerine örnek olma görevi yüklüyor.

Kızıl Bayrak/Adana

EXSA işçilerinin greve ilişkin görüşleri:

"Başarmak için sonuna kadar direneceğiz!"

1. işçi: Önce sendikalaşma faaliyetinden söz etmek gerekiyor. Sendikasız çalıştığım dönemde patron, istediğini, keyfi bir biçimde ve hiç ödeme yapmadan işten atabiliyordu. Bu gittikçe gerginlik yaratıyordu. Ne yapabiliriz diye konuşuyorduk. Arkadaşları ve abileri sendikalı olan arkadaşlarla bunları konuştuk. Sendikalaşmak gerektiğine karar verip, sendikayla görüştük. Bize yol-yöntem gösterdiler. Böylelikle sendika çalışması başladı. İşveren tepki göstermeye çalıştı, ama bir şey yapamadı. Sözleşmeye gelince, öyle istenen yüksek bir ücret yok. İşveren TİS görüşmeleri boyunca bir adım dahi atmamıştır. Bizi köle gibi çalıştırmak istiyor. Kamamız doymuyor. Çocuklarımıza gerekli besini veremediğimiz gibi, normalde yeme ihtiyacını karşılayamıyoruz. Aldığımız doktor parası oluyor. Sağlıklı beslenemediğimizden doktora verdiğimiz para da boşa gidiyor. Sürekli mesaiye kalıyoruz. Zorunlu olarak 12'lere, 1-2'lere kadar mesai yapıyoruz. Kendimize ayıracak zamanımız yok. İki vardiya yapılmıyor. İki vardiya demek daha çok işçi ve para demek. Bu da işverenin işine hiç gelmez. İşveren bize yüz bin lira çocuk parası vereceğini söyledi. Kendi çocuklarına ne kadar veriyorlar? Dolar olarak... Biz şunu söylüyoruz; bize reva gördükleri bu ücretle kendileri geçinsin, biz bir yıl bedava çalışırız. Yeter ki bize bunu kanıtlasınlar. Fazla bir şey değil, ama biz bunun için greve çıktık. Başarmak için sonuna kadar direneceğiz.

2. işçi: Genelde arkadaşlar ailelerinin yanında kalıyor. Sorumluluğu yok. Greve neden gittiğini az çok biliyor. En azından şunu biliyor. Greve giderse istediği ücreti alacak. Buradaki işçilerin ilk sendikalaşma faaliyeti ve ilk grevleri olduğundan eksiklerimiz olacaktır. Ama hakkımızı almak için sonuna kadar direneceğiz. Sendikamız da yanımızda.

3. işçi: Yola çıkacaksınız diyelim, neye ihtiyaç duyarsınız? Haritaya. Haritayı da sizin kullanmanız gerekir. Hem de doğru bir şekilde. Başkaları sizin gideceğiniz yönü bilemez. Sendika da harita gibidir. Onu da kullanacak olan biziz.

4. işçi: Daha birkaç gün önce bir arkadaşımızı elektrik çarptı. Neredeyse ölüyordu. Parmakları, dili patladı. Zor kurtardık. Sonra şef gelip onun kalbinden hasta olduğunu, kalp krizi geçirdiğini söyledi. Adamı elektrik çarpmış, hasta olduğunu, kalp krizi geçirdiğini iddia ediyorlar. İnsan yaşamına verdikleri değer bu kadar.

5. işçi: 40 saat fazla mesai yaptım. Zaten çok az maaş veriyorlar. Mesaimizi de kesiyorlar. Onu da tam alamıyoruz.

EXSA grevinden gözlemler..

22 Haziran'da DİSK Tekstil TEKSA Şubesi'nde EXSA greviyle ilgili basın açıklaması yapıldı. Aynı gün Genel-İş 2 No'lu Şube yönetimi ve işyeri temsilcilerinin destek ziyareti de gerçekleşti. Genel-İş Şube Başkanı maddi-manevi her türlü desteği vereceklerini söyledi.

Anakent ve Seyhan belediyelerinin greve gideceğine değinildi.

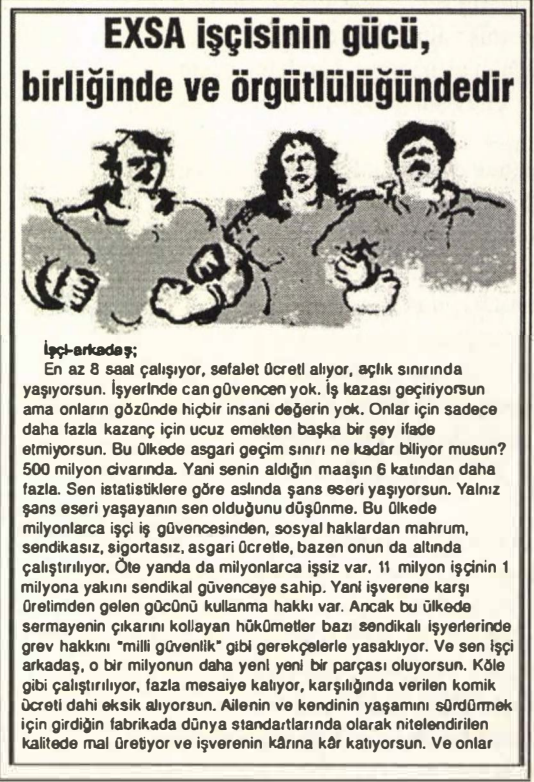
"Yukarıdaki yöneticileri çok rahat biraraya gelip bizleri yoksulluğa

mahkum ediyorlar. Biz niye biraraya gelmeyelim" şeklinde konuşuldu. Fabrika müdürünün grevci işçilere yönelttiği telefon tehditleri kınandı. İşçiler, "Vur vur inlesin yüzbinlikçiler dinlesin!" (İşveren işçilere ikramiye çeki ve gıda yardımı yerine günlük 100 bin TL çocuk parası veriyor), "İşçi-sendika omuz omuza!", "Yaşasın işçi dayanışması!", "İnadına sendika, inadına DİSK!" sloganları atıldılar.

Ceytaş işçilerinin EXSA grevini destek amacıyla fabrika önüne geleceğinin duyurulması üzerine sendikadaki işçiler fabrikanın önüne gittiler. İşyerine giderken büyük bir coşku vardı. Fabrika önünde DİSK Bölge Başkanı, "Sabancı topluluğu bizden merhamet beklemesin. Bizi bu greve zorlayan topluluk duysun ki, toplu sözleşme masasına gelene kadar bu mücadele sürecektir." şeklinde konuştu. Ardından Ceytaş'lı işçiler adına grevdeki işçilerin yanında olduklarını vurgulayan bir konuşma yapıldı. "Kurtuluş yok tek başına!", "İşçiler kardeş, patronlar kalles", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!" (Kimi işçiler bu sloganı "ücretsiz kölelik düzeni" olarak attılar), "Yaşasın işçilerin birliği!" sloganları atıldı.

22 Haziran'da EXSA işçisinin grevine destek amaçlı Kızıl Bayrak imzalı bildirimimizi dağıttık. Sendika yönetimi ve işçiler bildirimimize yoğun bir ilgi gösterdiler. Şube Başkanı bildirimleri bizim yerimize çoğaltmak istedi. İşçiler bildirimleri dikkatle okudular. İşçilerden biri okunan bildirimleri toplayıp yeni gelen işçilere dağıtıyordu. Ayrıca duvarlara, panoya, kapının girişine, nereyi boş görürse oraya bildirimleri yapıştırıyordu. Bir işçi, günde 8 saatten fazla çalıştıkları bölümünü eksik bularak, "10 saatten fazla yazsaydınız daha iyi olurdu" dedi. Bir başka işçinin fabrika müdürüne hakaretler yağdırması üzerine, biz fabrika müdürünün sadece bir kukla olduğunu, bu tür saldırgan hareketlerin patronun bağımsız olmadığını, tam tersine saldırıların onun denetiminde gerçekleştiğini anlattık. İşçiler hak verdiler. Dağıttığımız bildiri sıcak bir yakınlaşma sağladı ve iletişim kurmamızı daha da kolaylaştırdı. Daha sonra fabrika önüne gitmek için servise bindik. Yol boyunca türküler söyledik. İşçiler arasındaki ilişkiler olabildiğince sıcaktı. Grevin işçileri birbirlerine daha çok yakınlaştıran bir süreç olduğunu yakından gözlemledik.

Kızıl Bayrak/Adana

EXSA işçisinin gücü, birliğinde ve örgütlülüğündedir

İşçi-arkadaş:
En az 8 saat çalışıyor, sefalet ücreti alıyor, aylık sınırında yaşıyorsun. İşyerinde can güvencesi yok. İş kazası geçiriyorsun ama onların gözünde hiçbir insani değerin yok. Onlar için sadece daha fazla kazanç için ucuz emekten başka bir şey ifade etmiyorsun. Bu ülkede asgari geçim sınırı ne kadar biliyor musun? 500 milyon civarında. Yani senin aldığın maaşın 6 katından daha fazla. Sen istatistiklere göre aslında şans eseri yaşıyorsun. Yalnız şans eseri yaşayanın sen olduğunu düşünme. Bu ülkede milyonlarca işçi iş güvencesinden, sosyal haklardan mahrum, sendikası, sigortası, asgari ücretle, bazen onun da altında çalıştırılıyor. Öte yanda da milyonlarca işsiz var. 11 milyon işçinin 1 milyona yakını sendikalı güvenceye sahip. Yani işverene karşı üretilen gelen gücünü kullanma hakkı var. Ancak bu ülkede sermayenin çıkarını kollayan hükümetler bazı sendikalı işyerlerinde grev hakkını "milli güvenlik" gibi gerekçelerle yasaklıyor. Ve sen işçi arkadaş, o bir milyonun daha yeni yeni bir parçası oluyorsun. Köle gibi çalıştırılıyor, fazla mesaiye kalıyor, karşılığında verilen komik ücreti dahi eksik alıyorsun. Ailenin ve kendinin yaşamını sürdürmek için girdiğin fabrikada dünya standartlarında olarak nitelendirilen kalitede mal üretiliyor ve işverenin kârına kâr katıyorsun. Ve onlar

Adana'da sınıf çalışmasının güncel gerekleri

SASA grevi biteli, daha doğrusu satılalı çok az bir zaman geçmiş olmasına rağmen, olan oldu. Bunu bilmek için de müneccim olmaya gerek yoktu. Kadrolu işçilerin işten çıkarılması, fabrikadaki kimi üretim birimlerinin "tasfiye" edilerek, organize sanayiye taşıma girişimleri, şimdiden başlamış durumda.

Grev sürecinde yaptığımız uyarılar ve sınırlı müdahalemize rağmen, SASA'da yaşananları işçiler, tersine çeviremedi. Sendikacılar da, işçiler de, grevin "kazanılmasından" sonra işçi çıkarılacağını biliyordu. Sendikacıların döne döne, kararlı biçimde tümünün kadroya alınması üzerine kopardıkları yaygarının masabaşında nasıl boşa düşürüldüğüne, nasıl kirli pazarlıklara konu edildiğine tanık olduk. Bu aynı sendikacılar, patronun işten çıkarmaları karşısında yapabilecekleri bir şeyin olmadığını, bugün bütün rahatlıklarıyla ifade ediyorlar.

SASA işçisi, özellikle grev sürecinde türlü türlü dalaverelerle bunaltılmaya çalışılmış ve nihayet sonunda, göz göre göre grevin satılmasına karşı bir şey "yapamaz" hale getirilmiştir. Yaşanılanlar, bir kez daha göstermektedir ki, işçiler, kendi özgüçlerine dayanan işyeri ve grev komitelerini, sendikaya rağmen kuramıyor, hayata geçiremiyorsa, bu dönme dolap hep böyle dönecektir. Sendikal ihanetçileri anlatmaya ne hacet! Onlar bunu hep yapıyor. Nerede kaldı şu %60 zam başarısı? O kararlı açıklamalar ne kadar da çabuk unutuldu? Yeni saldırı dalgasının bu kadar kısa zamanda hayata geçirilmesinde, Sabancı bu rahatlığı nereden alıyor? Oysa biraz zaman geçmeliydi, süreç yaymalıydılar. Hayır, öyle olmadı!

TİS süreçlerine işçilerin aktif katılımının sağlanması ve her aşamasında fiili şekilde söz sahibi olması, ancak kendi gücünün ifadesi olacak araçları yaratmasıyla mümkündür. Bugün SASA'da kadrolu işçilerin işten atılması, işyerinin daha fazla taşeronlaştırılmasına karşı öncü işçilerin bir kısmının hoşnutsuzlukları devam etmektedir. Ama öncü işçilerin tepkileri ve hoşnutsuzluklarını bugün bizzat Petrol-İş Sendikası yöneticileri engellemeye ve susturmaya çalışmaktadır. İşçiler bölünmeye, yeni yönetim-eski yönetim kutuplaşmasına sokulmaya çalışılmaktadır.

SASA işçisinin halihazırdaki işten atmalara ve fabrikasının kimi bölümlerinin sendikasızlaştırılması anlamına gelen tasfiyesine karşı, fiili direnişten başka şansı yok. Hemen, en kısa zamanda, bir işyeri komitesinin kurulması gereklidir. Sendikanın ihanetinin teşhiri, atılan işçilerin yeniden işe alınması için fabrikanın işgalinden iş durdurmaya, üretimi yavaşlatmaya kadar, bir dizi fiili eyleme hazır olunmalıdır. Yanısıra, sermayenin kolluk kuvvetlerinin saldırılarını göğüsleme kararlılığında olmak gerekiyor. Vardiyalar arası ilişkilerin "koparılmasına" karşı, bu ilişkiyi geliştirmek, kopukluğu ortadan kaldırmak gerekiyor. Yemekhanede ve fabrikanın her yerinde, işçilere yönelik sözlü konuşmaların yapılması, direniş ruhunun kazandırılması için her türlü araç ve yöntemin devreye sokulması gerekiyor. Sendika her geçen gün işçiler nezdinde daha fazla teşhir olmaktadır. Sendikanın ihanetçi yüzünün teşhirine bugün daha fazla önem vermek gerekiyor. Bugün SASA işçisi, "gerçekleri" kavramaya ve bilince çıkarmaya düne göre daha açıktır. Çünkü yaşadıkları karşısında çıkış bulmada sınıf devrimcilerine daha fazla ihtiyaç duymaktadır.

Genel olarak Çukurova'da, özelde ise Adana'da sendikal cenderenin kırılabilmesi, sınıf hareketinin yenilgilerinden ders çıkararak yürüyebilmesi, kendi özgücünün kurumları olan işyeri komiteleri, işçi platformlarını kurabilmesinden geçmektedir. Fabrikalarda öncü duyarlı işçilerin hiçbir siyasal önyargıya takılmadan biraraya gelmesi, sermayenin saldırıları karşısında ortak hareket edebilme refleksini geliştirmesi gerekiyor. Yılları bulan hantallık, umutsuzluk, kendine güvensizliğin kırılabilmesi için, işçilerin elini taşın altına koymaktan çekinmemesi gerekmektedir. Sendikaların oluşturduğu ya da oluşturacağı

platformların sınıfın önünü açmak, birleşik bir sınıf hareketliliğini yaratacağını düşünmek, hayalkınlığı ve umutsuzluğu pekiştirmekten başka bir şeye yaramaz. Türk-İş, DİSK, Hak-İş ve bunlara bağlı sendika şubelerinin, yıllardır Adana proletaryasını nasıl bu hale getirdiğini hepimiz biliyoruz. Sendikaların gerçekten sınıf sendikaları haline gelebilmesi, işçi tabanının militan hareketliliğinden geçmektedir. Öyleyse, sendikal bürokrasiye karşı taban inisiyatifinin araçları olacak her türden girişim ve oluşumun yaratılması için çaba gerekmektedir. Bu çaba da herşeyden önce öncü işçilere ve sınıf devrimcilerine düşmektedir. Sabırlı ve istikrarlı bir çabanın olmadığı yerde, saman alevi gibi yanan ve sönen girişimlere ihtiyacımız yok.

Adana'da TİS süreçlerine müdahalenin çeşitli araçlarından biri de bültenlerdir. Şu dönem bu aracı etkili ve kalıcı şekilde kullanabilmek, grev ve direnişlerin sermayeye karşı ortaklaşmasının aracı olarak kullanmak için koşullar fazlasıyla mevcuttur. Ayrıca bu bülten, işçi platformunun ve "fabrikalar arası dayanışmanın" bir aracı da olabilir. Yeter ki, bu bilinçle davranabilelim. Gazetemizde TİS süreçlerine yönelik olarak çıkan değerlendirmeleri, tam da ilgili fabrikalara ve işçilere ulaştırabilmeliyiz. Yoksa bu değerlendirmelerin kendi başına fazla bir anlamı kalmaz.

Gazetemiz Adana'daki grevler üzerine sürekli işçi röportajlarını yayınlamalı, bunu teşvik etmelidir. Bu röportajlar yalnızca grev sürecini yaşayan fabrikalarda da sınırlı kalmamalıdır. Bossa, Exsa, Mensa, Marsa, Temsa, Özbucak, Tekel, Çimento, Güney Sanayi, Aksantaş, belediyeler vd. işçilerinin röportajları gazetemizde sürekli yer alabilmelidir.

Halihazırda Adana belediyelerinde tıkanan TİS süreci hızlı biçimde greve evrilmektedir. Belediye-İş ve Genel-İş sendikalarının birlikte hareket etme kararı ayrıca olumludur. Belediye işçilerine dönük grev ve TİS bülteninin çıkarılabilmesi, müdahalemizi

genişletebileceği gibi, "içeriden" seslenmenin avantajlarıyla daha fazla sahiplenilmesi anlamına gelecektir. Ayrıca Exsa'da TİS'teki uyuşmazlıktan dolayı DİSK Tekstil Sendikası'nda örgütlü 650 işçi greve çıktı. Kısacası, halihazırda SASA, belediyeler ve Exsa müdahalenin doğrudan muhatapları durumundadır. DİSK Tekstil'in Exsa'da

oynayacağı rolün, Adana Petrol-İş'ten hiç de farklı olmayabileceğini gözönünde bulundurmalıyız. Bu, sendikayı karşımıza almayı değil, tabanın basıncıyla sendikanın satış sözleşmesini engellemek, verilen sözlerin takipçisi olmamız anlamına gelmelidir. Bu fabrikanın bütün işçileri zaten taşeron firmada gösterilmektedir. Taşeronlaşmaya ve paravan şirketlere karşı mücadele burada özel bir önem arz etmektedir.

Exsa'nın aynı zamanda organize sanayide olması, bu sanayideki fabrikaların önemli bir kısmının örgütsüz ve taşeron firmalarda çalışması, grevin bu fabrikaları etkileyebileceği de gözönüne alındığında, faaliyetinizin etki alanının genişletilmesini kolaylaştıracağı dikkate alınmalıdır. Sanayi bölgesinde bulunan Gönen Çelik, Arat Tekstil, geçmişte sendikalaşma girişimlerine sahne olmuş, işçi kıyımlarına rağmen halen etkilenmeye açıktır. Yalnızca bunlar değil, orta ölçekte tekstil ve konfeksiyon fabrikaları, metal fabrikaları bulunmaktadır. Yine sanayi bölgesinde yer alan Bossa ve nişasta fabrikası sendikalı olmalarına rağmen, taşeronlaşmanın yoğun olduğu fabrikalardır. Her türlü materyalin bu alana taşınmaya çalışılması ve çalışmaların daha hızlı, verimli olması için alanın güçlendirilmesi gerekmektedir. Söylenenler, belediye işçilerinin örgütlenmesi için de geçerlidir.

Söylenenleri hayata geçirmek, kalıcı ilişkilere ulaşmak, özellikle bu üç yerde birbir işçi ilişkilerinin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Çünkü TİS süreçleri ya da sermayenin saldırılarını fiili olarak arttırdığı dönemler, işçilerin örgütlenmelerini, yüzlerini politikaya daha fazla dönmelerini kolaylaştırmakta, müdahaleye açık hale getirmektedir. Bu TİS süreçlerine gereken düzeyde yüklenemediğimiz durumda (SASA'da olduğu gibi) fırsatların bir kez daha kaçırılacağından ve heba edileceğinden emin olmalıyız.

Parti büyüyecekse buralarda büyüyecektir. Partinin sınıfla bağları "burada" kurulacaktır. Sınıfla partinin arasındaki mesafe burada kapatılacaktır.

Yerel sınıf çalışmasında yüklenilmesi gereken halka

T. Solmaz

Yerel alan çalışmasının önemine ve sorunlarına basınımda fazlasıyla yer verildi. Çünkü yerel çalışma, doğrudan sınıf pratiğinin kendisidir. Sınıfla en yakın temas kurmanın, alanın ihtiyaçlarını kavramanın, ona fiili müdahalenin zemini. Partinin üzerinde yükseleceği kolonlardır aynı zamanda.

Basınımda sınıf çalışmasının ihtiyaçlarının ve sorunlarının özel bir yer tutması, ideolojik-sınıfsal kimliğimizin doğası gereğidir. Sınıf çalışmasının sorunları her dönem değişik boyutlarıyla karşımıza çıkacaktır. Bu, sınıf-örgüt diyalektiğinin doğasına uygun bir gelişmedir. Her dönem karşımıza çıkacak olması, sınıf ile örgüt ilişkisinin aynı zamanda bir "sorun" olmasıyla ilgilidir. Sınıf mücadelesi, adından da anlaşılacağı üzere, bir sürekli hareketliliği ifade eder. Gelişme ve gerileme süreçleri, partinin sınıfla kuracağı bağın düzeyini ve alacağı biçimleri etkiler. Her tarihsel kesitin ihtiyaçları, olanakları, gelişmeye özgü sancuları, bir önceki ya da sonraki döneme göre "özgünlükler" içerir. Bu özgünlükler, sınıf mücadelesinin genel çerçevesinden çok gelişme seyriyle ilintilidir. Genel sınıf mücadelesiyle, dönemseller özgünlükler içeren sınıf hareketinin zigzaglı gidişatı bir bütünlük oluşturur.

Bu böyleyse eğer, öznel müdahale araçları ve bu araçların alacağı biçimler de dönemseller özgünlüklere göre değişime uğrar. Sınıf mücadelesinin barışçıl seyrine özgü müdahalenin biçim ve araçlarıyla, bu barışçıl süreçten çıkışın sancularını yaşayan ya da kabuğunu kırmış, genelleşmiş, militan bir düzey tutturmuş bir sınıf hareketine müdahalenin araç ve yöntemleri birbirinden zorunlu olarak farklılıklar gösterir. Bu durum, döneme uygun politika üretmekte ifadesini bulur? Üretilen politikaların doğruluğu ve yanlışlığı ise bizzat bu fiili müdahalenin kapsamında açığa çıkarır.

Yerel çalışma doğrudan sınıf pratiğinin kendisi olduğu ölçüde, dönemseller politikaları hayata geçirecek en temel araç, sınıf örgütçüleridir. Doğru bir politika ortaya konulduktan sonra hayata geçirilmesi, alanın doğasına uygun kadrolarla mümkündür. Doğru bir ideolojik zemin üzerinden döneme uygun üretilen politika alanı ile bunu hayata geçirecek, fiili ilişki alanı olan yerel sınıf pratikleri arasında da "görece bir özerklik" vardır. Bu özerklik, birbirini bütünleyen her iki alanın "özgünlüğünün" sonucudur.

Sınıf partisinin bütün kurum ve araçlarının, birimlerinin, organlarının, merkezi bir yönlendirmeye aynı amaca ulaşmak için seferber edilmesi, partinin kurumlarının ve birimlerinin özgürlüğünü, çalışma tarzı ve şekillenmesindeki farklılıkları dışlamaz. Zaten sermaye devletinin karşısına bir iktidar odağı gibi çıkabilmek, uzmanlaşma alanlarındaki farklılıkları zorunlu kılar. Her bir çalışma alanının başarısı, o alanın kadrolarının alanın ihtiyaçlarına uygun şekillenmesiyle mümkündür.

Partinin yükseleceği zemin olan fabrika hücreleriyle, bu hücrelerin yaratılması doğrultusunda yerel müdahale arasında da çok sıkı bir bağ vardır. Fabrika hücreleri olmadan, kalıcı bir fabrika çalışması yürütülemez. Fabrikalara yönelik ısrarlı ve yaratıcı bir faaliyet yürütülmeden de fabrika hücreleri yaratılmaz.

Yerel çalışma doğrudan sınıf pratiğinin kendisi olduğu ölçüde, dönemseller politikaları hayata geçirecek en temel araç, sınıf örgütçüleridir. Doğru bir politika ortaya konulduktan sonra hayata geçirilmesi, alanın doğasına uygun kadrolarla mümkündür. Doğru bir ideolojik zemin üzerinden döneme uygun üretilen politika alanı ile bunu hayata geçirecek, fiili ilişki alanı olan yerel sınıf pratikleri arasında da "görece bir özerklik" vardır. Bu özerklik, birbirini bütünleyen her iki alanın "özgünlüğünün" sonucudur.

Hatta fabrika hücrelerinin sürekli yaşayabilmesi, "hücrelerinin" sürekli yenilenmesiyle mümkündür. Bu ilişki, sınıfın geniş kesimlerini örgütlemek ile öncü işçileri kazanma çabasına benzer. Bu ikisi de birbirinden koparılamaz. Biri var diğeri yoksa, ya da yaratılmamışsa, aksamının doğrudan hedefi ve konusuysa, sınıf örgütçülerinin misyonu daha iyi anlaşılır.

Yerel alanda faaliyet yürütmenin çok değişik araçları vardır. Bültenler, bildirimler, kuşlama, afiş, işçi platformları vb. Bu çalışmalar, "ne kadar yerel" olursa olsun, kendi başlarına fazla bir şey ifade etmezler. Bu araçların önemi kuşkusuz küçümsenemez. Ancak sınıf örgütçülerinin göstereceği performans, tam da **birebir işçi ilişkilerine verilen önemde ortaya çıkar.** Tuttuğunu koparan, ısrarcı bir yaklaşım gerekmektedir. Olmazsa olmaz koşul budur. Yerel ve merkezi araçların kullanımında bu yönde gösterilen zaafiyet, ya araçları abartma, ya da tersinden boşa çıkarma riskini artırır. Çünkü, müdahale denildiğinde, kimi yoldaşlarda ilk akla gelen yazılı materyaller oluyor. Bu, yerel araçlar için de geçerli. Burada bir kolayca kaçma eğilimi söz konusudur. Diyelim ki elimizde hiçbir araç yok; bir direnişe, greve müdahale etmek ya da bir fabrikayla ilişki kurmak ve geliştirmek için ne yapmamız gerekiyor?

Sınıf çalışmasının pratik ihtiyaçları, bu ihtiyaçlara yanıt verme yetisini geliştirir ve dayatır. Fabrika ve örgütçü ilişkisi birbirini besleyen bir zemin yaratır. Birebir işçi ilişkilerinde ya da fabrikanın sorunlarına hakim olmada alınacak mesafe, yayınlarımızın daha işlevsel kullanımında da bizi zorlayıcı bir etkiye bulunur. Bunlar karşı karşıya getirilecek olgular değildir? Her ikisinde gösterilecek çaba ve ısrar birbirini ilerletir. Bu ikisini birbirinden kopardığımızda, "topallama" devam eder.

Bugün sınıfla kurulacak fiili bağ, sınıf örgütçülerine düşen temel önemde bir görevdir. Kavranması gereken halkadır. Bu alandaki başarımız, diğer çalışma alanlarındaki verimi de artıracaktır. Partinin işçiler üzerinde yaratacağı manevi otoritenin dolaysız taşıyıcıları da yine sınıf örgütçüleri, yerel kadrolardır.

Partinin yerel organlara ve kadrolara soracağı temel önemde soru, bugün "birebir işçi ilişkilerinde durumunuz ne; işçilerin ileriye dönük eğilimlerine nasıl

yanıt veriyorsunuz; ilişkilerin gelişmesini, bir doktorun hastayı takip etmesi gibi en ince ayrıntılarına kadar takip ediyor musunuz; işçilerle doğal bir ilişki kurabiliyor musunuz?" vb. sorular olmalıdır. Bu sorulara, "işçilere şu kadar gazete, şu kadar bildiri, şu kadar bülten, şu kadar materyal vb. ulaştırdık" yanıtı veriliyorsa, "birebir kaç işçi ilişkiniz var" sorusuna yanıt verilemiyorsa, zaafiyet ve yüklenme alanımız ortaya çıkıyor demektir. İçinden geçtiğimiz dönemin tüm sancularına rağmen, sürece uygun araç ve yöntemlerle, örgütçü yetenek, beceri ve hırsla yüklenmemiz gerekiyor. Kendiliğinden gelişmelere, hızlanacak süreçlere önden hazırlıklı olmamız, azami bir performans sergileyerek öncü işçilerin en azından bir kısmının partiyle şu ya da bu biçimde bağını kurabilmemiz gerekmektedir. En azından diyoruz, çünkü hayalci değiliz. İyimserliğimiz, sınıf

dinamiklerinin önümüzdeki süreçte yüzeye vurmaya, bugün dünden daha yakın olmasından kaynaklıdır. Zaafiyet ve yetersizliklerimizin halihazırda yerel çalışma ve işçilerle birebir somut ilişki alanında yaşanıyor, yüklenmemiz gereken alan da burasıdır.

Ekim'in son sayısındaki başyazısında ifade edilen görüşler de söylediklerimize ışık tutmaktadır:

"Bu çerçevede bugün için önemli olan sorun, durumun tahlili, saldırıların tanımı, oyunların teşhiri vbiden çok, arayış ve eylemlilik içerisindeki kitlelere bir çıkış yolu gösterebilmektir. Bunun için de, her şeyden önce fiilen onlarla buluşup birleşebilmek için her türlü olanağı değerlendirebilmek, duruma uygun her türlü yöntemi ve aracı kullanabilmektir. Bu ise çok büyük ölçüde her alanda, her kesimde, her birimdeki devrimci çalışmada gösterilecek girişkenlik ve yaratıcılıkla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Buradan ilerlemeler sağlayıp mevziler kazanılmadıkça, genel plandaki bir taktik müdahale iddiası, yılların da gösterdiği gibi, ayakları yerden kopuk, dayanaksız bir söylemden ibaret kalacaktır. (...) Parti olarak bizim sorunumuz bu sonuncusunda, yani kitlelere seslenme, harekete geçirme ve örgütlenme çabası çerçevesinde döneme ve somut duruma uygun düşen yöntem ve araçların geliştirilmesinde zayıf kalışımızdır. Yerel çalışmanın tüm dikkati bu soruna yönelmeli ve buna en yaratıcı çözümler hayatın içinden bulunup çıkarılmalıdır. (...) Bundan dolayıdır ki, gerek genel planda, gerekse tek tek alan ve birimlerde yürüttüğümüz politik propaganda-ajitasyon ve teşhir faaliyetinin etkisi somut kazanımlara dönüştürülemede, kalıcı mevziler yaratılamamaktadır.

Bu, şu dönem üzerinde özellikle durmamız gereken temel önemde bir sorundur ve çözüm için yerel örgütlerin ve kadroların girişkenliğini ve yaratıcılığını beklemektedir." (Sayı: 215, Mayıs '00)

Kadroların girişkenliğine ve yaratıcılığına yapılan bu özel vurgu, yakıcı halkanın ne olduğunun özel önemini göstermektedir. Ama aynı zamanda, bu girişkenlik ve yaratıcılığın istenilen düzeye çıkarılabilmesi için, partinin sıkı denetimine ve yol göstericiliğine ihtiyaç vardır. Yönlendirmede, girişkenlikteki yaratıcılığın teşvikinde, deneyimlerin aktarımında partiye ayrıca sorumluluk düşmektedir.

Eğitimde özelleştirme yönetmelikleri, genelgeleri

Norm kadro yönetmeliği

Uğur Demir/Kamu emekçisi

Eğitimde özelleştirmeyi gerçekleştirmek amacıyla 1995 yılında eğitimde sözleşmeli öğretmen çalıştırmaya imkan tanıyan Milli Eğitim Personel Kanun Taslağı hazırlandı. O dönemde eğitim emekçileri ve diğer toplumsal muhalefet güçlerinden oluşan tepkiler sonucu yaşama geçirilemeyen bu taslak, bugün değişik adlar altında (genelgeler, yönetmeliklerle) madde madde uygulanmaya çalışılıyor.

Dün olduğu gibi bugün de amaç aynıdır. Amaç eğitimde özelleştirmeyi gerçekleştirmek. Bunun için önce, bütçeden eğitim harcamalarına ayrılan pay sürekli düşürüldü. Eğitim sistemi ekonomik sosyal yönden bir çıkmaza sokularak niteliksizleştirildi. Eğitim-öğretim parayla satılan bir metaya dönüştürüldü. Eğitimin içeriği tam anlamıyla egemen sermaye sınıfının çıkarına hizmet edecek bir araç haline getirildi. Kafalar, yürekler, bilinçler özelleştirilmeye çalışıldı. Eğitimin her devresinde "katkı payı" uygulaması-haraç sistemi yaygınlaştırılarak okulların kapısı işçi-emekçilerin çocuklarına kapatıldı. Öğretmenler birer tahsildar ve satıcı, öğrenci ve veliler alıcı; bilgi-bilim meta, okullar ise birer işletme haline dönüştürüldü. Eğitim araç ve gereçleri özelleştirildi. Uluslararası sermaye tekelleri ve yerli işbirlikçilerinin ihtiyaçları ve çıkarlarına uygun öğrenci-öğretmen kadrosu yaratılmaya çalışıldı. Eğitim emekçilerinin özlük hakları budandı. Yeterli personelden, eğitim araç-gereçlerinden yoksun okul ve kalabalık sınıflarla, "eğitimde fırsat eşitliği" ortadan kaldırıldı. Okul öncesi eğitimden üniversitelere kadar özel okullar açıldı ve devlet tarafından desteklendi. Kısacası özelleştirmeye zemin hazırlandı. Kuşkusuz ki bütün bu uygulamalar sermaye iktidarının bilinçli bir tercihi idi.

Bugün Norm Kadro Yönetmeliği (NKY) ile yapılmak istenen de özelleştirmenin önündeki engelleri kaldırmaktır. Zira NKY'yi 1995'te hazırlanan *Milli Eğitim Personel Taslağı*'nın maddelerinden sadece bir tanesidir. Söz konusu taslağın 5. Maddesi, Eğitimde İstihdam Şekilleri'ni içeriyor. "*Eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim ve denetim hizmetleri memur, sözleşmeli personel ve geçici personel eliyle yürütülür. Öğretmenlik hizmetlerinden sözleşmeli personel görevlendirilebilir.*", "*Özellikle öğretmenlik hizmetlerinin sözleşmeli personel eliyle gördürülmesi esasına ülkenin şartları değerlendirilerek, ülke genelinde veya yörede aşamalı olarak geçilecektir.*"

Bu önceden hazırlanmış taslak bugün maddelere ayrılarak parça parça yaşama geçirilmeye çalışılıyor.

Sermaye Devleti NKY ile neyi amaçlıyor? Başlıca şunları: Eğitim emekçilerinin iş güvencesini yoketmek... Sözleşmeli personel çalıştırarak özelleştirmenin adımlarını atmak ve hızlandırmak...

Örgütlenmeyi dağıtmak. Deneyimli öğretmenleri emekliliğe ve meslekten ayrılmaya zorlamak... Ve bütün sorunların nedeni eğitim emekçileriymiş gibi gösterip kendi suçlarını, sistemin kirli yüzünü örtmek.

Yönetmeliği biraz daha açacak olursak;

a- NKY ile devlet, şu ana kadar oluşan öğretmen yetersizlikleri, belli bölgelerdeki öğretmen yığılması vb. gibi, kaynağı bizzat kendi sistemleri olan sorunların ve işlediği suçların cezasını eğitim emekçilerine ödetmeyi planlıyor. "*NK fazlası öğretmenler önce koordinatör müdüre, eğitim bölgesi koordinatöre, daha sonra Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'nün emrine verilecektir. Dileyen ücretsiz izne ayrılacaktır. Yani öğretmen İzmir ilinde fazla gözükyorsa, Ankara emrine atanabilecektir.*"

b- NKY ile devlet, eğitimde özelleştirme politikasının önünü açmaya çalışmaktadır:

"*Eğitim, öğretim bununla ilgili yönetim ve denetim hizmetleri memur, sözleşmeli personel ve geçici personel eliyle yürütülür. Öğretmenlik hizmetlerinde sözleşmeli personel görevlendirilebilir.*"

c- NKY ile devlet; kendisine yakın ayrıcalıklı şahısları korumak, kollamak istemekte ve kadrolaşma çabalarını da unutmamaktadır. "*Açık lise, yaygın eğitim, enstitü vb. okullar kapsam dışında bırakılarak bakanlık yetkisiyle belirlenir.*"

d- NKY ile devlet; kimleri kendisine koruyucu seçtiğini, kimleri kendinden gördüğünü, kısacası kimin dost, kimin düşman olduğunu açıkça beyan etmektedir. "*Kara Kuvvetleri Komutanlığı 9 Mayıs 2000 tarihinde bir yazı yazarak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde çalışan personelin öğretmen eşlerinin NKY'ne tabi olmadığını, bu kesimin atamalarının TSK ile MEB arasında 12 Kasım 1997 tarihinde imzalanan protokole bağlı olduğunu belirtti.*"

e- NKY ile devlet, sözde hukuk devleti palavralarının ardından, hukuk tanımaz barbar kapitalist düzenin çıkarı için çalıştığına da bir kez daha imza atıyor. "*Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.*" Anayasa'nın 10. Madde'si güya böyle diyor!

f- NKY ile devlet; aynı alanda çalışan emekçilere farklı uygulamalar getirerek, emekçileri kendi içinde bölmeye, düşmanı saklayarak dostu dostu kırdırtmaya çalışmaktadır.

g- NKY ile devlet nice bedeller ödenerek

kazanılmış hakları gaspederek emekçileri sindirmeye çalışmaktadır. *Okul öncesi eğitimde görevli öğretmenlerin günlük çalışma süreleri (8 saat üzerine) 10 saate çıkarılmaktadır.*

h- NKY ile devlet; bu düzende köylülüğün de bir önemi olmadığını itiraf etmiş, kırsal defterden sildiğini de beyan etmiştir. *Öğrencisi 150'den az olan okullara müdür yetkili öğretmenler atanıyor, her türlü eğitim-öğretim hizmetini vermesi isteniyor. Bu okullara dal (brans) öğretmeni verilmiyor.*

i- NKY ile devlet; ülkemizdeki engelli insanları aşağılayarak, onlara bu ülkenin insanı değilmiş gibi davranarak namussuzluğunu ve vicdansızlığını ortaya koyuyor. *Özel eğitim okullarında (Görme, spastik vb.) 150 öğrenciye bir rehber öğretmen öngörüyor. Ancak birçok okul, 150 öğrenci barındırmadığından, rehber öğretmene gerek yokmuş gibi bir durum ortaya çıkıyor.*

j- NKY ile devlet; bilime, sanata, özgür beyinlere düşman olduğunu bir kez daha kanıtlıyor.

"*Resim, müzik, beden eğitimi vb. yeteneğe dayalı derslerde dokuz şubeye bir öğretmen vererek, yetenekleri köreltmeye ve 4.-5. sınıfları da bu kapsam dışında tutarak çocukları cezalandırmaya çalışmaktadır.*"

Norm Kadro Yönetmeliği'nin özü özeti budur.

NKY, sermaye düzeninin işçi emekçilere yönelik yürüttüğü genel saldırının sadece bir parçasıdır. Bu saldırıları püskürmenin yolu da parçayı bütünle ilişkilendirmekten geçer. Sermaye devletinin masalarında çözüm beklemek, veya kokart takarak basın açıklamaları yaparak bir sonuca ulaşmayı beklemek, kendi tarihini bilmemektir. Yüzyılları bulan sınıf mücadelesi bir kenara, kamu emekçilerinin 10 yıllık mücadele tarihi bile, saldırı genelgeleri ve yönetmeliklerinin nasıl yırtılıp çöplüğe (hakettiği yere) atılabileceğini ve mücadelede izlenmesi gereken yolu defalarca göstermiştir.

Eğitim emekçileri, ekonomik demokratik hak alma mücadelelerini diğer sınıf kardeşleriyle birleştirip, sınıfa karşı sınıf perspektifiyle düzene cepheden savaş açmadıkça saldırılar da devam edecektir. Bugün ortak hareket edebilmenin zemini mevcuttur. Bu, günlerce süren işçi direnişleriyle, farklı işkollarında örgütlü kamu emekçilerinin kitlesel basın açıklamalarıyla, kimi yerde saatlik-günlük iş bırakmalarla dışa vuruyor. Sorun bu gücü birleştirip doğru hedefe yönelmede ve devamını getirme noktasında kendini gösteriyor.

İşçi-emekçi hareketi bugün İMF-TUSİAD patentli sömürü paketlerine karşı eylemli tepkilerini defalarca ortaya koydu, koyuyor. Ancak devrimci bir öncüyle buluşamaması birleşik bir militan tarzı ve hattı yakalamasını engelliyor. Hareketin politikleşmemesi, toplumsal düzeyde bir etki göstermesini engelliyor. Sermaye iktidarının bütün hesapları da bunun üzerinedir. Sosyal yıkım programına karşı, işçi sınıfı ve emekçilerin öfkelerini çeşitli biçimlerde ortaya koyacağını biliyor. Bu nedenle bütün planları, hareketi denetim altına tutmak üzerinedir. Bu oyunu bozalım. Bir avuç asalağın sevincini kursağında bırakmanın tam zamanıdır. Sınıfın birleşik militan mücadelesini yaratmak için görev başına.

Sistemin kanayan yarası YTÜ...

Hazırlık öğrencileri ve yaz okulu süreci

Yıldız Teknik Üniversitesi hareketli günlere gebe. Hazırlık öğrencilerinden 480 kişi sınıfta bırakıldı. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde hazırlığa başlayan her öğrenci bu hazırlık sınıfını geçmek zorunda. Hazırlıkta bir yıl sonunda yapılan sınav sonucu kişi, kalmışsa eğer, iki durumla karşı karşıya kalır. Bu arkadaşlar paraya sahipseler, yaz okuluna gelirler ve iki ay süren yaz okulu sonucunda final sınavına girme hakkı kazanırlar. Ayrıca Eylül'deki sınava da girme hakları vardır. Parası olmayanlar ise, sadece Eylül'deki sınava girebilirler. Yani parası olana iki hak, parası olmayana tek hak. Bu sınavlarda başarısız olan öğrencinin YTÜ'yle ilişkisi kesilir ve YÖK'ten haber beklemeye başlar.

Geçen yıl, yani '98-99 öğretim yılında durum buydu. Fakat geçen yıl yaz okuluna başlayan öğrenciler, daha yaz okulu başlamadan toplantılar düzenlemeye, birbirleriyle sınıksız iletişim kurmaya başladılar. Yapılan toplantılar 150-200 kişilik katılımlarla başlıyor, çözüm aranmaya çalışılıyor. Toplantı, öğrencilerin kendi inisiyatifinde geliyordu. Ve birlikte hareketi engelleyecek talepler toplantıda eritiliyor ve bu saldırının eğitim hakkımıza yapılan bir zor kullanım olduğu, özelleştirme politikalarının ilk adımı olduğu açıklanıyordu.

Fakat bu yılki toplantılar hem gerçekleştirilmiş, hem de kişi sayısı bakımından, birçok şeyin yanlış yapıldığını ortaya koyuyordu. (Bu da, araştırmalarımız sonucu, sene içinde yapılan toplantılarda bazı kişilerin sahiplenme duygularıyla ilgiliymiş.) Ve adeta örgütlü insanlar örgütsüz insanlar önünde büyük bir engel oluşturuyordu.

Yapılan ilk toplantıda yaz okulu parasının kaldırılması talebi gündeme geldi ve bunun dilekçeye yazılması konusunda fikir birliğine varıldı. Bu fikir bir diğer toplantıda "arkadaşlar bu böyle olmadı" denilerek, hem de örgütlü bir kişi tarafından, tamamen tepeden değiştirilmiş ve oradaki insanlara bu kabul ettirilmiş.

Şimdi değiştirilen maddeye bakalım: Yaz okulu fiyatlarının kaldırılması maddesi yerine düşürülmesi denmiş. Toplantılarda kendini herhangi bir siyasi gruba bağlamayan insanların bile yaz okulu ücretinin kaldırılmasını savunduğu ortamda, "çok uçuk bir talep" diye bu haklı istem örgütlü insanlar tarafından geri çekiliyor! Gerçekten çok ilginç ve şaşırtıcı bir durum.

Yaz okulu parasının düşürülmesi ne demek? Yaz okulu parasını meşru kılmak -yani siz bizi sömürün tamam, ama daha az sömürün lütfen!- ve bu parayı kabul etmek demek. Tabii ki yaz okulu ücreti, kaldırılmasını talep etmekle hemen kaldırılmayacak, ama sorun da salt para sorunu değil ki. Sorun eğitim sistemi. Eğitim sistemi bir ülkenin genel politikasının özele yansımaları demek. Yani sözün özü; sorun daha az ya da daha çok para ödemek değil ki. Sorun sistem sorunu. Bu aşağılık sistem var olduğu sürece, bu sorunlar da ortadan kalkmayacak. Biz de insanlara bunu anlatmak zorundayız. Yani bizim talebimiz olan parasız eğitim, yine bu sistem içinde olduktan, burjuva kalıbını hiçbir biçimde aşmadıktan sonra neye yarar ki? Çıkacağı yer aynı değil mi? Sorun burada ödün vermemek. Siz rektörlüğe zaten yaz okulunun parasız olması talebiyle giderseniz; bu diğer alt talepleriniz ya da sizin şu an istediğiniz ücret düşürülmesi, burs vs. kendiliğinden, bu yaz okulunun parasız olma talebinin getirisi olarak ortaya çıkacaktır.

Toplantılar ve duyurular sonrası hazırlanan

dilekçelerin rektörlüğe hep beraber verilmesi kararlaştırılıyor. Dilekçelerin toplanması süreci başlatılıyor. Dilekçelerin toplanması sona erdiğinde, 480 öğrenciden 240 kadar dilekçe yazıyor. Bu dilekçelerin toplanmasında ya da sınıf konuşmaları sonucunda sindirme politikasının ürünleri olan polisler gelip taciz soruları soruyorlar, kimlik kontrolü yapıyorlar. Sözde kitleselliği kıracaklar.

Artık rektörlüğe yürüme günü gelip çatıyor. Dersten çıkan öğrenciler ilk önce alkışlarla bölümlerinin önünde toplanıyorlar. Konuşmalar ve alkışlarla kitle yavaş yavaş toplanmaya başlıyor. Öğrenciler rektörlüğe doğru yöneliyorlar. Üst sınıflardan 6-7 kişi de bu kitleye katılıyor ve rektörlüğün önüne yaklaşık 60 ya da daha fazla bir kitleyle gidiliyor. Daha önce 5 temsilci seçilmiş olmasına rağmen, özel güvenlik birim şefinin talebi üzerine, 3 kişi içeriye alınıyor. Rektörün orada olmadığı ve yarın için randevu verebilecekleri söyleniyor. Dilekçeler teslim edildikten sonra dışarıya çıkıyor arkadaşlar.

Toplantıda temsilcisi olarak seçilen, fakat üç kişi sınırına takılıp içeriye giremeyen bir arkadaş kitleye diyor ki; "arkadaşlar rektör yokmuş, yarın yine kitleyle buraya geleceğiz." Fakat hemen müdahale içeriye girenlerden geliyor ve diyorlar ki, "hayır kitleyle değil, temsilciler gelecek." Bu söylemde tabii ki özel güvenlik şefinin içerideki tehditleri özel bir yer tutarken, görüşmeye giren arkadaşların ilk seneleri olması ve deneyimsiz olmaları da, büyük bir etken olarak göze çarpıyor. Burada verilmesi gereken; "Hayır, biz yarın da kitleyle geleceğiz; çünkü bunlar bizim meşru taleplerimizdir ve bu insanlar verdikleri dilekçenin sonucunu merak ediyorlar, yarın da böyle geleceğiz" cevabı olmalıydı. Zira meşru hakları olan bir kitleyle, hem de üniversite içinde, üstelik rektörlük seçimleri yaklaşırken müdahale edilmesi, ortamı daha da politize edecek bir davranış olurdu. Bu müdahalenin sonuçlarını taşıyamayacağı için, rektörlük hiçbir şey yapamazdı. Deneyimsizlik çok göze çarpan bir olguydu, zira ne söylenirse kabul ediliyordu.

Ertesi gün tekrar bu üç temsilci rektörlüğe gittiler. İçerideki görüşme sonucu rektör bazı talepleri kabul ederken, tam bir oyalama taktiği sürdürdü. Kabul edilen taleplere gelince;

- 1) Yurtlar yaz okulu boyunca açık tutulacak;
- 2) Yaz okulu için yeni fiyatlar belirlenecek;
- 3) Bu fiyatlar elden geldiğince bursla beslenecek (yani rüşvet verilecek öğrencilere);

- 4) %90 olan devam zorunluluğu aşağı çekilecek;
- 5) Ve notlar okunurken tolerans gösterilecek.

Rektörlükle yapılan konuşmanın getirdiği şeyler bunlar. Peki bunların kabulü neyi değiştirecek?

Yaz okulu için yeni fiyatlar belirlenmesi onun meşruğunun bir ispatı olacak. 8 ayda kavratılmayan İngilizce, 2 aylık yaz okulunda mı kavratılacak? Bu parayı da öğretmen maaşları için aldıklarını söyleyenler, yaz okulu final sınavına neden yaz okuluna gelmeyen öğrencileri almıyorlar? Yaz okulu finaline girme için yaz okuluna gelmek zorundasın, yaz okuluna gelmenin koşulu da para. Bu, paralı eğitim anlayışı değil de nedir?

Yaz okulundaki fiyatları ödeyemeyecek durumdaki öğrencilere burs verilecekmiş ve görüşmeye çıkan arkadaşlara burs sözü verilmiş. Şimdi burada sorulması gereken tek soru şu: Madem çoğunluğa burs veriyorsunuz, o halde neden yaz okulunu parasız yapmıyorsunuz? Burs rüşvet değil de nedir? Bu taktiği daha önce de uyguladılar. Ortam hafif gerginleştiğinde

hemen bursun arkasına sığındılar. Bu üniversite sınavından sonra da harçlarda gündeme gelmedi mi? Ve artık yavaş yavaş bu burslar her öğrenciye çıkmamaya başlamadı mı? Uyanmak lazım bu uykudan artık. Üniversiteler adım adım satılıyor ve biz de bu satılabilirlik içindeki taleplerimizle; değil onun önünü kesmek, adeta yardım ediyoruz.

% 90 olan devam zorunluluğu aşağı çekilecek. Böyle bir şey neden yıl içinde yapılmadı ve hazırlık öğrencileri neden bir yıl boyunca her türlü kültürel faaliyetten uzak, adeta birer koyun muamelesi gördüler? Çünkü korkuyorlar. Çünkü hazırlık öğrencisinin ve tüm öğrencilerin düşünmesinden korkuyorlar. O kadar sıkboğaz, ders, vize ve final sınavı yoğunluğu var ki, üniversite gençliği başka bir şey düşünsün istemiyorlar.

Bir başka rüşvet teklifi de notlara tolerans gösterileceği yalanı.

Yukarıdaki maddeler ve yorumları ışığında sorulması gereken birkaç soru var. Toplantılar yapılıyor. Amaç hiçbir öğrencinin kalmaması(!). Şimdi yukarıda söylenen şeyler yapılsa dahi, bu yaz okulunda sınıfta kalan olmayacak mı? Şimdi siz devam zorunluluğunu çektiniz aşağı, az bir ücret de ödediniz, burs da çıktı size, notlarınız da daha toleranslı okundu... Bunlar hiç kimsenin kalmayacağı garantisini veriyor mu size? Oraya görüşmeye çıkan arkadaşlarda hiçbir art niyet aramadan soruyoruz bu soruları. Yarın o dilekçenin altına imza atanlardan bir kısmı kalırsa, bunu nasıl açıklayacaksınız insanlara? Sadece kuru bir "elimizden geleni yaptık" mı diyeceksiniz? Yukarıdaki talepler gerçekleştirilecek talepler değil, hepsini yaparlar ve rektörlük seçimleri olduğu için daha bir sürü şey de yaparlar. Fakat bu bazı insanların kalacağı gerçeğini değiştirir mi? Bunların hepsi düşünülmesi gereken sorular.

Haklı olan sizdiniz unuttunuz mu? Haklı olan onlar değil.

Bu istemler bu sistemi aşar, daha somut şeyler isteyerek kazanım elde edelim diye yola çıkarsanız, bu elde ettiğiniz adım adım sistemin onaylanmasına çıkar ve kazanım derken birçok şeyi kaybedersiniz. Devrimcinin görevi kitlenin önünü açmaktır, tıkamak değil. Biz de biliyoruz bu sistem içinde parasız eğitimin olmayacağını, ama sorun da tam burada işte. Bu istemlerin meşruluğu sosyalizmin meşruluğudur. Elbette bu düzen buna izin vermeyecektir. Bu noktada bunu kitlelere göstermek de her sosyalistin birinci ödevidir.

Burada kazanım elde ettik yanlıştına düşülmemeli. Burada istediğimiz geri talepler birebir kayıptır ve yalnızca bu düzen içinde var olmaya dayanan istemlerdir. Biz bu düzen içinde erimeyeceğiz.

Yıldız Teknik Üniversitesi daha hareketli günler yaşayacaktır ve biz de bir an önce bu yanlış bakış açımızı ve tutumlarımızı değiştirmek zorundayız. Diğer yapıların da bu konuya duyarlılık göstermesini istiyoruz. Dikkat çeken bir diğer konu da, bu okuldaki diğer siyasetlerin -birkaçı dışında- bu konuya hiç ilgi göstermiyor olmalarıdır. Şaşırılmak elde değil.

Güzel günler göreceğiz çocuklar... Umutluyuz, inançlıyız. Bakalım ilerki süreçte Yıldız gençliği daha neler yapacak.

Eğitim haktır satılmaz!

Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!

YÖK kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek!

YTÜ Ekim Gençliği

Programda tarım

TKİP Kuruluş Kongresi'nin program sorunu üzerine tartışmalarının yarısına yakın bir kısmı henüz devrimci okura sunulmuş değil. Bunların doğrudan kitap olarak yayınlanması planlanıyor. Burada birkaç bölüm halinde yayınlayacağımız Tarım ve Köylü Sorunu üzerine tartışmalar da bu materyalin bir parçasıdır. Bu konu Parti Programı'nın proletarya devrimi sorunlarına ayrılan "Siyasal Bölüm"ü kapsamında tartışılmıştır.

Burada konuya ilişkin tartışmaların tümünü değil, yalnızca belirli ara bölümlerini sunacağız. Tartışmanın Komünist Enternasyonal belgeleri üzerinden başlayan ve bir dizi teorik ve programatik sorunu irdeleyen başlangıç bölümünü atlayarak, onu izleyen bölümden başlıyoruz yayına.

Bugün işçi sınıfına ve emekçilere yönelik sosyal yıkım saldırısının temel bir boyutunu, tarımsal üretimle birlikte emekçi köylülüğün de yıkıma uğratılması oluşturmaktadır. Uluslararası kapitalizmin emekçi köylülüğü perişanlık içerisinde sosyal yıkıma sürükleyen bu saldırısı, bu kırsal katmanların mücadeleye kazanılması için koşulları olgunlaştırmakta, kırsal emekçilere yönelik devrimci çalışma için elverişli bir zemin sağlamaktadır. Bu, Tarım ve Köylü Sorunu konulu tartışmaları, kısmen de olsa bir an önce yayınlama yoluna gitmemezi zorlayan önemli bir etkidir.

Devrimcilerin güncel bir sorunun teorik temellerini ve programatik çerçevesini anlamak üzere bu tartışmaları ilgiyle karşılayacağını umuyoruz.

Proletarya devrimi ve köylülük

Aykut: Orta köylülüğe ilişkin önlemler sorunu çok önemli ve devrimin kaderi bakımından çok hassas bir konu. Tüm öteki siyasal nedenlerin yanısıra, kentlerin beslenme ihtiyacını da gözeterek, bu kırsal katmana karşı dikkatli davranmak zorundayız.

Cihan: Orta köylünün sosyo-ekonomik özelliklerine ilişkin teorik gerçekler ile devrim deneyimlerine birarada baktığımızda şunu görüyoruz. Eğer proletarya partisi devrimden önce kırsal alanda az-çok başarılı bir devrimci çalışma yürütebilmişse; ya da, devrimden önce bu çalışmayı yürütmemiş olsa bile, devrimin hemen ardından, büyük kentlerde, belirleyici merkezlerde iktidarı ele geçirir geçirmez, derhal orta köylünün sorunlarına ve taleplerine doğru bir tarzda yaklaşmayı başarabilirse, bu katmanı hızla tarafsızlaştırmaması, giderek adım adım kendi yanına çekmemesi için herhangi ciddi bir neden kalmıyor.

Buna rağmen karşı-devrim, köylülüğün, özellikle de orta köylülüğün bir kesimini kullanmaya çalışacaktır ve bunda başarı da sağlayacaktır. Fakat yineliyorum; doğru bir politika izlendiği, kaba yanlışlara düşülmediği sürece, emekçi köylülüğün geniş kitlelerinin bizim karşımıza

geçmesi için çok fazla bir neden yok. Hele ki devrimin, iktidarı almış proletaryanın, daha ilk adımında emekçi köylülük lehine yürürlüğe sokacağı radikal önlemler demeti düşünüldüğünde.

Elbette bunları, devrimci iktidar düzeyine ulaşmış, bu gücü ve etkiyi, buradan gelen çekim merkezi konumunu kazanmış bir proletarya bakımından söylüyorum. Burada ve şu anda, devrimin o sıcak çalkantısı, ilk başarıları üzerinden, devrimi izleyecek muhtemel bir iç savaş durumu üzerinden konuşuyoruz. Sorunu da, buradan bakarak ortaya koyuyoruz. Yoksa köylülüğün önemli bir kesimi bugün için düzenin destekçisi, burjuva gericiliğinin kitle dayanağı ve desteği durumunda. Ama büyük tarihsel dönüşümlerin gündeme geldiği safhada, kentlerde iktidarı almış proletarya doğru bir politika da izlediği takdirde, hele hele yarı-proleterler ya da tarım işçileri içerisinde devrimci uzantıları da varsa, bu sosyal katmanın devrimin karşısına geçmesi için bir neden yok. Bizim onu karşımıza almamız, karşı-devrimin saflarına itmemiz için zaten hiçbir neden yok.

Aykut yoldaş, eğer kentlerin beslenme ihtiyacını karşılayacak, bu sınıfa karşı dikkatli davranmamız gerekiyor, diyor. Elbette böylece çok temel bir gerçeği yinelemiş oluyor, buna karşı bir düşünce olamaz. Ama iktidarı paylaşmak bambaşka bir sorun. Bu, küçük-burjuva sosyalizminin kavrayışsızlık gösterdiği temel noktalardan biridir.

Küçük-burjuvazi her zaman yönetilen bir ara sınıf; burjuva toplumunda da, proleter iktidar koşullarında da bu böyle. Ama bunun kapitalizm ve burjuva iktidarı koşullarındaki anlamı ile sosyalizm ve proletaryanın devrimci iktidarı koşullarındaki anlamı elbette ki temelden farklıdır. İlkinde köylülük ezilen, sömürülen, horlanan, sefalet ve kültürsüzlük koşullarında sürekli yıkıma uğratılan bir sınıf. Oysa ikincisinde, sözkonusu olan devrimci bir dönüşüm ve buna önderliktir. Burada yönetilme, artık tüm olumsuz anlamlarından ve sonuçlarından arındırılmış, yapıcı ve devrimci bir eylemdir. İktidardaki proletarya, zamanla ve doğru politikalarla, emekçi köylülüğü (burada doğal olarak orta köylü katmanı üzerinden konuşuyoruz) kendine daha sağlam bir biçimde bağlamayı başarabildiği ölçüde, onu yönetim işlerine de daha etkin bir biçimde katmanın koşullarını elde etmiş olacaktır. Bunu siyasal yaşama daha aktif katılmak anlamında söylüyorum, yoksa yönetim dizginleri her zaman işçi sınıfının elinde olmak zorunda. İşçi sınıfı onu yoksul köylülerle bile bir anlamda paylaşamaz; bu tek bir sınıfın, ama tümüyle kendine özgü ve benzersiz olan, sosyalizmi inşa etme ve sürdürme yeteneğine ve kararlılığına sahip biricik sınıfın, proletaryanın iktidarıdır, öyle olmak zorundadır. Elbette bunu iktidar hegemonyası olarak anlamak durumundayız. Buna ilişkin sorunlar, iktidar sorunu, proletarya diktatörlüğü, onun somut biçimlenmesi bahsinde enine boyuna tartışıldı.

Köylü sorununda evrensel ve özgül alanlar

Tarımda kapitalist gelişmenin geleneksel köylülüğü ayırıştırıp dönüştürerek ortaya çıkardığı belli kırsal katmanlar var, bunların temel sosyal

özellikleri evrenseldir. Belirli bir topluma özgü olan ise, daha çok bu katmanların somut durumu ve görelî ağırlıklarıdır. Her bir köylü katmanın somut durumunun ve özgül ağırlığının ne olduğunu anlamak için de, sözkonusu ülkenin tarımsal ilişkilerini somut olarak incelemek, böylece bu soruya somut bir yanıt bulmak gerekir. Yani, büyük kapitalist tarım çiftçilerinin ağırlığı nedir? Toprağın mülkiyet dağılımı nasıldır? Zengin köylülükten dönüşmüş yeni kır burjuvazisinin ağırlığı ve gücü nedir? Pazara üretim yapan, arada fazla sağlayan, yer yer ücretli işçi de çalıştıran modern orta köylü katmanının ağırlığı nedir? Tarım işçilerinin durumu ve ağırlığı nedir? Bir toplumun tarımını, tarımsal ilişkilerinin somut durumunu anlamak bakımından yanıtları önem taşıyan sorular ve sorunlar bunlar. Bunun ötesinde, her toplumun tarihsel ve kültürel özgünlükleri o toplumun sosyal özelliklerini ve dolayısıyla şu veya bu sınıfın sosyal davranışlarını da belli ölçülerde elbette etkilemektedir. Bununla birlikte, temel sınıfsal konumlar ve davranışlar özü itibarıyla evrenseldir.

Geleneksel köylülük ile, geleneksel ilişkilerin çözülmesi ve kapitalist ilişkilere göre dönüşmesiyle ortaya çıkan modern köylü tabakaları arasında temel bir ayrım var. Bu ayrıma, bu iki farklı tarihsel ve toplumsal duruma bir açıklama getirmiş olmak, halihazırda, program sorunları kapsamında *Tarım ve Köylü Sorunu* üzerine verilmiş konferansın açıklığı kavuşturmayı başardığı en önemli konulardan biridir.

Bugün bizim köylülüğümüzün sosyo-ekonomik durumunu belirleyen artık geleneksel ilişkiler değildir. Bizde, kendi içinde bir hayli ayrışmış, egemen kapitalist ilişkilere göre dönüşmüş, yeni ve modern biçimler almış, pazara bağlanmış, kapitalist pazara meta üretimi yapan ve bununla geçinen bir köylülük ağırlıkta artık. Bu belirleme, *Tarım ve Köylü Sorunu* üzerine değerlendirmelerimizin temel eksenlerinden birini oluşturuyor. Bu böyle ise eğer, bu koşullarda, kapitalist ilişkilerin hakimiyeti altına girmiş tarımsal koşullarda, farklı köylü tabakalarının tavrı nedir, davranışları nelerdir, temel istemleri nelerdir, sorunları nelerdir, bu konudaki soruların yanıtı genel planda aynıdır. Verili bir topluma özgü noktaları da yakalamak gerekli kuşkusuz, fakat temeldeki eğilim, temeldeki sosyal konum ve davranışlar, genel planda benzerdir, yani evrenseldir. Ve bu konuda, Lenin tarafından Komünist Enternasyonal'in II. Kongresi'nin tezleri olarak genel planda ortaya konulmuş bir teorik çerçeve var ve biz de bu çerçeveyi esas almak durumundayız.

Bizde büyük ölçekli üretimin özgül ağırlığı tam nedir? Gerçekten kentlerin beslenmesinde, yani tahıl üretiminde, sebze ve meyve üretiminde, hayvansal gıda maddesi üretiminde, farklı ölçeklerdeki tarımsal üretimin rolü tam nedir? Bunu somut inceleme ve tahlil ile mümkün mertebe yakalamaya çalışmak gerekecektir.

Gündelik dilde "küçük üretici köylülük" dediğimiz tarımsal kategori, kendi içerisinde, küçük köylülük ve orta köylülük biçiminde iki ana katmana ayrılır. Bu ayrımı yapmanın, bu iki katmanı birbirine karıştırmamanın büyük bir politik-pratik

ve köylü sorunu/1

önemi var. İkincisi, küçük köylü tarımı, üretkenliği son derece düşük, çok fazla artık ürün üretemeyen tarımdır. O buğday üretiyor evet, ama ürettiği buğdayın çoğunu kendisi kullanıyor, dahası bu ona bile zar zor yetiyor. Pazara tahıl sürebilenler, genellikle, nispeten geniş topraklara sahip, modern tarımsal makina ve girdiler kullanan, ücretli işçi çalıştıran, az-çok geniş çaplı tarım yapan kırsal katmanlar olabiliyor. Bu da, zengin köylü, yani yeni kır burjuvazisi ile büyük toprak sahipleri anlamına geliyor.

Türkiye’de evet, çok yaygın bir küçük ve orta köylülük var. Küçük meta üretimi Türkiye’de çok yaygın. Ama, küçük meta üretimi gerçekten pazara sürülen malın ne kadarını sağlıyor, işte bu çok tartışmalı bir nokta.

Uzmanlaşmış tarım, yani belli bir dalda, bir tarımsal üründe uzmanlaşmış tarım daha değişik bir şey. Belli bir bölgenin köylüleri hep şeker pancarı üretiyorlarsa, bunların neticede kendine ekmeklik buğday alabilmesi için de, giyim eşyası ve öteki ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için de, ürettiği şeker pancarını mutlaka pazara götürüp satması gerekiyor. Tek ürün üzerinden bir uzmanlaşmaysa bu, ya da büyük ölçüde buna dayanıyorsa, bu durumda alıcı tekellerin ve devletin dolaysız sömürüsü ile karşı karşıyadır üretici köylü. Ürününü devletin şeker fabrikalarına veriyor, devlet bir fiyat belirliyor, o fiyata uymak zorunda kalıyor. Bunun üzerinde devlet tekelinin halihazırda bir basıncı, bir baskısı var. Artı, şeker pancarını götürüp devlete pazarlayıp parasını alana kadar, bir sürü ihtiyacı var ve bunları karşılamak zorunda. Bunu ya bankadan ve varsa kooperatiften kredi, ya da tefeciden borç alarak giderebilmek durumunda. Çoğu kere bunun tefeciden ağır faiz ve ipotek karşılığı sağlandığı biliniyor. Burdan gelen faiz ve ağır tefeci yükü var. Artı, götürüp devlete satmanın güçlüklerinden dolayı, devletin alımlarını bekleyeceğine, bir an önce tüccara düşük fiyatla satmak gibi zorunlulukları var.

Bütün bunlar hep köylülüğü kazanmamızı kolaylaştıran sosyal ilişkiler. Biz bu ilişkileri değerlendirerek köylüyü devrim öncesinden kazanamazsak bile (kırsal alanda çalışmayı ihmal ettiğimizden, ya da bu çalışmada başarısız kaldığımızdan dolayı olabilir bu); iktidar olmayı başardığımızda, köylünün üzerine buradan binen bütün yükleri bir anda kaldırdığımız, bankacılar, tefecilere, tüccarlara olan bütün borçları geçersiz ilan ettiğimiz andan itibaren, köylünün çok temel çıkarlarını ilgilendirdiği için bu, onun desteğini ve sempatisini kazanmak, en azından bir hayırhah tarafsızlığını sağlamak gibi imkanımız olacak.

Ayrıca şunu da belirtmek istiyorum; Türkiye tarımında küçük ölçekli işletmeler elbette çok yaygın. Ama ben, kentlerin besin ihtiyacını ve tarıma dayalı sanayinin tarımsal girdilerini bunlardan çok, ya da en az bunlar kadar, büyük ve orta ölçekli üretim tarafından sağlandığını düşünüyorum.

Tarımda orta ölçekli işletmeler

Aykut: Türkiye’de tarımsal ihtiyacın ağırlıklı bir

kesiminin orta ölçekli tarımsal işletmelerden karşılandığına ilişkin veriler zaten var. Küçüklerin zaten piyasada bir belirleyiciliği yok, aynı zamanda toplam üretim anlamında da bir darlıkları var. Ama orta ölçekli işletmeler için bu böyle değil.

Cihan: “Orta ölçekli işletmeler” dedikleri gene de kapitalist işletmelerse, sonuç değişmiyor. Bu, orta ölçekli işletme sözü, ola ki orta köylülüğü çağrıştırıyordu, kesinlik alakası yok. Orta köylü işletmeleri küçük işletme kategorisindedir. Bunlara küçük-köylü işletmeleriyle birarada yer yer cüce işletmeler bile denebilir. Oysa orta ölçekli tarımsal işletmeler, asgaride zengin köylü işletmeleridir. Bu, alt sınırdır, önemle altını çiziyorum.

Bu tür işletmeler sözkonusu olduğunda, mesele sadece toprak büyüklüğü de değildir. Burada kullanılan teknik, yatırılan sermaye, toprağın verimliliği vb. faktörler özel bir önem kazanır. Buna bağlı olarak gelir dilimi de çok önemli. Toprak büyüklüğü ölçüsünden baktığınızda orta ölçekli gibi görünen bir işletme, gelir ölçeği ile baktığınızda pekala büyük işletme kapsamına girebiliyor. Ve bir ülkede kapitalist tarımsal ilişkilerin gelişmişliği, dolayısıyla modern tarımsal tekniklerin ve üretim yöntemlerinin kullanılması ölçüsünde, toprak büyüklüğü ve buna ilişkin ölçeklerden çok gelir dilimi ölçeğine bakılır, bakılmalıdır. Buradan bakıldığında ise, bu türden orta ölçekli işletmeleri derhal kamulaştırmak çoğu durumda bir ihtiyaç haline gelebilir.

Aykut: İşte ben de sorunun buradan doğacağını düşünüyorum.

Tuna: Zengin köylülük devrimin doğrudan düşmanı. Devrimin karşısına çıkacak ve biz de onu ezmek, duruma göre de mülksüzleştirmek zorunda kalacağız, diyoruz. Orta köylülükten tümüyle ayrı bir sorun bu.

Cihan: Zaten çok zorunlu olmadıkça, ilk elden zengin köylünün malını mülkünü kamulaştırmak ya da üretimine el koymak yoluna gitmeyeceğiz, dedim. Neden? Bu konuda ilkin çünkü tartışmaları hatırlatıyorum; bu ölçekte bir üretim kamulaştırmaya çok elverişli değil, bu yalnızca bir aşırı bürokrasi üretir, demiştim. İki, kamulaştırmak yoluna gidersek eğer, sadece bürokrasi üretmekle de kalmayız; bu ölçekli işletmeleri gereğince yönetemediğimiz ölçüde, bu durum tarımsal üretimde büyük düşüşlere yol açar. Bu düşüş üretimde bir yıkımdır ve durum kentlerin beslenmesini zora soktuğu ölçüde, iktidarımızı da ayrıca zora sokar.

Bunlar zaten çünkü tartışmada önemle vurgulanan temel önemde görüşlerdi. Devrimin daha ilk adımında, yani zamansız olarak, daha çok zengin köylü işletmeleri anlamında orta ölçekli tarımsal işletmeye el koymamız sözkonusu olamaz. Çok

Küçük-burjuvazi her zaman yönetilen bir ara sınıf; burjuva toplumunda da, proleter iktidar koşullarında da bu böyle. Ama bunun kapitalizm ve burjuva iktidarı koşullarındaki anlamı ile sosyalizm ve proletaryanın devrimci iktidarı koşullarındaki anlamı elbette ki temelden farklıdır. İlkinde köylülük ezilen, sömürülen, horlanan, sefalet ve kültürsüzlük koşullarında sürekli yıkıma uğratılan bir sınıf. Oysa ikincisinde, sözkonusu olan devrimci bir dönüşüm ve buna önderliktir. Burada yönetilme, artık tüm olumsuz anlamlarından ve sonuçlarından arındırılmış, yapıcı ve devrimci bir eylemdir. İktidardaki proletarya, zamanla ve doğru politikalarla, emekçi köylülüğü (burada doğal olarak orta köylü katmanı üzerinden konuşuyoruz) kendine daha sağlam bir biçimde bağlamayı başarabildiği ölçüde, onu yönetim işlerine de daha etkin bir biçimde katmanın koşullarını elde etmiş olacaktır.

zorunlu olmadıkça buna dokunmamak gerektiği, dün buradaki tartışmalarda enine boyuna ortaya konuldu.

Orta köylü işletmeleri içinse bu zaten hiçbir durumda sözkonusu değildir. Biz orta köylüyle siyasi nedenlerle uğraşmak zorunda kalsak bile, toprağına ya da işletmesine hiçbir biçimde el koymak yoluna gidemeyiz. Bu emekçi bir katmandır ve onunla ilişkilerimiz hiçbir durumda böyle bir biçim kazanamaz. El koyma ve benzeri tutumlar zengin köylülüğe karşı, yani eski toplumun sömürücü bir burjuva toplumsal katmanına karşı olan bir tavidir.

Komünist Enternasyonal’in yolgösterici ilkeleri

Proleter devrimin izleyeceği iktisadi politika tartışılırken, ortaya konulan ve üzerine tartışılan üç temel ilkesinin ikisi, tam da Aykut yoldaşın kaygısını duyduğu soruna ilişkindi, bunu yeniden hatırlatıyorum. Komünist Enternasyonal Programı’nda bunun ifade edilişi şöyleydi:

“Aşağıdaki nedenlerden dolayı, üretimin devletleştirilmesi kural olarak, küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri (köylüleri, esnafı, bağımsız zanaatkarları, küçük ve orta tüccarları, küçük imalatçıları vb.) kapsamamalıdır.”

Bu, proletarya devriminin izleyeceği iktisadi siyasetin üç temel ilkesinden ikincisi oluyor. Ardından bunun gerekçelendirilmesine geçiliyor ve bu konuda şunlar söyleniyor:

“Birinci olarak, proletarya, sosyalist inşaya adım adım dahil edilebilecek olan ve dahil edilmesi gereken küçük üreticinin emeğinin sonucu olan mülkiyetle, sosyalizmin inşasının zorunlu bir önkoşulu olarak ortadan kaldırılması gereken, kapitalistlerin sömürüden elde ettikleri mülkiyet arasında ayırım yapmalıdır. İkinci olarak, proletarya iktidarı ele geçirdikten sonra, özellikle de diktatörlüğün ilk aşamalarında, sadece kapitalizmi ortadan kaldırmak için değil, aynı zamanda küçük ve orta büyüklükteki üretim birimlerini derhal sosyalist bir temelde örgütlemek için de yeterli bir

örgütlenme yeteneğine sahip olmayacaktır."

(Komünist Enternasyonal Programı, Aydınlık Yay., s.60)

Demek oluyor ki, proletarya iktidarı istese de bu türden işletmeleri kamulaştıramayacaktır. Yanlış bir tutumun ürünü olarak kamulaştırma yoluna giderse, bu kez de yönetemeyecektir. Bu çok ağır ve hantal bir bürokrasiye yol açmakla kalmaz; hantal bir bürokrasiyle üretim yürütülemeyeceği için, yanısıra üretim kapasitesinde büyük düşümlere, üretimde bir gerilemeye, hatta yıkıma da yol açar. Bu üretici güçlerde de bir yıkım anlamına gelir ve buradan kaynaklanacak sosyal, siyasal problemlerle de yüzyüze bırakır proletarya iktidarını.

Devam ediyorum: *"Bu küçük birimler (özellikle köylü işletmeleri), üretim ve bölüşümün genel sosyalist örgütlenmesine ancak adım adım ve bunların her yoldan kolektifleştirilmesi için proletarya devletinin sistemli ve kapsamlı yardımlarıyla dahil edilecektir. Bu birimlerin iktisadi faaliyetlerini şiddet yoluyla ortadan kaldırmak için yapılacak her girişim ve zora dayanan her türlü kolektifleştirme girişimi sadece olumsuz sonuçlar verir."*

Bu, Engels'ten beri çok önem verilen, çok temel önemde görülen bir yaklaşım tarzı. Görüldüğü gibi burada bir problem yok. Bunu izleyen üçüncü ilke ise, kamulaştırılmayarak sahiplerinin yönetimine bırakılacak olan bu işletmeler ile, sanayiye, maliyeyi ve iktidarı elinde tutan proletarya iktidarı arasındaki ilişkilerin esaslarına ve sorunlarına ayrılmış. Dahası, gerçekte birinci ilke de tartışmakta olduğumuz soruna ilişkin, zira orada şöyle deniliyor:

"Toprak üzerindeki özel mülkiyetin tamamen ortadan kaldırılması ve bütün toprakların devletleştirilmesi, geniş köylü tabakaları arasında özel mülkiyet ilkesinin çok derin köklere sahip olduğu en gelişmiş kapitalist devletlerde bir çırpıda tamamlanamaz. Bu ülkelerde toprak ancak adım adım bir dizi geçici tedbirle devletleştirilebilir."

Demek oluyor ki, her üç ilke de, tam da Aykut yoldaşın kaygısını duyduğu soruna ilişkin. Dolayısıyla böyle bir kaygı tümüyle yersiz. Tam tersine, iktidarın alınmasıyla birlikte, orta köylülüğü üretimini arttırmaya teşvik edecek, onu bu konuda heveslendirecek politikalar izleyeceğiz. Önemli olan onun tarımsal üretimi sürdürmesidir, önemli olan onun kentlere tahıl ve gıda maddeleri, tarımsal sanayiye hammadde üretmesidir. Mesele onun orada ne kadar biriktirdiği değildir. Mesele, kentlerin beslenmesini ya da tarımsal ürüne dayalı sanayilerin hammadde ihtiyacını güvence altına almaktır. Bizim için en öncelikli sorun bu olacaktır, politikalarımızı da ilk adımda bu kaygı yönlendirecektir. Bu, gerçekte bir iktidar kaygısıdır, zira kentlerin ekmezsiz ve yiyeceksiz kalması devrimin ilk elden karşılaşılabileceği en hayati sorunlardan biridir.

Devrimin çalkantısı ve kitlelerin devrimci inisiyatifi

Aykut: Peki yoldaş, bu süreçte, devrimin ilk elden alması gereken tedbirler çerçevesinde düşünüldüğünde, bu tür işletmelerde çalışan tarım işçisi dediğimiz kategoriye (ki sonuçta bu proletaryanın bir parçasıdır) ilişkin hangi önlemler alınacak? Bunlara ne vaadediyoruz?

Cihan: Sanayi işçisine ne vaad ediyorsak aşağı yukarı onu.

Aykut: Aynısını vaad ediyoruz, ama burada yine de sorun var gibi. Devrimden sonra, kırdan zorunlu olarak ilk elden orta ölçekli işletmelerin tasfiye olmamasından dolayı, bunun ordaki proletaryaya bir yansımaları olacaktır. Bir takım tedbirlerle, ücret

Bugün bizim köylülüğümüzün sosyo-ekonomik durumunu belirleyen artık geleneksel ilişkiler değildir. Bizde, kendi içinde bir hayli ayrışmış, egemen kapitalist ilişkilere göre dönüşmüş, yeni ve modern biçimler almış, pazara bağlanmış, kapitalist pazara meta üretimi yapan ve bununla geçinen bir köylülük ağırlıkta artık. Bu belirleme, Tarım ve Köylü Sorunu üzerine değerlendirmelerimizin temel eksenlerinden birini oluşturuyor. Bu böyle ise eğer, bu koşullarda, kapitalist ilişkilerin hakimiyeti altına girmiş tarımsal koşullarda, farklı köylü tabakalarının tavrı nedir, davranışları nelerdir, temel istemleri nelerdir, sorunları nelerdir, bu konudaki soruların yanıtı genel planda aynıdır. Verili bir topluma özgü noktaları da yakalamak gerekli kuşkusuz, fakat temeldeki eğilim, temeldeki sosyal konum ve davranışlar, genel planda benzerdir, yani evrenseldir.

olsun, sigorta hakkı olsun, ordaki tarım proletaryasının haklarının korunmasını biz mutlaka gözeceğiz. Ama orda hala bir sınıf egemenliği var.

Cihan: Kimin sınıf egemenliği var ki?

Aykut: Orta ölçekli işletmeleri elinde tutacak olan kır burjuvazisinin, iktisadi sömürü anlamında.

Cihan: Bu, orta ölçekli üretim devrimin başlangıç adımıdır sadece tarımda değil, sanayide de belli sınırlar içinde kalacak. Sanayideki orta ölçekli üretime ilk elden uyguluyacağımız tedbirler nelerse, orta burjuvazinin palazlanmasını engelleyecek iktisadi politikalar, başta artan oranlı vergi uygulaması olmak üzere, uyguluyacağımız politikalar neyse, aynı politikalarla orta ölçekli tarımsal işletmelerini de denetim altına alacağız. Bu, birinci nokta.

İkincisi, orada üretimin tam da burada çalışan işçiler tarafından sıkı denetimi gündeme gelecek. Ve, o an için işletmenin sahibi bir patron görünse bile, o işletmede çalışan işçiler gerçekte toplum düzeyinde yöneten konumuna yükselen sınıfın bir parçasıdır, demek ki egemen sınıfın bir parçası olarak davranma olanaklarına sahipler ve kuşku duyulmasın ki öyle davranacaklardır.

Bu çok ilginç bir olay gibi görünüyor, ama aynen de böyle olacak. Kaldı ki bu, başlangıç dönemine, devrimin o ilk adımlarına ilişkin bir durum. Orada çalışma saatleri ve koşulları, ücret düzeyi vb. proletarya iktidarının iradesine tabi olacak, üretimin girdisinin, çıktısının denetlenmesi vb., işletmede çalışan işçilerin sıkı kontrolünde olacak, başka türlü düşünülemez. Epeyce şey ve üstelik temelden değişecek, değişmiş olacak. Herşey bir yana, yineliyorum, iktidar ilişkilerinin temelden değiştiği, proletaryanın kendi devrimci egemenliğini kurduğu bir tarihi-toplumsal ortamdır sözkonusu olan. Bu koşullarda işletmesine geçici olarak el konulmamış bulunan patronun hangi sınıf egemenliğinden nasıl sözedilebilir?

Konumuz olan tarımsal işletmelere gelince.

Mesela zengin köylülük sözkonusu olduğunda, biz genel çerçeveye ilişkin bir takım noktaları bugünden belki belirleriz, ama uygulamada bunlar çok karmaşık biçimler alacak. Öyle olacak ki, zengin köylü toprağını 5-10 işçisini çalıştırarak mı işletiyor, biz tutup o tarımsal işletmeyi onlara devretmek yoluna da gidebiliriz. Kamulaştırmıyoruz dikkat ederseniz, zengin köylü mülkiyeti, zengin köylü işletmesi üzerinde çalışan emekçilerin tasarrufuna geçiyor yalnızca. Bir tür kooperatif işletme haline getirilir. Rusya'da bu kendine özgü bir takım biçimler alıyor. Bizde de kendi özgü biçimini yaratır. Burada en hassas noktalardan biri, tam da, mücadele içerisinde ayağa kalkmış, kendini bulmuş çalışan emekçi kitlelerin inisiyatifine güvenmektir.

Nadir: Toplumun altüst olduğu, büyük bir altüst oluşun yaşadığı dönemde, bu sorunlar çok büyük ölçüde kitlenin kendi inisiyatifi ile, merkezi otorite henüz kontrol etme imkanı dahi bulamadan çözülmüş bir biçimde iktidarın karşısına gelmiş oluyor.

Cihan: Tabii, biz sonuçta sadece bir şeyleri onaylamak zorunda kalacağız birçok durumda. Zaten bir şeyleri onaylamak üzerine ilginç bir tarihi belge üzerinde de duracağım birazdan. Bu, çok önemli bir nokta. Devrimin genel sarsıntısı içerisinde sınıf mücadelesi kırlara taşıtı ve bir zengin köylünün toprağı üzerinde çalışan 5-10 işçi, yanaşma, uşak vb. çiftliğe el koydular. Bu durumda biz aman koyma, bizim politikamız zengin köylüye dokunmamayı gerektiriyor mu, diyeceğiz. Bizim için önemli olan, o 5-10 emekçinin desteğini almaktır. Buradaki devrimci kitle inisiyatifini ölçsüz ve kuralsız bir anarşiden çok, devrim içinde kendini bulan, olgunlaşan kitlelerin devrimci yaratıcılığı ve isabetli çözümler ortaya çıkaran sağduyusu olarak anlamak gerekir. Ve elbette proletarya iktidarı bunu hep doğru bir çizgide yönlendirmeyi ve kontrol etmeyi başarabilecektir, başarabilmek durumundadır.

Sadece zengin köylü işletmeleriyle ilgili de değil bu sorun. Gelişmiş bir takım tarımsal işletmeleri, kapitalist işletmeleri üzerindeki araçlarla birlikte işçiler kendi kooperatif işletmelerine dönüştürmeye de kalkabilirler. Tarım işçilerinin henüz politik olarak, sınıf bilinci olarak olgunlaşmamasından gelen, biraz köylü zihniyetini korumasından gelen durumlar da sözkonusu olabilir.

Ekim Devrimi'nin ilk önlemlerine bakıyoruz; "Sovyet çiftlikleri haline getirilmesi ya da üzerinde çalışan emekçilere bırakılması", diyor. Böyle durumlar da ortaya çıkabilir. Sosyal sınıflara karşı tavrı ve politikalarımızın esasları dışında, tarımsal alana ilişkin uygulamalar büyük ölçüde bizim irademiz dışında gelişecektir ve tercihlerimizi aşacaktır. Deyim uygunsuzsa, biz sadece gerçekleşmiş olana mühürü basmakla, yani buna yasal bir temel hazırlamakla yetineceğiz. Ama zaman içerisinde bilinçli politikalarla olayı devrimci proletaryanın denetimine almaya ve sosyalist inşanın genel çıkarlarının ve gereklerinin gerektirdiği çizgide ilerletmeye de çalışacağız.

Köylülük, devrim, karşı-devrim...

Alman devrimlerinin ortaya çıkardığı bazı sorunlar da var. Ben bir proleter devrimin orta köylünün çıkarlarına hiçbir biçimde dokunmadığını, dokunmayacağını, dahası proleter devrimin ilk elden alacağı tedbirlerin orta köylüyü birçok bakımdan da rahatlatacağını söyledim. Ama, önemli olan orta köylünün bunun farkında olması ya da proleter devrimin ilk uygulamalarıyla bunu görebilmesi. Oysa o devrim anında bunun seri bir biçimde başarılmasının sanıldığı kadar kolay olmadığı da bir

gerçek. Tersine, devrim daha bunu başaramadan, karşı-devrim köylülüğü devrime karşı aktif bir güç olarak kazanmayı da başarabilir.

Bauer'in verdiği bilgiler doğruysa, bu Avusturya devrimi sırasında da yaşanmış. Kırsal alanın egemen sınıfları köylülük üzerindeki, özellikle orta köylülük üzerindeki ideolojik, politik, örgütsel denetimlerini kullanarak anında bu katmanları proleter devrim karşına çıkarmak yoluna gidebiliyorlar ve bunda oldukça büyük bir başarı da sağlıyorlar.

Bu doğruysa eğer, bu durum, köylülüğün bir bütün olarak, üstelik bir devrim anında, proleter devrimin, kentlerin, sanayi işçilerinin karşısına dikilmesi, sadece, işçi sınıfı partisinin devrime hazırlık süreci boyunca kırsal alanları tümüyle ihmal ettiğini gösterir. İkinci Enternasyonal partilerinde genelde durumun bu olduğunu biliyoruz. Bunlar üzerinde *Tarım ve Köylü Sorunu* konulu konferansta genişçe duruldu. Böyle bir ihmalin olduğu bir durumda ise, geçtik orta köylülükten, küçük köylü de, hatta tarım proleterleri de basbayağı karşı devrimin yedekleri haline gelirler. Nitekim, Rosa Luxemburg, AKP'inin kuruluş kongresinde program üzerine yaptığı konuşmasında, sürmekte olan Alman devrimi üzerinden, halihazırda bu katmanlar karşı-devrimin denetimindedir, diyor.

Neden burada tarım ve köylü sorunu üzerine bu denli enine boyuna konuşup tartışıyoruz? Neden kitap hacimlerini dolduracak kadar bu meseleler üzerine fikir ortaya koymaya çalışıyoruz? Elbette ki devrime hazırlık sürecinde, kırsal alandaki çalışmayı gereğince ciddiye almak için. Tarım işçileri şahsında, yarı-proleter konumundaki yoksul köylülük şahsında, emekçi küçük-köylülük içerisinde, kendimize şimdiden bir toplumsal destek oluşturmak için ve bu toplumsal dayanaklardan, onların kırsal alanda oluşturduğu etki alanından da yararlanarak, orta köylülüğü hayırhah bir tarafsızlığa çekebilmek için. Bizim tarım ve köylü sorununu ortaya koyan ve gerekçelendiren teorik-programatik çabamız zaten bunu anlatmaya çalışıyor ve bunu gerçekleştirebilmeyi amaçlıyor.

Eğer proleter devrim bu alanı ihmal ederse, burası yarın karşı devrime bir dayanak, bir üs olarak hizmet görecektir, proleter devrimin karşısına çıkacaktır. Ve bu durumda devrim büyük ihtimalle yenilgiye uğrayacaktır. Finlandiya devrimi bundan dolayı yenilgiye uğradı. İşçiler kentlerde iktidarı tam olarak aldılar; ama ülke kırsal bir ülkeydi, kır nüfusu ağırlıklıydı; Fin burjuvazisi ve toprak sahipleri, köylünün gücüne dayanarak kentlerin işçi devrimini ezdiler. Aynı şey Macar devriminde yaşandı. Belki Bavyera Sovyetleri'nde böyle bir durum yaşanmadı, ama en azından kent işçileri kırlardan alabilecekleri destekleri alamadıkları ölçüde güçsüz kaldılar ve kolayca yenilmelerinin nedenlerinden biri de kuşkusuz budur.

Tarım ve Köylü Sorunu incelenirken o kadar tarihsel deneyime niçin değinildi, bunlar neden genişçe irdelendi? Çünkü, denildi, İkinci Enternasyonal oportünizmi, köylülüğü küçümsemeyi, köylülüğün emekçi katmanlarını küçümsemeyi, kırsal alanı küçümsemeyi marksist olmanın bir kriteri saydı, bu nedenle de buraları neredeyse tümünden ihmal etti. Buraları ihmal edince de, proleter devrim daha peşinen zayıf ve zaafı geliştirdi, dahası kırsal alanda kendi karşısında güçlü bir karşı-devrimci ordu bulabildi.

Neden İkinci Enternasyonal oportünizmi bu noktada özellikle eleştiriliyor? Neden bir Avusturya deneyimi üzerinde, bu konu üzerinde özellikle duruluyor? Neden iktidar gibi ciddi bir sorunu olan bir partinin tarım ve köylü sorununu ihmal edemeyeceği özenle ve döne döne belirtiliyor? Tüm bunların nedeni bu açıklamalar temelinde yeterince

açık olmalı.

Bir başka noktaya geçiyorum. Mesele yalnızca kırsal alanda karşı devrimin kendisine dayanak olarak kullanacağı sosyal katmanları kazanmak ya da tarafsızlaştırmak meselesi de değil. Daha bir de kentlerin beslenmesi diye bir sorun var. Kentlerini besleyemeyen bir devrim bizzat kentlerde muhalefetle karşılaşır. Kentlerdeki çalışan yığınlara ekmek sağlayamayan bir devrim, bu nedenle kendi toplumsal tabanının çözülmesiyle yüzyüze kalır, kendi desteklerini zaafa uğratar. Ama, ona yiyecek sağlamanın yolu da, bir kez daha kırsal alanda toplumsal dayanaklara sahip olmaktan, artı hayırhah bir tarafsızlığa çekilebilecek kırsal katmanların varlığından geçer.

Emekçi köylülük içerisinde devrimci çalışma

Bunlar, *Tarım ve Köylü Sorunu* konulu konferansta çok ayrıntılı olarak ele alınıp irdelenen sorunlar. Tam da bu nedenle, biz kırsal çalışmayı bugünden gündemimize almak zorundayız. Bu, hiç de sanayi proletaryası içerisindeki çalışmamızı zayıflatmaz. Kentlerde kullandığımız kadroları götürüp kırdaki istihdam etmemizi de gerektirmez. Devrimci sosyalist etki genel bir politik etkidir, bu kıra da yansır bir biçimde. Nasıl ki, bizim genel çıkışımız anında üniversiteye bir biçimde yansırırsa ve biz bu güçleri öğrenci gençlik çalışması içinde, yani kendi alanlarında değerlendirirsek, devrimci sınıf hareketi ve parti büyüdükçe, kırsal alanlar üzerinde de, kentlere bitişik kırsal çevrelerde de etki alanları, sempati alanları yaratacaktır. Ve biz bu sempati alanlarını belli politikalarla yönlendirerek, partinin kırsal alan çalışmasını ve etkisini şimdiden geliştirmeye bakmak durumundayız.

Kentlerde gelişen devrimci mücadelelerin kırsal alanları nasıl etkilediğini biz '70'li yıllarda gördük. Kentlerdeki sınıf mücadelesi yansımalarını, etkisini geniş çaplı olarak kırsal alanda buldu. Öte yandan, bu ülkenin '60'lı yıllarına bakıyoruz, kırsal küçük üreticiler tekellere, devlete karşı mücadelelere daha

Devrim aşamasına gelmiş toplumlarda, kırsal alanın hala da bir uyumsuzluk içerisinde kalakalacağını düşünmek için hiçbir neden yok, hele bizim gibi bir ülkede bu hiç olmaz. '60'lı ve '70'li yıllar bunu somut olarak gösterdi. Bunlar devrimci yükselişler dönemi; bu devrimci yükselişlerin kırsal alanda kendi izdüşümünü bulabileceğini, bize '60'lı ve '70'li yılların deneyimi açıkça gösterdi. Ama özellikle '70'li yılların devrimci akımları, köylü katmanlarının sorunlarına doğru bir yaklaşım ortaya koyamadılar. Genel ve beylik toprak devrimi lafı burada çok fazla bir şey ifade etmiyordu. '60'lı yılların solcuları bu konuda daha ileri bir noktada idiler, hiç değilse kırsal küçük üreticilerin talepleri, küçük üretici mitingleri, ortaya çıkardıkları bir takım talepler etrafında, bir politik mücadele örgütlenme pratiği ortaya koyabildiler. Doğru politik yaklaşım değilse bile, hiç değilse isabetli pratik hareket noktaları yakaladılar.

o yıllardan giriyorlar. Bu mücadelelere karşı bizim tavrımız ne olacaktır, bunu zaten tartışacağız. *Tarım ve Köylü Sorunu* üzerine konferansın ikinci bölümü sunulmuş olsaydı, tartışılmış da olacaktı. Daha bir de toprak sorunu var, yani tarımsal küçük üreticilerin tekellerin sömürüsüne karşı mücadelesinin ötesinde, bir de köylünün toprak talebi ve özlemi içerisinde olduğu alanlar var. Buradaki toprak açlığına hitap edeceğiz, vb.

Devrim aşamasına gelmiş toplumlarda, kırsal alanın hala da bir uyumsuzluk içerisinde kalakalacağını düşünmek için hiçbir neden yok, hele bizim gibi bir ülkede bu hiç olmaz. '60'lı ve '70'li yıllar bunu somut olarak gösterdi. Bunlar devrimci yükselişler dönemi; bu devrimci yükselişlerin kırsal alanda kendi izdüşümünü bulabileceğini, bize '60'lı ve '70'li yılların deneyimi açıkça gösterdi. Ama özellikle '70'li yılların devrimci akımları, köylü katmanlarının sorunlarına doğru bir yaklaşım ortaya koyamadılar. Genel ve beylik toprak devrimi lafı burada çok fazla bir şey ifade etmiyordu.

'60'lı yılların solcuları bu konuda daha ileri bir noktada idiler, hiç değilse kırsal küçük üreticilerin talepleri, küçük üretici mitingleri, ortaya çıkardıkları bir takım talepler etrafında, bir politik mücadele örgütlenme pratiği ortaya koyabildiler. Doğru politik yaklaşım değilse bile, hiç değilse isabetli pratik hareket noktaları yakaladılar.

Küçük üretici köylülerin somut istemlerine yaklaşım sorununu, tarımsal eylem programını tartışırken ele alacağız. Ben ara bir not olarak şunu da eklemek istiyorum. Türkiye'de sanayinin tarımsal girdi ihtiyacının, kentlerin besin ihtiyacının büyük ölçüde küçük ölçekli işletmelerden karşılandığı iddiasına da çok fazla inanmamak gerekir. Pazarlanabilir tarımsal üretimin en büyük bölümünün tarım burjuvazisinin, büyük toprak sahiplerinin ve kır burjuvazisinin elinde olduğu bir gerçektir.

Öte yandan mesele tarımsal üretimden de ibaret kalmıyor. Bu tarımsal üretimin bir de pazarlanması diye bir sorun var ve bu da burjuvaziye geniş bir etkinlik alanı sağlıyor. Üreten emekçi köylülük oluyor da, ona tüccarlar el koyuyorlar, onu tekeller bir biçimde ucuza kapatıyorlar, bir de böyle bir alan var. Bir tefeci-tüccar alanı ile tekellerin malları ucuza kapatması sorunu var. Bir takım tarım satış kooperatifleri var, bunlar büyük tarım burjuvazisinin etki ve denetim alanları, onların kullandığı kapitalist şirketler.

Dolayısıyla, köylülüğün çıkarları ile kesişeceğimiz epeyce bir alan var. Tarımsal ürünü emekçi köylülük üretebiliyor, ama kendisi pazarlayamıyor. Bu önemli bir alan. Üretilen ürünlerin bozulmadan pazara zamanında ulaştırılması gerekiyor.

Aykut: Ege'de borsa ajanları var, bunların depoları var. Yaptıkları şey, dönemsel olarak daha fazla kâr yapabilecekleri tarımsal üretimi alıp depolarına yığmak ve çeşitli alanlara pazarlayarak büyük vurgunlar vurmaktır...

Cihan: Bu çok önemli bir alan. Tarımsal ürün sanayi ürününe benzemez. Bir küçük zanaatçı balta üretir, 1000 balta üretir, baltalar bekler bir kenarda, çürümez, bozulmaz... Ayrıca pazar kentte olduğu için pazarlamasında da bir güçlük yoktur. Tarım böyle değildir, Antalya'nın sıcaklığında ürettiğin domatesi üç günde pazara yetiştiremezsen, o mal çürür. Onu alıp depolamak, hızla pazara yetiştirmek gerekir. Bunlar başlı başına sorunlar ve örgütlenmemiş bir küçük üretici köylülük bu konuda bir şey yapabilecek durumda değil. Bu konuda tümüyle sermayeye bağımlı, tüccara ve büyük tekellere bağımlı.

(Devam edecek...)

Polis zihniyetli bürokratları başımızdan defedelim!

“Devrimciye değil, sermayeye barikat!”

Eğitim-Sen'in 10 Haziran'da düzenlediği merkezi mitingte, devrimciler bu sloganı da eklediler listelerine. Bu slogan, üzerlerinde “Eğitim-Sen/Görevli” yazılı önlükleriyle sendika bürokratlarına karşı atıldı! Bu bürokratlar birbirlerine kenetlenerek devrimcilere barikat ördüler!

Bürokratların tecrit etme tavrı, toplanma yerinde “Eğitimde Fırsat Eşitliği İçin Lise ve Dersane Öğrencileri İnisiyatifi”nin “Eğitimin özelleştirilmesine, hücre tipi yaşama karşı birleşik mücadele!” yazılı imzasız pankartı açmasıyla başladı. Eğitim-Sen dönem sözcüsü Nazım Alkaya pankartların kapatılmasını istedi. Gerekçesi, “Bu eylemin bir hukuku var, uyacaksınız!”, oldu. Bir yoldaş polisin dahi pankartlara müdahale etmediğini, ama “görevli Eğitim-Sen”lilerin polisin görevini yaptığını söyleyince, gerilimli bir tartışma başladı. Büro Emekçileri Sendikası, tutsak aileleri, Ankara Üniversiteleri Hücrelere Hayır Platformu ve ÖMP de pankart açmak istediler. Alınan tavır aynıydı. Sonuçta pankartlarımızı kaldırdık.

Devrimci-demokrat arkadaşlar ve tutsak analarıyla birlikte döviz ve sloganlarımızla yürümeye başladık. Devrimcilere alınan bu garip tutumu alanda protesto etmeye karar verdik.

Yürüyüşe geçer geçmez, bu kez Ankara 3 No'lu Şube Başkanı dövizlerimizi de kaldırmamızı istedi. Söylenenleri umursamadık, yürümeye devam ettik. Sıhhiye'ye doğru yürüyüşte

ÖMP yeniden pankartını açınca, bu kez fiziki müdahale gündeme geldi. Köprü altına yaklaştığımızda ise bir arbeye yaşandığını gördük. Polis saldırısı olduğunu düşünerek oraya doğru koştuk. Bu kez de SİP imzalı dövizler yüzünden SİP'liler ve “görevli Eğitim-Sen”liler tekme-tokat kavga ediyorlardı! Ayırmak için uğraşırken, kendimizi kavganın içinde bulduk. İnsanlar biraz yatıştıktan sonra bir sürü “görevli Eğitim-Sen”li hemen önümüze yığıldı. Bu “görevli bürokratlar” karşımıza fiilen ilk barikatlarını örmüşlerdi! Emekçi kitlesi akıyor, biz “barikat” yüzünden ilerleyemiyorduk. Bu karmaşa içinde sendika bürokratlarına fiziki bir müdahalede bulunmadık, insanları sakinleştirmeye çalıştık. Fakat bu “görevli”ler bir yoldaşımızın elindeki dövizini yırtmaya kalkınca, yaptıklarını yanıtız bırakmadık.

Bu polis kafalı sendika bürokratları ve şefleri zincir oluşturarak yürüyüş boyunca dağılmayacak “kuvvetli” bir “barikat” oluşturdular. Bu sırada alanda, “Devrimciye değil, sermayeye barikat!” sloganı atıldı.

Yürüyüş öncesi ve sırasında, emekçiler arasında bizleri destekleyenler, kavga sırasında bürokratları yuhlayanlar oldu. Bazı kamu emekçileri yaşananları duyunca yanımıza gelerek bizimle yürüdüler. “Bu nasıl devrimci sendika?” diyen bir emekçi arkadaş, “beğenmiyorsan git!” yanıtını aldı ve yanımıza gelerek bizimle yürüdü. Alana gelindiğinde, barikat hala önümüzdeydi. Tutsak anaları pankartlarını açtılar. Yine müdahale oldu, ancak bu sefer pankart kapatılmadı. Ardından ÖMP pankartını açtı. “Ankara Üniversiteleri Hücrelere Hayır Platformu” ise pankartını direğe astı. Eylemin sonuna dek devrimcileri “tecrit” etme

girişimleri devam etti.

Neler oluyor?

Eğitim-Sen’li görevli bürokratları devrimcilere karşı bu kadar öfkeli hale getiren ne? Bu sendikayı yaratanlar “Devrimciye değil, sermayeye barikat” kuran, “hak verilmez alınır” bakış açısına sahip militan kamu emekçileri değil mi? Şimdi bu bürokratlar ne hakla ve ne adına devrimcileri sendikalardan “tecrit” etmeye çalışıyorlar. Hem de polis kafası ve polis yöntemleriyle... Bu “sendika bürokratları” ne yapmaya çalışıyorlar?

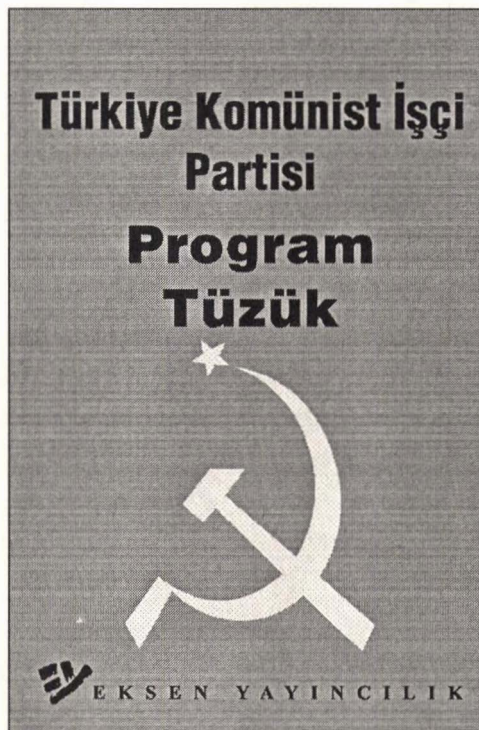
“Görevli” Eğitim-Sen’li bürokratların tutumları, biz devrimcileri emekçi kitlesinden yalıtmayı hedefliyor ve polise hedef göstermeye hizmet ediyor. Polis eyleme müdahalede bulunmadıysa, bunu zaten sendika bürokratlarının hakkıyla yerine getirdiklerini düşündükleri içindir.

KESK içindeki devrimci-demokrat emekçilere çağrımızdır!

Bu yaşananlar sendika bürokratlarının geleneksel tavrının eyleme ve kitleye çok açık ve somut olarak yansımaları açısından ilktir. Ancak son olmayacağı açıktır. Buna ancak kamu emekçileri engel olabilir. Bu eylemde kendisini açıkça ortaya koyan polis zihniyetli sendika bürokratlarını ve benzer anlayışları, yılların fiili-meşru-militan mücadelemizle yarattığımız sendikalarımızdan temizleyelim. Önümüzde KESK’in kongre süreci var. Bu fırsatı değerlendirelim. “Hak verilmez, alınır!” şiarı ve “Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!” perspektifiyle sendikalarımıza sahip çıkalım. Kamu emekçi hareketinin dinamizmini, tepkisini ve militan mücadelesini yeniden oluşturalım!

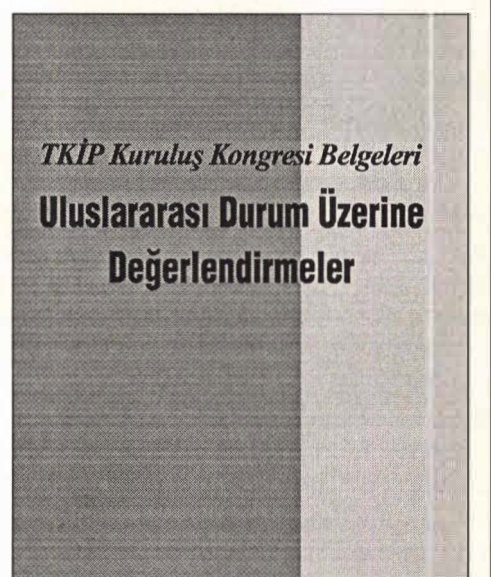
N. Nehir/Ankara

Yeni Kitaplarımız

EKSEN YAYINCILIK

Laleli Cad. Çim Apt. 52/5 Aksaray/İSTANBUL
Tel/Fax: (0 212) 638 28 83

Sincan önünde hücre karşıtı eylem ve açıklama

Hücrelere girmeyeceğiz, direneceğiz!

Sermaye devletinin "F" tipi adı altında devrimci tutsaklara dayattığı hücrelerin 6 tanesinin yapımının bu sene içerisinde bitirilmesi ve kullanıma açılması kararı alınmıştı. Bunlardan Sincan hücre tipi cezaevinin 22 Haziran 2000 tarihinde köşe yazarlarına tanıtımı yapıldı.

IHD cezaevinin içerisine bir heyet göndermek ve cezaevi önünde bir basın açıklaması düzenlemek için çeşitli kurum ve kuruluşlara çağrıda bulundu ve basın açıklaması yapılması kararı alındı. Otobüslerle cezaevinin önüne doğru yaklaşıldığında, jandarma otobüslerin yolunu keserek barikat kurdu. Adalet Bakanlığı'ndan kesin emir aldıklarını, cezaevinin önüne kadar gidemeyeceğimizi söyledi.

Bunun üzerine otobüslerden inilerek, bulunduğumuz yerde basın açıklaması yapma kararı gelen kitleyle ortak olarak alındı. Otobüslerden inmek istediğimizde de jandarmalar kapı önlerine barikat kurdular. Daha sonra Lütfü Demirkapı jandarmayla konuştu ve kapı önlerine kurulan barikat açılarak aşağıya indik. "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Hücrelere girmeyeceğiz, direneceğiz!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!", "Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!" gibi sloganlar atarak Adalet Bakanı'nın cezaevi önüne gelmesini bekledik.

Uzun süreli bir bekleyişten sonra, kurumların ortak hazırladığı basın açıklaması okundu. Jandarmanın cezaevi önüne gidişimizi engellemek için kurduğu barikatı ve bu tavrı protesto etmek için 3 dakika orada oturarak bekledik. Daha sonra tutsak yakınları birer konuşma yaptılar. Konuşan tutsak yakınları genel olarak hücreleri anlattılar ve hücrelere girilmeyeceğini, çocuklarını kesinlikle hücrelere sokmayacaklarını vurguladılar. Tutsak yakınlarının konuşmalarının ardından otobüslere binilerek geri dönüldü.

Eyleme gelen kitle 100-150 civarındaydı. Katılımın düşük olmasının başlıca nedeni, köşe yazarlarına yönelik olarak yapılacak olan hücreleri tanıtım haberinin geç öğrenilmesi ve basın açıklaması kararının iki gün önceden belirlenmiş olmasıdır. Bu da, öncesinden bu eylemin çalışmasının yapılamamasını getirdi.

Kızıl Bayrak/Ankara

İlerici kuruluşların ortak açıklaması

Bugün ülkemizde, anti-demokratik bir ortamda yaşıyoruz. Yaşamımızın her alanında yoğun saldırılarla karşı karşıyayız.

Bir yanda depremler, nükleer santral uygulamaları, bir yanda sosyal afet olarak nitelediğimiz ulusal ve uluslararası alanda yaşanan özelleştirme ve tahkim gibi saldırılar yetmiyormuş gibi bugüne kadar uygulanan güvenlik konseptine bağlı kalınarak şimdi de cezaevlerindeki insanlarımızı yönelik yeni bir saldırı politikası kamuoyunun gözleri önünde planlanmaktadır.

Bizler emekten, barıştan, özgürlükten, demokrasiden yana olan siyasi partiler, meslek odaları, sendikalar, dernekler, insan hakları savunucuları uygulamaya geçirilen Hücre (F) Tipi Cezaevlerinin içerdiği baskı, şiddet, işkence, rehin alma, itirafçılaştırma, tecrit (izolasyon) politikalarının, özel hayatın gizliliğine ve toplumsal muhalefete karşı bir saldırı olduğunu biliyoruz.

Devlet yetkilileri Avrupa Tipi Cezaevi konusunda takiye yapıyorlar. Aslında Avrupa Tipi Cezaevi olarak savunulan tam da Nazi Tipi Cezaevi anlayışıdır. Devlet yetkililerini F Tiplerine harcanan yüksek maliyetleri ön plana çıkararak kamuoyunu yanlış bilgilendirdiklerini düşünüyoruz. Dünyada cezaevi yapımında ve harcamalarında ilk sıralarda olan ülkemiz, demokrasi ve insan hakları uygulamalarında son sıraları alıyorsa, bu ülkenin insanları olarak bu uygulamalara layık olmadığımızı söylüyoruz. Yetkilileri, cezaevi yapmaya değil de eğitime ve insana yatırım yaparak cezaevine giden yolları kapatmaya çağırıyoruz.

İnsan hakları olmadan demokrasi olmaz.

"Cezaevleri varoldukça hangimizin içerde olduğu önemli değil"

22 Haziran 2000

Katılımcı kurumlar:

İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Ankara Tabip Odası, SES Ankara Şubesi, BTS, Enerji Yapı Yol-Sen, THYD-Der, TIYAD, Halkevleri Genel Merkezi, EMEP, HADEP Ankara İl Örgütü, ÖDP Ankara İl Örgütü, SİP Ankara İl Örgütü

Aydın ve sanatçıların hücre tipi cezaevlerine karşı yapacakları Ankara yürüyüşüne ilişkin açıklama:

23 Haziran 2000 tarihinde İstanbul'dan Ankara'ya, aydın ve sanatçıların Hücre (F) Tipi Cezaevlerinin, insan haklarına ve mahkum haklarına aykırı bir politika oluşunu seslendirebilmek ve duyurabilmek amacıyla fiili olarak başlatılacakları yürüyüş aşağıda belirtildiği gibi gerçekleşecektir.

* 23 Haziran 2000 tarihinde İstanbul Haydarpaşa Garı önünden sanatçı ve İnsan Hakları Derneği Genel Başkan Yardımcısı Suavi, sanatçı Şanar Yurdatapan, ressam Ayhan Sağcan, şair Suna Aras bir basın açıklaması ile yürümeye başlayacaklardır.

Yürüyüş İstanbul'dan sanatçılar, aydınlar, insan hakları savunucuları, demokratik kitle örgütleri ve parti temsilcileri tarafından temsili düzeyde uğurlanacaktır.

* Bu yürüyüşte günde yaklaşık olarak 65-70 kilometre yürünmesi hedeflenmektedir.

Yürüyüş E-5 Karayolu üzerinden sürdürülecektir.

* 25 Haziran tarihinde fiili yürüyüşe, yürüyüşün devam ettiği noktadan İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Hüsnü Öndül ve gazeteci-yazar Cezmi Ersöz'de katılacaktır.

* Yürüyüşçülerin bulunduğu noktanın takibi için aşağıda belirtilen iletişim telefonları kullanılacaktır.

* Yürüyüşün finali 1 Temmuz'da Ankara'da ülke genelinde bir çağrıyla yapılacak buluşma ile taçlanacaktır.

* 1 Temmuz 2000 tarihinde Ankara'da tüm illerden gelen insan hakları savunucuları, İnsan Hakları Anıtı önünde saat 12.00'de buluşacak, yürüyüşün bitişi ile ve konu hakkında bir basın açıklaması yapacaklardır. Bu açıklamada siyah giysiler giyilecektir.

* Yürüyüşün taçlandırılması saat 13.00'de Ankara Sıhhiye'de düzenlenecek bir açık hava konseriyle sonlanacaktır. Bu konsere Suavi, Ekrem Ataer, Ferhat Tunç, Alaaddin Us ve Efkân Şeşen katılacaktır.

* Yürüyüş güzergahında E-5 Karayolu üzerinden İzmit-Kocaeli-Adapazarı-Düzce-Bolu'da yürüyüşçülerin karşılanması ve uğurlanması için katkı sunabilecek ekipler oluşturulmalıdır. Bu ekipler trafiği kesinlikle aksatmadan yürüyüşçüleri uğurlamalıdır.

İletişim Tel: (0 532) 321 16 49 (Suavi /23 Haziran'dan itibaren)
(0 212) 244 44 23 (IHD/İstanbul Şubesi)

Ulucanlar katliamı için göstermelik dava Katliamı yöneten subaylar dururken, bazı jandarmalar yargılanacak!

Ulucanlar katliamının üstünden yaklaşık 9 ay geçti. Devletin giriştiği kanlı operasyon gün gibi ortadayken, katledilen devrimci tutsaklar ikiye ayrılmış; 5'inin devlet tarafından öldürüldüğü kabul edilmiş, işkence izlerinin yoğun olduğu diğer 5'inin de kendi arkadaşları tarafından öldürüldüğü iddia edilmişti.

Davanın, devletin öldürdüğünü kabul ettiği tutsaklarla ilgili kısmında, operasyona katılan 150'ye yakın jandarmaya görevlerini yaptıkları gerekçesiyle dava açılmamıştı. Katledilen tutsakların yakınları ve avukatları tarafından yapılan itirazlar üzerine dosya valiliğe gitmiş, vali yargılanmalarına gerek olmadığını bildirmişti. Avukatlar tarafından Bölge İdare Mahkemesi'ne yapılan itirazlar sonucu, askerlerin yargılanmaları gerektiğine karar verilerek, dosya başsavcılığa gönderilmiş bulunuyor.

Böylece, Başsavcılık kararı reddetmediği koşullarda, ilk kez katliamcılardan bir kısmı sanık sandalyesine oturacak. Halihazırda yargılanacak olanlar yalnızca bazı jandarmalar. Her zaman olduğu gibi, gerçek sorumlular gizleniyor ve korunuyor. Katliamın bizzat devletin doruklarında kararlaştırıldığı, bizzat kontr-gerrilla elemanlarınca planladığı ve düzenlediği gün gibi açıktır. Katliam bizzat subayların emri-komutasında gerçekleşmişken, subaylar korunmakta, sıradan erlerin göstermelik yargılanmasıyla iş geçitirilmek istenmektedir. Ayrıca, Meclis Komisyon raporlarında, operasyona karar verenlerin Ankara İl Jandarma Alay Komutanı, Ankara Valisi, Ankara Emniyet Müdürü, Başsavcı ve MIT sorumlusu olduğu yer almaktadır. Bunlar devletin kendi resmi belgeleridir.

Meclis İnsan Hakları Komisyonu'nun Ulucanlar'da işkence ile ölümlerin yaşandığı gerçeğine vurgu yapmasının ardından askerlerin yargılanması doğrultusunda verilen kararın, son dönemdeki "demokratikleşme" manevraları ile aynı evreye gelmesi tesadüf değildir. Devlet göstermelik duruşmalarla katliamın üstünü örtme hesabındadır.

Yeni Ulucanlar yaşanmasını engellemek ve katillerin yargılanmalarını sağlamak için, Ulucanlar davasına sahip çıkılmalı ve duruşmalara aktif katılım sağlanmalıdır.

İzmir Hücre Karşıtı Platform:**Yaşamın hücreleştirilmesine ve hücre tipi cezaevine hayır!**

İzmir Hücre Karşıtı Platform, 17 Haziran'da Bank-Sen'de yapılan basın toplantısıyla, kuruluşunu ilan etti. Platform adına aşağıdaki basın açıklamasını okuyan yazar-sindikacı Hacay Yılmaz; önümüzdeki günlerde kitlesel basın açıklamaları yapılacağını, el ilanları dağıtılacağını, sürece göre platformun sürekli hareket halinde olacağını belirtti.

13 milyon insanın işsiz olduğu, 4.5 milyon insanın kayıt dışı-sigortasız çalıştırıldığı, 26 milyon emekçinin 2000 yılına açlık sınırının altında girdiği, sokaklarında 200.000 kimsesiz çocuğun olduğu, Marmara depremi sonrası 91.367 kişinin çadırlarda yaşamak zorunda bırakıldığı, doğan her çocuğun 2300 dolar kamu borcu ve 140 milyon TL borç faizi ile "yaşama merhaba" dediği ülkemizde, ekonomik ve sosyal tikanıklıkların, bunalımların giderilmesinde, işçi ve emekçileri sıkımsak, sefalet ücretlerine mahkum etmek, kazanılmış haklarını gaspetmek çözüm olarak görülmektedir. İMF-Dünya Bankası patentli emperyalist politikaların taşeronluğuna soyunan ülke yönetimi, özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, SSK'nın tasfiyesi, sahte sendika yasası, uluslararası tahkim, zorunlu tasarrufların gaspı, mezarda emeklilik yasası, tarım reformu ile bu amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

1980 yılında 1 kg ekmeğin 10 TL olduğu, 1999'da 400.000 TL'ye yükseldiği ve 52 ülke arasında enflasyonda ikinci olan ülkemizde; devletin resmi açıklamalarına göre 4 kişilik bir ailenin geçim endeksi 460 milyon TL iken, asgari ücret 1 Temmuz 2000 tarihinden itibaren brüt 118.800.000 TL olarak belirlenmiştir. Yine KİT'lerin '89-'98 arası özelleştirilen 80 civarındaki işletmesinde işten atılma oranı yüzde 70-100 arasındadır. Bu sendikasılaştırmayı da aynı oranda etkilemektedir. Eğitimde özelleştirme çabaları sonucu fırsat eşitliği ortadan kalkmış ve milyonlar eğitim olanağından mahrum kalmıştır. Burada yıllardır OHAL koşullarında eğitim almaya çalışan 35.000 ilkökul öğrencisinin 2000 yılında bölge okullarının çoğu kapalı olduğu için okula

gidemediğine işaret etmek gerekiyor. (Diyarbakır'da 368, Batman'da 170, Siirt'te 25, Adıyaman'da 450, Ağrı'da 77, Van'da 900 okul kapalıdır ve sadece bu illerde 15.009 öğretmen açığı mevcuttur.)

Sağlıktaki özelleştirme ve SSK'nın tasfiyesi, hasta ve ölümlerin hastanelerde rehin tutulması ya da hastaların hastaneye dahi alınmaması demektir. Enerjide özelleştirme ile yaşanabilir çevrenin yok edilmesi-çevre kirliliği, mezarda emeklilik yasası-sosyal güvencenin yokedilmesi, kamu görevlileri sendika yasası-grev ve toplu sözleşme hakkının yokedilmesi, tarım reformu-çiftçinin alım gücünün %45 oranında azalması, destekleme alım fiyatları ile küçük tarım üreticisinin yok olması ve kente göçe zorlanması demektir. Tüm bu uygulamalarla emekçileri, köylüleri teslim alma, sindirme, ezme, topluma korku salma, toplumu bir tür açık cezaevinde yaşatmak amacı ile tam da

böylesi bir süreçte 14 adet F tipi cezaevi gündeme getirilmiş ve trilyonlarca ödenek ayrılmıştır. Hemen hemen her ile 8-10 cezaevi düşen ülkede toplam 70.000 tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır.

Bunun 12.000'e yakını siyasi tutuklu ve hükümlülerdir. Halen cezaevlerinde 2058 çocuk mahkum vardır. Çocukların %61'i hırsızlık suçlaması ile cezaevindedir. 1987-1997 yılları arasında en yüksek suç artış oranı uyuşturucuda olmuştur. (1987'de 1782 olan rakam, 1997'de 5555'e ulaşmıştır.) Ülkede uyuşturucu bağımlısı sayısı 2 milyona ulaşmıştır. Şimdi sormak gerekiyor? Enflasyonda dünya ikincisi olan, 13 milyon insanın işsiz olduğu, OHAL'in 15 yıldır sürdüğü, Güneydoğu'da 3.500 köyün boşaltıldığı ve milyonların zorunlu göçe sürüklendiği, çarpık

kentleşmenin hızla arttığı, gençlerin eğitim olanaklarının azaltıldığı, tarım reformu ve özelleştirme ile işsiz milyonların artacağı bu ülkede hırsızlık-uyuşturucu gibi suçların artmasında tek suç "suçlu" olarak cezaevlerine konulanlar mıdır? Yılda 1815 kişinin ağır yaşam koşulları nedeni ile intihara sürüklendiği, sistem eliyle kültürel, insani değerlerin erozyona uğratıldığı, psikologların deyimi ile "insanlık kirlenmesi"nin yaşandığı ülkede "suç" insanlara adeta tepsi ile sunulmaktadır.

Yıllardır işkence, gözaltında kayıp, yargısız infaz, faili meçhullerle, "insan hakları zanlısı" durumuna gelen, demokratik, ekonomik taleplerin copla bastırıldığı, düşüncenin dört duvar arkasına konduğu ülkede; eğitime, sağlığa, emekçilere harcanmayan

trilyonlar batık kredilere, (1999'da 1 katrilyon) cezaevlerine harcanmaktadır. Bir tanesinin yapımı 8.5 trilyona ulaşan yüksek güvenlikli 14 adet F tipi cezaevlerine konulacak olanlar, terörle mücadele yasası kapsamındaki mahkumlardır. Bir tanesi 373 kapasiteli olan F tipi cezaevleri 1-3 kişilik hücrelerden oluşmaktadır. Avrupa standartlarında olacağı söyleneceği ile kamuoyuna benimsetilmeye çalışılan F tipi cezaevlerinin temel özelliği hücre tipi oluşu, tecriti, yalnızlaştırmayı, kimliksizleştirmeyi esas alarak sosyal dayanışmayı yok etmek, mahkumun "ruhunu ve düşüncelerini" unufak etmektir. Adalet Bakanlığı yapılan F tipi cezaevlerinde kültürel, bedensel ihtiyaçlar için açık hava spor sahası, salon, kütüphane bulunduğunu söylemektedir. Ancak İnsan Hakları İzleme Komitesi'nin 1999 Haziran ayında Soğanlık F tipi cezaevinde yaptığı incelemelerde, "haftada bir kez yarım saat süreli akraba ziyareti dışında tutuklu ve hükümlülerin hücrelerinin dışındaki hiçbir kimseyle sosyal-görsel iletişim kurma olanağı olmadan günün 24 saati, haftanın 7 günü kilit altında olduğu ve tutukluların ağır tecrit altında buldukları" tespiti vardır. Yine Sincan F tipi cezaevini inceleyen TBMM Ulucanlar Komisyonu üyesi Prof. Mehmet Bekaroğlu binada ortak ve açık alanlara rastlamadıklarını beyan etmiştir. Burada amaçlananın "tecrit" olduğu iyice ortaya çıkmaktadır. Tecritin kronik duyarsızlık, bitkinlik, duygusal istikrarsızlık, dikkat toplama güçlüğü, zihinsel yeteneklerin gerilemesi gibi ağır etkileri olduğu bilinmektedir. Mimari akıl hocalığını ilk ABD'nin yaptığı ve kullanıldığı, Almanya, İtalya, İngiltere gibi ülkelerde insan psikolojisinde ve bedeninde ağır hasarlara yolaçan hücre sisteminin F tipi adı ile toplumun tüm alanlarında hak gasplarının yaşandığı bir süreçte gündeme getirilmesini tesadüf olarak görmüyoruz. İnsanın toplumsal yanını yok etmeye yönelik olan hücrelerin diğer işlevi de topluma gözdağı vermek ve sindirmektir.

Cezaevlerinde yaşanan süresiz açlık grevleri, ölüm oruçları, tedavilerin yapılmaması sonucu ölümler, saldırılar, katliamlar hepimizce bilinmektedir. Hücre sistemi tüm bu sorunların çözümünden uzak yeni bir işkence, katliam olacaktır. Biz aşağıda imzası bulunan kurumlar tecrite, izolasyona, insanlık dışı hücre sistemine karşı duruşumuzu "İzmir Hücre Karşıtı Platform" adı altında kamuoyuna sunuyor ve oluşturduğumuz platformun desteklenmesini, konuya duyarlı olunmasını, tüm kişi ve kurumların üzerindeki sorumluluğu yerine getirmesini talep ediyoruz.

Yaşamın hücreleştirilmesine ve hücre tipi cezaevine hayır!

İzmir Hücre Karşıtı Platform

(İHD, DİSK/Limter-İş, Genel-İş 3 No'lu Şube, Bank-Sen, Nakliyat-İş, Türk-İş/Belediye-İş 2 No'lu Şube, Belediye-İş 4 No'lu Şube, Belediye-İş 6 No'lu Şube, TÜMTİS, KESK/Tüm Bel-Sen 2 No'lu Şube, SİP, DBP, Emek Kültür Merkezi, Mezopotamya Kültür Merkezi, Mart Ekin Sanat Evi, Yapı Sanat Evi, Pir Sultan Abdal Derneği, Öğrenci Dernekleri, Odak Dergisi, Özgür Gelecek Dergisi, Atılım Gazetesi, Alinterimiz Gazetesi, Devrimci Demokrasi Gazetesi, Kızıl Bayrak Gazetesi, Mücadele Birliği Dergisi, Devrimci Mücadele Dergisi, ÇHD İzmir Şubesi)

Ortadoğu:**Büyüyen mücadele dinamikleri ve ABD politikasının iflası**

Güney Lübnan işgalinin son bulmasını, emperyalizmin Ortadoğu'da icra etmeye çalıştığı "barış süreci"nin ya da "toplu çözüm" senaryosunun topluca iflası olarak nitelemiştik. ABD diplomasisinin son dönemde bölgede inisiyatifini yeniden ele almada karşılaştığı sıkıntılar ve denemeye çalıştığı yeni yöntem, bu iflasın bir ek kanıtını teşkil ediyor.

Washington'un Ortadoğu'da çıkmaza saplanan politikasını yeniden onarmak amacıyla, Madeleine Albright'in bölgede yaptığı ziyaretin ardından Birleşmiş Milletler Örgütü devreye sokulmuş bulunuyor. Oysa Washington bugüne kadar Ortadoğu politikasını icra ve takviye etmede asla aracı misyonuna gerek duymamıştı. ABD'nin Ortadoğu politikası, yıllardan beri, Arafat ve İsrail Başbakanı'nı Beyaz Saray'a davet etmesi ve bir zirvenin düzenlenmesi üzerinden sürdürülüyordu. Ancak, bölgede Güney Lübnan işgalinin son bulması ile ortaya çıkan yeni koşullar, bu yolun tıkandığını ve artık işlevsizleştiğini gösterdi. Ortadoğu'daki çelişki yığınının Hafız Esad'ın ölümü ile iyice karmaşıklaşmasının ardından, sürecin sadece Arafat ve Barak ikilisinin üzerinden dizginlenebilecek karakterde olmadığı bir kez daha görüldü.

ABD'nin hakemliğinde sürdürülen Filistin-İsrail ikili ilişkilerinin iyice kötüleşmiş boyutunu esas olarak Arafat temsil etmektedir. Arafat'ın temsil ettiği politikanın saygınlığı, otoritesi ve temsiliyet gücü düzenli bir erozyon yaşamaktadır. Yaşanan her gelişme, Filistin Özerk İdaresi'nin Washington'un parmaklarında oynatılan bir kukla olduğunun kanıtına dönüşmektedir. Direnişin yönetiminden emperyalizmin kuklalığına geçişte FKÖ önderliğinin kaydettiği mesafe arttıkça, yaratılmış olan sahte umutlar yıkılmakta, kitlelere dayatılan teslimiyet atmosferinin yerini savaşım istemi almaktadır. Dolayısıyla, emperyalizmin bir kozu sıfatıyla Arafat'a oynatılan rol kitleleri oyalamaktan, yatırmaktan çok, onların hoşnutsuzluğunu körüklemekte, savaşım ruhlarını beslemektedir. WyeRiver anlaşması gereğince Filistin Özerk İdaresinin CIA ve MOSSAD'la işbirliği içinde muhalif güçlere ve özellikle de Hamas'a karşı sürdürmeye çalıştığı sindirme politikası, Filistin'de toplumsal hoşnutsuzluğu giderek daha fazla körüklemektedir.

FKÖ ve Arafat'ın bu şekilde işlevsizleşmeleri, kendilerine dayatılan rolü oynamakta zorlanmaları, gerek ABD gerekse de İsrail açısından, ortaya bir muhatap sıkıntısı çıkarıyor. Bir başka ifade ile, öngörülen "barış" senaryosunun uygulamasında başvurulmuş geleneksel "böl ve yönet" politikası, gelinen aşamada bir handikaba, bir ayak bağına dönüşmüş durumda. Filistin Özerk İdaresi'nin uluslararası platformlarda sırtının sıvazlanması, onurlandırılması ortaya çıkmış olan muhatap ihtiyacını karşılamaktan uzaktır. FKÖ'nün ve Arafat'ın teslimiyet ruhları ve oynadıkları ihanetçi roller onlarda takat bırakmamıştır. İçinde buldukları düşkün konum sembolik jestlerle onarılabilecek türden değildir. Dolayısıyla, Washington Arafat'ı onurlandırıp yüceltikçe, umduğunun tam tersi bir süreci beslemiş, kuklasına karşı öfkeyi ve nefreti körüklemiş olmaktadır.

"Barış süreci"nin başlatıldığı dönemden bu yana Ortadoğu'da emperyalist politikanın belirleyici bir dayanağı rolünü gören FKÖ ve Arafat'ın bu şekilde itibarsızlaşması, ABD emperyalizminin politikasının çıkmazını daha da derinleştirmektedir. Güney Lübnan işgalinin son bulması ile birlikte parça parça döküldüğünün artık açığa çıktığı bu politikayı yeniden

onarmak için Madeleine Albright acilen bölgeye sevk edildi. Ancak, birçok ülkeyi kapsayan bu ziyaretin ABD'nin hareket alanının epeyce daraldığına yakından tanık olmanın dışında bir işlevi olmadı. ABD diplomasisinin muhatap aldığı rejimlerin ve Filistin Özerk İdaresi'nin denetimlerinden çıkma eğilimi ağır basan gelişmeler karşısında ne kadar çaresiz oldukları anlaşıldı.

Söz konusu barış sürecine engel koyan, ona bayrak açan güçler, bölgenin gerici kukla rejimleri değil. Diğerlerine kıyasla Suriye'nin en onurlu, en ileri düzeydeki örneğini teşkil ettiği bu rejimler, kendilerini en iyi pazarlamanın uğraşısı içindedirler. Bu tür küçük

hesaplar gereği Hafız Esad rejimi 1990 yılında Irak'a karşı oluşturulan emperyalist koalisyonun bünyesinde yer almıştı. Emperyalizmin Ortadoğu'daki stratejik hesaplarını bozan, kukla rejimleri nazlanmaya, ayak sürümeye zorlayan, onları itibarsızlaştıran, emekçi kitlelerin direniş ruhları, mücadeleleridir.

Böyle olunca, Washington Ortadoğu'ya müdahalesini yeni bir yaklaşım çerçevesinde gerçekleştirmek zorunda kalıyor. Geleneksel muhatapları olan Ehud Barak, Arafat, Ürdün kralı vb.'lerini Beyaz Saray'a çağırarak bir zirve toplantısı düzenlemek yerine devreye, sanki çok yetkili imiş gibi, Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Kofi Annan'ı soktu. Madeleine Albright çıkamazları yerinde keşfettikten sonra, Kofi Annan kapı kapı gezdirilerek muhataplardan özveri ve yardım talep edildi. Washington'un dökülen "barış süreci"ni geleneksel yöntemlerle onarmaya kalkışması durumunda, gerginliğin körüklenebileceği ihtimalinden endişe edilmektedir. Filistin yerleşim alanlarındaki kitlelerde isyana yatkın bir atmosferin hakim olduğu görülüyor. ABD'nin Ortadoğu politikasına ve İsrail'in haydutluğuna karşı muazzam birikim kendisine ifade yolları arıyor, fırsat kolluyor. Ayrıca, Güney Lübnan'da siyonist işgale karşı elde edilen zafer bu eğilime kritik bir dönemde perspektifler açtı, direnişin alternatifsizliğini bir kez daha kanıtladı. Bu koşullarda Washington açısından yapılması gereken en ivedi şey, genel bir alevlenmenin fırsatını yaratmamak, dolayısıyla küstahlığını maskeleyerek olmaktadır.

Onun için Birleşmiş Milletler Örgütü'ne

sarılmaktan başka bir çare kalmadı ve Kofi Annan gerilimi yatıştırmakla görevlendirildi. Bu bağlamda, Kofi Annan'ın Ortadoğu ziyaretinin en önemli duraklarından birisinin Tahran olması ve İran yöneticilerine somut taleplerde bulunması son derece anlamlıdır. İran'ın bölgedeki ve özellikle de Lübnan'daki Hizbullah hareketi üzerindeki etkinliğinin canalcı önemi bilinmektedir. Hizbullah hareketinin manevi tapınağı ve başlıca maddi destekçisi baştan beri hep Tahran rejimi olmuştur. Buna rağmen Ortadoğu sorunu konusunda bugüne kadar İran rejimi hep dışlanmış, dahası terörizmin destekleyicisi sıfatıyla anılarak sistematik bir biçimde azarlanmıştır. ABD emperyalizminin saptadığı ve yıllardan beri dayattığı bu tavır, geçenlerde, herhangi bir seremoniye ihtiyaç duyulmadan, terkedildi. Kofi Annan Ortadoğu sorununda

İran yöneticilerini açıktan yardıma çağırdı, Hizbullah hareketinin Güney Lübnan'da sorumlu davranması için ona baskı yapmalarını rica etti.

İran'a ilişkin bu tavır değişikliğinin Kofi Annan'ın bir inisiyatif olmadığı, doğrudan ABD tarafından kararlaştırıldığı açıktır. Washington'un bu gevşemesini Tahran'daki klikler arası savaş ile ilişkilendirmek, liberal akıma verilen bir destek jesti olarak tanımlamak mümkündür. Sorunun böyle bir boyutu olmasına karşın, asıl amacı ABD politikasının Ortadoğu konusunda saplandığı çıkmaza dayanıyor. Zira, ABD'nin politikasını bölgede çıkmaza sokan direniş dinamiklerinin esas ve belirleyici gücünü Hizbullah ve Hamas gibi dinsel gerici akımlar oluşturmaktadır. ABD ve İsrail'in bir zamanlar, ilerici-devrimci güçlere karşı nesnel müttefikler olarak diye destekledikleri bu akımlara, gelinen aşamada, cepheden savaş açmak ve saldırmak, barut fıçısını ateşlemeye benziyor. Böyle bir seçeneği göze alamayan ABD, bu kez İran'a taviz vererek, onu terörist devletler listesinden çıkararak, söz konusu akımlar üzerinden bölgedeki direniş odaklarını terbiye etmeyi, ezmeyi hesaplamaktadır.

Kısacası, dolaylı bir biçimde değindiğimiz birçok faktörün yanısıra, İsrail'in son günlerde yüzyüze kaldığı sıkıntılar, hükümet krizi, Washington'un nihayet Tahran mollalarının etkilerine yapışmak zorunda kalması vb., emperyalizmin Ortadoğu sorunu konusunda yaşadığı çaresizliğin ve çıkmazın ölçeğini gösteriyor. ABD emperyalizminin bu çaresizliği, aynı zamanda bölgedeki direniş ve mücadele dinamiklerinin güçlülüğünün işaretidir.

ABD'nin yeni dış politik açılımlarının arka planı

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Richard Boucher, Washington'un dış politikasında bazı terminolojik değişimlere gitmeyi uygun gördüğünü açıkladı. Böylece yıllardır "terörist", "terörizmi destekleyen" ya da "çakal" devlet olarak anılan ve Washington'un her türlü yaptırımına maruz kalan İran, Irak, Libya, Suriye, Kuzey Kore, Küba ve Sudan, sadece "kaygı kaynağı" teşkil eden devletler kategorisinde yer alacaklar. Oysa birkaç hafta önce Bill Clinton, Avrupa ülkelerini ve Rusya'yı dolaşarak, ABD'nin pek uzak olmayan bir gelecekte sözkonusu devletlerden gelebilecek can alıcı bir tehlike ile karşı karşıya kalabileceğini ve "nükleer savunma kalkanı" projesinin ne kadar gerekli olduğunu açıklamıştı.

Başka göstergelerle bir arada düşünüldüğünde, böyle bir değişikliğe gidilmesinin Bill Clinton'un Avrupa gezisinin ardından yaşanması dikkate değer. Zira, bu terminoloji değişikliğinin yanısıra, ABD Kuzey Kore'ye yönelik yaptırımcı politikasında bir gevşemeye gitmeyi de uygun gördüğünü açıkladı. Bunun üzerine basın ajansları, birbirleriyle kıran kıran bir rekabet içinde bulunan Pepsi Cola ve Coca Cola firmalarının yükledikleri kamyonların Kuzey Kore sınırına üşütüklerini ve bu ülkenin pazarına dalmak için Washington'un yeşil ışığını beklediklerini bildiriyorlar. Yine aynı zaman zarfında, *New York Times* gazetesi aracılığı ile, piyasaya Miloseviç'e ilişkin bir ABD senaryosu sürüldü. Aynı şekilde, İran rejiminin Barışmış Milletler Örgütü Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından Ortadoğu'daki barış sürecini desteklemeye, Hizbullah örgütüne baskı yapmaya davet edilmesini, ABD'nin bir inisiyatifli olarak algılamak gerekiyor.

Washington'un kısa bir zaman zarfında ardarda verdiği bu sinyaller, elbette tek bir amaca hizmet ediyor. Ama, aynı birçok hedefi ilgilendiren bir tavır değişikliği, ister istemez sorunun güncel boyutunu tali konuma düşürüyor ve arka planını sorgulamayı gerektiriyor. Çünkü, ABD'nin pek sevdiği ve sistematik bir biçimde kullandığı "terörist devlet" temasından aniden vazgeçmesi, Kuzey Kore'ye yönelik jesti, Kofi Annan üzerinden İran'da Ortadoğu sorunu için yardım talep etmesi ve Miloseviç hakkında piyasaya dedikodu düzeyinde haber sürülmesi, birbiriyle yakından bağlantılıdır.

ABD'nin bu tavır değişikliğinin kuşkusuz ciddi gibi görünen, ama aslında tali olan nedenleri mevcuttur. Örneğin her iki Kore arasındaki tarihi zirve, ABD'nin Kuzey Kore'ye yönelik katı politikasında ısrar etmesini gereksizleştirdiği ileri sürülüyor. Elbette bu yaklaşımın bir rasyonalitesi var. İran'da Hatemi'nin önderliğindeki liberal akımın yaşadığı düzenli güçlenme seyrine Washington'un destek vermek istediği ve dolayısıyla bir

açılımı doğallaştırdığı iddia ediliyor. Bu da doğrudur. ABD'nin Hafız Esad'ın ölümü ile birlikte yeni Şam yöneticilerine olumlu bir mesaj vermek istediği, ilerde rejimin üzerinde nüfuz yaratmanın olanağını elde etmeye çalıştığı söyleniyor. Bunun da Washington açısından akılcı bir yatırım olduğu inkar edilemez.

Ama, aynı anda piyasaya sürülen bu jest yığını mevcut uluslararası koşullarla ve yaşanan ya da yaşanmaya gebe olan sorunlarla bir arada değerlendirildiğinde, ortaya çok farklı bir tablo

çıkarmakta, konunun çerçevesi farklı bir düzeye oturmaktadır. Bu tabloda ABD'nin bir başkanlık seçimleri kampanyası içinde oluşunun yeri yoktur. '90'lı yıllar ABD emperyalizminin dünyanın her yerinde ve her alanda dilediği gibi at oynattığı, varolan mevzilerini pekiştirdiği, yenilerini kazandığı, kısacası dünya üzerinde tahakküm kurduğu bir

dönem oldu. Bu sürecin ayrıntılarına değişik vesilelerle döne döne değiniyor ve bir gün kapanmasının kaçınılmaz olduğunu özellikle belirtiyoruz. Rusya artık ABD'ye karşı tok konuşmaya, en azından protokol düzeyinde inisiyatifli davranmaya başladı. Gerisi gelecektir. Daha şimdiden içinde birçok yeminli ABD uşağının yer aldığı Bağımsız Devletler Topluluğu üyeleri Kremlin'de Putin etrafında kenetlenme eğilimi gösteriyor, "nükleer savunma kalkanı" projesi konusunda Rusya'nın yanında yer aldıklarını belirtiyorlar. Çin Halk Cumhuriyeti aynı konuda Rusya'nın tavrını desteklediğini çok net bir biçimde ifade etti. ABD'nin sataşmaları ve küstahlığı, nesnel olarak, bu iki ülke arasındaki dayanışmayı

derinleştirecektir. Bill Clinton'un son Avrupa gezisinde, batı Avrupa ülkelerinin eli kolu bağlı bir biçimde ABD'nin dümen suyunda yüzmekten yana olmadıkları ve onun vesayetinden kurtulmak için fırsat kolladıkları görüldü. Ortadoğu sorununda ABD'nin içinde bulunduğu çıkmaz ve yol açtığı tepkiler, tüm karmaşıklığıyla gündemde.

Kısacası, '90'lı yıllara damgasını vurmuş olan ABD yayılmacılığı tıkanmış, tek kutuplu bu süreç tanık olunan biçimi ile kapanmış bulunuyor. Ve üstelik ABD'nin saldırganlığına ve egemenliğine dünyanın birçok yerinde, aynı anda, son derece diplomatik biçimler altında ve henüz mütevazî bir tarzda da olsa tepkiler geliyor. Washington'un '90'lı yıllarda sürdürdüğü saldırgan politikada ısrar etmesi, ilk işaretleri alınmaya başlayan bu tepkileri körükleme ve süreci hızlandırma riskleri taşıyor. Bu nedenle ABD elde ettiği kazanımlarını korumak, uç vermeye başlayan tepkileri yatıştırmak için taktik değiştirmek zorunda kalıyor.

Dolayısıyla, amaç Kuzey Kore'ye Coca Cola satmak değil, özellikle son dönemde iki Kore arasındaki ilişkilerin düzelmeye başlamasının ardından, Güney Kore'de ABD askeri işgaline karşı hızla gelişen muhalefeti yatıştırmaktır. Miloseviç'in sürgün senaryosu da aynı endişe kategorisine giriyor. ABD Kosova'nın kendisi için ateşten bir gömleğe dönüşmesinin dehşeti içinde. Başını NATO güçlerinin çektiği işgal koalisyonu bir bataklığa saplanmış durumda. Dün Hitler'le eşanlamalı anılan Miloseviç rejiminin toptan imha edilmesi gerektiği savunuluyordu, bugün basın aracılığı ile Miloseviç'in sürgün olmasının pekala bir çözüm teşkil edebileceği salık veriliyor, yarın daha farklı bir reçete de sunulabilir. Amaç mevcut aşamada kamuoyunu değişik olasılıklara alıştırmaktır. Ama nihai hedef, Kosova'nın işgal güçleri için bir Güney Lübnan'a dönüşmesini engellemektir. Sözü ettiğimiz diğer örnekleri de aynı şekilde açıklamak mümkündür. Kısacası, ABD'nin, basında bir cümle ile geçirilen, bu terminoloji değişikliği politikasının gerisinde, mevcut uluslararası statükoyu koruma yatıyor.

Almanya:

Kamu emekçilerinin grev kararlılığı sendikalarca kırıldı

Almanya haftalardır toplu sözleşme sürecinde. Kamu çalışanları greve hazır olduğunu defalarca gösterdi. Ama greve niyetli olmayan sendika bürokratları bir kez daha anlaşma masasında emekçileri sattı.

Toplam 5.2 milyon kamu çalışanını ilgilendiren toplu sözleşmenin tıkanması sonucu, 850 bin kamu emekçisinin katıldığı grev oylaması yapıldı. Oylama sonucu, ÖTV % 76.02, DAG % 72.80, GLW % 90.80, GP % 91 olmak üzere emekçilerin ezici çoğunluğu grevden yana oy kullandı. Ama ÖTV ve DAG sendikaları, eyleme bir gün kala grevi erteleyerek, işverenle uzlaşma yolu aradıkları sinyali vermişlerdi. Kamu emekçilerindeki greve gitme kararlılığı işvereni ürkütmüş olacak ki, bugüne değin ayak dirdiği şartlardan bir parça taviz verdi. Ufacık bir taviz greve niyeti olmayan sendikaları rahatlatmaya yetti. Sendikalar işverinin taleplerini kabul ettiler.

Toplusözleşme sürecinde kamu çalışanları kavgaya hazır olduklarını defalarca gösterdiler. Hem sendikalar hem de hükümet grev oylamasında işçilerdeki kararlılığı bir kez daha gördüler. Şimdiye değin alttan gelen basınç karşısında greve gidebileceklerini duyuran sendikalar, grev oylaması süresince işçilerin greve hazır olmadığı yollu bolca demeçler vereceklerdi. Böylece kamu çalışanlarının öfke ve tepkilerinin içini boşaltacak, eylemlerini sonuçsuz bırakmak için koşulları hazırlayacak, bunu da greve bir gün kala grevi erteleyerek sermayeye gösterecekti. Hükümetin ufacak bir tavizine can simidi gibi sarılacak ve böylece kamu emekçilerinin satış sözleşmesinin altına imza atacaklardı.

1992 yılında yaşanan grev, sendikal ihanete çarparak kırılmış ve geriye çekilmişti. Kamu çalışanları daha sonraki yıllarda kesik dalgalar halinde yine uyarı grevleriyle gelmişlerdi. 2000 yılının bu ilk TİS görüşmelerinde kamu çalışanları kavgaya kararlılıklarını yine göstermişlerdi. Ama bu, sendikal ihanete çarparak bir kez daha kırıldı. Ama dalgaların yeniden gelmesi kaçınılmazdır. Ve dalgalar sürekli çarpan şiddetiyle kayaları aşındırdıkları gibi, kamu çalışanları işçi ve emekçileri de düzeni aşındırmaya devam ediyorlar ve sınıf mücadelesinde biliniyorlar.

Almanya'da otomobil sektörü kaynıyor...

Opel'de binlerce işçinin iki günlük grevi

14-15 Haziran günleri Bochum'daki işletmelerde çalışan binlerce Opel işçisi 35 saatlik greve gittiler. Opel'in ana firması General Motor ve İtalyan Fiat tekeli ile oluşturdukları "stratejik birlik" adımının ardından ücretlerde %30 oranında azaltmaya gidilmesi, işyerlerinin yokedilmesi planları, 30 bin Opel ve Fiat işçisini kapsıyor. Benzer gelişmeler diğer otomobil işkollarında da yaşanıyordu. Bu grev bu anlamda sermayeye verilebilecek en uygun yanıtı.

Grev etkilerini kısa sürede göstermiştir. 16 Haziran günü, Bochum bantlarında malların üretiminin durması nedeniyle, Rüsselsheim, Eisenach, İngiltere'de Ellesmere Port, Belçika'da Antwerpen Opel ve General Motor işletmelerinde de bantlar çalışmaz duruma geldi. Bochum'da 2 bin adet Opel Astra ve Zafira modellerinin üretilmemesi nedeniyle, Opel'in 100 milyon mark kaybı oldu.

Kendiliğinden gelişen ve yasalara rağmen yapılan bu grevin politik etkisi ise adeta büyük bir bombaydı. Zamanlaması anlamında da önemliydi. Çarşamba gecesi İçişleri Bakanı Otto Schily ÖTV şefi ile anlaşmayı imzalamışlardı. Milyonlarca kamu çalışanının satış sözleşmesi niteliğindeki anlaşma kamu çalışanlarının grevinin engellenmesi yönünde alınmış bir karardı. Ama 14 Haziran'da binlerce Bochum'lu Opel işçisi kendiliğinden örgütledikleri grevi başlatarak sermayeye gerekli cevabı verdi. Grev haberi kısa sürede diğer işletmelere yayıldı ve Rüsselsheim, Kaiserslautern ve Antwerpen'de binlerce Opel işçisi işi bırakarak greve katıldı.

Opel'in 15 Haziran'da dağıttığı bildiri "İş bırakmaya devam edilmesine tolerans göstermeyeceğiz. Düzenli iş akışının olmaması durumunda Bochum'daki işyerini kapatmak zorunda kalacağız" diyerek tehdit ve şantaja başvurması, işçilerde alttan alta kaynayan kızgınlık ve öfkenin patlamasına neden oldu. Opel işçileri işverenin bu tehditlerinin kendilerini korkutamayacağını, greve bir kez başladıklarını ve artık onu sürdüreceklerini açıkladılar. Aynı gün işçiler arasında sert tartışmalar yaşandı. Grevi "sokağa taşımak" eğilimi, sokaklara barikat kurma tartışıldı. Cuma günü (16 Haziran) bir yürüyüş planlandı.

Grevin sürdüğü saatlerde işveren birçok öneride bulundu. Ama talepleri kabul edilene kadar grevi sürdürme kararlılığında olduğunu sergileyen işçiler, dünyanın en güçlü otomobil tekellerinden Opel'i dize getirdi. İşveren 15 Haziran Perşembe gecesi saat 21:00'de açıklama yaparak, Opel'de ücretin tamamının ödenmeye devam edileceği sözü verdiler. Aynı şey sosyal ödenekler için de geçerli olacak. Opel işyeri temsilciliğinin aldığı karar tüm Opel işletmelerini bağlayacak.

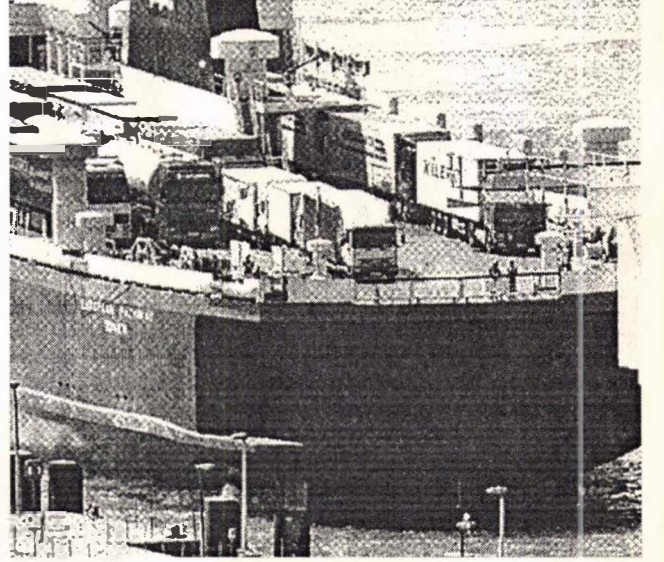
Diğer otomobil tekellerinde de işçiler arasında kaynaşmalar büyüyor. Sadece bu sektörde son 4 hafta içinde 8 kez kendiliğinden gelişen yasa-dışı grevler yaşandı. Otomobil işçileri işyerlerinin yokedilmesine, esnek çalışma ve tekeller arasında süren rekabet savaşının işçi ve emekçilere çıkartılan faturalarına karşı grevlere giderek direndiler.

Opel işçileri bir kez daha kazandı. 2 günlük grev süresinde 3 kez yayımlanan "Ateş Kıvılcımı" isimli fabrika gazetesinde, "Kendi gücümüzü anladık. 1. raund işçilerin hanesine yazıldı" değerlendirmesi yer aldı. Ayrıca işverenin sözlerinde işyerlerinin gelecekteki durumunun ve gençliğin geleceği konusunda net bir açıklılık olmadığı vurgulandı.

Opel işçileri bu haber hazırlanırken (22 Haziran) bir toplantı yapacaklardı. Toplantıda yeni bir anlaşma için yapılan öneriler üzerine tartışılacak. Öneriler arasında; tam ücretli 30 saatlik çalışma haftası istemi de yer almakta. Bu da gösteriyor ki, Opel işçilerinin kararlılığı sürüyor ve sürecek.

Umuda yolculuk ve yalancı dünyalar

*İki çeşit fare vardır,
açlar ve toklar.
Toklar evindedir hoşnut
göçtedir ama açlar...
göç ederler milyarlarca mil
durmadan, dur durak bilmeden
giderler dosdoğru, korkunçtur
yolları
Ne rüzgar ne hava durdurabilir
onları...
Göç fareleri, o vay
Artık çok yakındalar
Yaklaşmaktalar, duyuyorum
İslıkları- kıtalarca sayıları.
Heinrich Heine*

Göç insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Göç etmek zorunda kalan insanlar, tüm zorlu koşulları göze alarak sınırları zorluyorlar. Kıtalar aşılıyorlar. Dünya ölçeğinde göçten etkilenmeyen hiçbir kara parçası yoktur.

Geçtiğimiz yüzyıl içinde de onmilyonlarca insan ülkesindeki kitlesel işsizlik, reel ücret farklılıkları, yoksulluk, açlık vb. ekonomik koşulları nedeniyle ülkesini terkedip, iş bulabilmek, daha iyi yaşam koşullarında yaşayabilmek için göç ederken; milyonlarca insan savaştan, faşist katliamcı rejimlerin baskı ve katliamlarından kaçarak insanca yaşamın koşullarını aramak üzere yerini yurdunu terkediyordu. Örneğin Fransa'da inşaatlarda çalışan her 10 işçiden 8'i Kuzey Afrikalı, Portekiz ve İspanyol. Belçika'da madenlerin yarısını yabancılar çıkarıyor. Almanya'da banttan çıkan her 7-8 araba bu yabancı işçiler tarafından üretiliyor. İsviçre'de %25 yabancı işçi yaşıyor. Turizm sektörü İspanyol ve İtalyanların elinde. Körfez ülkelerinde, Arap Emirlikleri'nde ve Kuveyt'te çalışan nüfusun %85'ini yabancı işçiler oluşturuyor. *World Labour Report Enstitüsü'nün* açıklamasına göre, dünyada yabancı bir ülkede çalışan işçi sayısı 20-22 milyonu geçiyor. Buna Amerika, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda'da yaşayan göçmenler dahil değil. Bu istatistiklere dahil edilmeyen bir de illegal çalışan göçmenler var ki, bu sayı bunlarla 30 milyonu geçiyor. Aileleriyle birlikte düşünüldüğünde, sayıları 40-50 milyonu buluyor.

Ülkesinde iş bulamayan, yoksulluk sınırının altında yaşayan insanlar daha yaşanılabilir koşulları aramak için, en son eşyasına kadar satarak, son kuruşuna kadar şebekelere ödeyerek, sermayenin kendileri için erittiği ama işçi ve emekçi halklar için çizdiği sınırlara rağmen, büyük tehlikeleri göze alarak çıkıyorlar umuda yolculuğa. Ama su yollarını ejderhaların tuttuğu sadece masalarda değildir. Gerçek hayatta da her su başında bir ejderha yatmaktadır. Bu ejderhalar bazen aşılacak istenen okyanustur, yutar onları. Bazen sınır boylarında bekleyen üniformalılardır ejderhalar. Geldikleri gibi gönderecekler onları geriye. Bazen ulaştıkları ülkenin yasaları olarak çıkacaktır, bazen zorla geri gönderilmek için bindirildikleri uçaklarda ağızlarına yastık örtterek boğacaklardır ejderhalar. Bazen yabancı düşmanı faşist ideolojilere bürünerek çıkacaktır karşlarına. O zaman savaşta bombalardan kaçan Lübnanlı 13 yaşındaki kızların bedenleri ateş olup kavrulacaktır. Sokakta tekellerin beslemeleri Naziler olacaklardır bazen. Onların tekme ve sopaları altında can vereceklerdir. İnsanca yaşamak için ülkesinde işkenceden zindana kadar her türlü baskı ve eziyeti yaşayan ve umuda yolculuk için yabancı ufuklara doğru yola çıkanların çoğu savaşıacaktır bu ejderhalarla. Tüm ejderhaları yendiğini ve o ufka ulaştığını sandığı umut yolculuğunun sonunda, aslında yalancı umutlara bel bağladıklarını anlayacaklardır.

İngiltere'de Dover'de insanlık dışı koşullarda can vermiş, yaşları henüz 20 olan, 60 kadar gencin öyküsü de aynen böyle başlamış ve böyle bitmiştir. Çin'in yoksul bir balıkçı kasabası onbinlerce dolar ödeyerek yola çıkan bu insanların İngiltere'ye illegal yollarla çalışmaya gitme hayalleri, domates yüklü olduğu bildirilen bir tırın içinde havasızlıktan boğulmalarıyla noktalandı.

Bu vahşetin haberleri medyada verilirken, aynı gün Portekiz'de AB şeflerinin Avrupa'nın bütünleşmesi ile ilgili bir toplantıları yapılmaktaydı. Yüzlerine taktıkları sözüm ona olaydan derinden etkilediklerini gösteren maskeleri demecilerle birleşti. 58 insanın ölmesine neden olan bu insanlık dışı dramın suçluları cezalandırılmıyordu. Suçlu bilinmiyordu da. TIR sürücüsü, bir hafta önce kurulan ve sadece posta kutusu olan firma ve İngiltere'de yaşayan birkaç cins akbaba.

Oysa suçlular, insanlığı yerini yurdunu terketmek zorunda bırakan, işsizliğin, yoksulluğun, ağır sömürünün, yoğun baskının kaynağı sistemin kendisi ve bu sistemin çıkarlarını korumak için her türlü yasa ve uygulamayı hazırlayan devletlerdi. Yani o masanın etrafında oturan baylardı. Hem de birinci derecede. Daha geçtiğimiz hafta Şengen anlaşmasının 15. yılını kutlamışlardı. Bu anlaşma AB ülkeleri arasında insanların seyahat etmesini serbest bırakırken, dış sınırları halklar için geçit vermeyen engellere dönüştürmüştü. Bu yasayla iltica yasası sertleştirilmiş, sevilmeyen yabancılara karşı ortak tutum alabilmek için yasalarda düzenlemelere gidilmişti. Dover'de boğularak ölen 58 kişi de bu yasaya göre zaten ekonomik ilticacı olarak damgalanacak, iltica hakkı verilmeyecek ve Belçika'nın yaptığı gibi sınır dışı edilecekti.

AB komisyon sözcüsü Faull, bu yılın sonuna değin Avrupa'nın iltica ve göçmen politikalarının ortaklaştırılması ile ilgili önerilerinin sunulacağını açıkladı. Bu Avrupa Klubü'nün duvarlarının daha da yükselteceğinin ifadesi bir tehdit olarak anlaşılmalıdır.

Programımız devrimi ve sosyalizmi temsil ediyor

Hareketle ilk tanıştımda tarifsiz bir heyecan duymuştum. Benimsediğim, uğruna savaşılabileceğim bir siyasal hareket vardı artık. Ve o tarifsiz heyecanı yine partinin kuruluşuyla, parti programı ve tüzüğüyle yeniden duydum. Yıllardır sermayenin tüm saldırılarına karşı büyük bir inanç, sabır ve titizlikle yaratılmış ve uğruna bedeller ödenerek korunmuş partimiz ve onun programı, bugün dostun-düşmanın gözleri önünde göndere çekilmiş bir bayraktır.

Neden partimize ve onun programına bu kadar sahip çıkıyor, onu yüceltiyoruz? Çünkü dünya ve Türkiye’de devrimci mücadele deneyimlerinden süzülmuş olan programımız, işçi sınıfını temsil ediyor. Programımız devrimi ve sosyalizmi temsil ediyor.

Proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesinde ona yol gösterecek, onun tarihsel çıkarlarını, dolayısıyla tüm insanlığın çıkarlarını savunarak, sınıfsız ve sömürsüz bir dünyayı müjdeleyerek, tarihin burçlarında dalgalandıracak olan kızıl bir bayraktır programımız. Emperyalist kapitalizmi ve onun yerli uşaklarının iktidarını yerle bir etme

hedefine ulaşabilmenin koşulları mevcut programımızda.

Bugün biz üretenlere tüm dünyada savaş, açlık ve yoksulluk dayatılıyor. Emeğimizle, onurumuzla yaşayan işçiler, emekçiler ve ezilen halklar olarak, bu çürümüş düzen tarafından gün geçtikçe sefaletin dipsiz kuyusuna sürükleniyoruz. İşte bizlerin, biz üretenlerin bu çekilmez yaşam koşullarına karşı, bu köhnemiş düzene karşı verebileceğimiz en iyi yanıt, komünistler olarak, uğruna savaşacağımız bu bayrak, yükselteceğimiz programımız olacaktır.

Kadın sorunu, sağlık sorunu, tarım sorunu, eğitim sorunu... Yani yaşamımızın tüm alanlarına, gelecek toplumun her bir yapı taşına ismini yazdıracak bir programa sahibiz. Bu programla çıkacağız düzenin karşısına. “Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!” şiranı bayraklaştırarak, devrimi ve sosyalizmi gerçekleştireceğiz.

Yaşasın TKİP!

Marks, Engels, Lenin! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

B. Dünya/İstanbul

Gerçek bir proleter parti programı

“Emeğin toplumsallaşması, sosyalizmin kaçınılmaz doğuşunun başlıca maddi temelini hazırlamaktadır.”
Lenin

TKİP Programı’nı değerlendirirken, Lenin’in bu sözleriyle başlamak istedim. Çünkü emeğin toplumsallaşması ve üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, insanlığın kurtuluşunu, gerçek anlamda özgürleşmesini, insanın insan tarafından sömürülmediği, prangalarının parçalandığı bir sistemi ifade ediyor. Sosyalizmi ifade ediyor.

Parti Programı’nın, baştan sona bilimsel dayanaklarla donatılmış olmasının yanısıra, açık anlaşılır bir dille yazılması ise sevindiricidir. Toplumun ezilen ve sömürülen sınıflarının sorunlarına bilimsel yaklaşımla Parti, gerçek bir proleter parti programına sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Tarımdan sanayiye, doğanın korunmasından ülke zenginliklerinin eşit paylaşımına dek tüm alanlarda, toplumun ihtiyaçları doğrultusunda sorunlar incelenmiş ve öneriler getirilmiştir.

Sınıf savaşmalarının tarihinden bu yana, ezilen ve sömürülen sınıfların sorunlarını çözümleyen ve bundan 152 yıl önce Marks ve

Engels tarafından kaleme alınmış olan *Komünist Manifesto* günümüzde bile sınıfa ışık tutmaktadır. Bunun geçerliliği, onun bilimsel temellere dayandırılarak hazırlanmasındandır.

Bu çerçevede bakıldığında, bugün ülkemizde, sınıfı iktidara taşıyacak olan ve bunu bilimsel temellere dayandıran tek bir program yazılmıştır. Bu da TKİP Programı’dır. Bugün bir broşür halinde yayınlanmış bulunan parti programı gerçekliğini, elinize alırsanız anlıyorsunuz. Çünkü komünizmin değerlerinden hiç ödün verilmemiş, sorunlar ve çözümler net bir şekilde, yalın bir dille ortaya konulmuştur.

Parti programını hayata geçirmek, biz işçi sınıfı neferlerinin her mücadele alanında göstereceğimiz azami çabaya bağlıdır. Sınıfsal ve militan bir mücadeleyle parti programının gereklerini yerine getirebiliriz. Bu bilinçle hareket etmeli, bu bilinçle kurtuluşumuzu ilmek ilmek örmeliyiz.

Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm!

B. Çelik/İstanbul

İşçi sınıfını ve gençliği bu program altında savaşmaya çağırıyoruz!

Dostun ve düşmanın önünde göndere çekilmiş bayrağımızı selamlıyoruz. Yıllardır boşluğunu hissettiğimiz işçi sınıfının önder partisinin kuruluşundan sonra, programını da aynı coşku ve inançla selamlıyoruz.

Daha önce hiçbir yapı tarafından üzerinde bu kadar durulmayan, hatta hiç ilgilenilmeyen program konusunda partinin kararlı tutumunu,

sevinç ve heyecan içinde karşılıyoruz. Genç komünistler olarak programı çok iyi irdelemek ve anlamak zorunda olduğumuz farkındayız.

İşçi sınıfını ve gençliği bu program altında savaşmaya çağırıyoruz!

Selam olsun şanlı partiye, selam olsun programımıza!..

YTÜ Ekim Gençliği

Yatağan’da çevre ve insan katliamı

Deniz Ümit

Sermaye sınıfının elinde en zararsız faaliyetin bile bir katliama dönüşebileceği ortadadır.

Muğla’nın Yatağan ilçesindeki termik santralin insan ve çevre sağlığı açısından ne tür sorunlar yaratacağı da biliniyordu. Duyarlı tüm kesimlerce de bu durum, çeşitli şekillerde ifade edilmiş, tepki koyulmaya çalışılmıştı. Ama buna rağmen santral kuruldu. Santral işlemeye başladığından beri, santralin insan ve çevre sağlığına etkileri bilimsel çalışmalara da konu oldu. Bu çalışmaların sonuçlarıyla kamuoyu bilgilendirilmeye çalışıldı. Yatağan’da yaşanan son durum üzerine devlet yetkilileri de, termik santrallerin insan ve çevre üzerindeki zararlılığını kabul etmek zorunda kaldılar.

Yatağan termik santralının atığı olarak havaya verilen SO₂ (kükürtdioksit) gazı, tehlike sınırını aşmış ve şehrin üzerinde birikti. Bu gaz tabakası ancak rüzgar çıktıktan sonra dağılabilmisti. Gazdan dolayı ise pek çok insan rahatsızlanarak hastaneye kaldırılmıştı.

Yatağan’daki oluşan durum inversiyon nedeniyle. Normal şartlarda ısınan hava yükselir ve yükseldikçe sıcaklığı düşer. Yani şehir içi hava sıcaklığı yukarıya doğru gidildikçe düzenli olarak azalıyor, şehir üzerindeki hava döngüsü normaldir. Ancak, şehir içi sıcaklık yukarıya doğru yükseldikçe soğuyup, sonra tekrar ısınır, bu hava tabakası, alttaki hava tabakasının üstünü bir kapak gibi örterek, inversiyon denilen olayı oluşturur. Bu olay sıcaklık inversiyonu ya da termal inversiyon olarak da tanımlanabilir. Sıcaklık şehrin üzerini örteceğinden, kirlenmiş maddeleri şehrin üzerinden yukarı taşıyacak hava akımları da engellenmiş olacaktır.

Santrallerden genellikle hava kirliliği oluşturan ve solunum yolları hastalıklarına (kronik bronşit, aşırı nefes darlığı) ve akciğer kanserine neden olabilecek kirlenmiş maddeler açığa çıkar. SO₂, NOX (azotoksitler), CO₂ (karbondioksit) katı parçacıklar, hidrokarbonlar, küller, bu kirlenmiş maddelere örnektir. Bu kirlenmiş maddelerin dışında, santral bacasından SO₂ ve NO₂ (azotdioksit) gibi bileşiklerin havadaki diğer bileşiklerle reaksiyona girmesi sonucu oluşan kirlenmiş maddelerdir. Ki bunlar da yeryüzene asit yağmurları olarak döner.

Asit yağmurları tarım bitkilerine, ormanlara ve hatta dolaylı olarak insana zarar vermektedirler. Asit yağmurlarının diğer etkilerine; insan solunum yolu hastalıklarında bir artış, erken ölümlerin oluşması ya da şehirdeki ve evlerdeki su borularının yapısındaki Cu (bakır) ve Pb (kurşun) gibi zehirli elementlerin içme sularına karışması gibi örnekler verebiliriz. Termal inversiyonun yaşanmış örnekleri de olayın önemini ortaya koymaktadır. 1918’de Pennsylvania’nın 1400 kişilik bir kasabasında, termal inversiyona uzun süre maruz kalan 20 insan ölmüş, 6000 insan da bu nedenden kaynaklı olarak hastalanmıştır. Yine 1963’te New York’ta şehrin üzerindeki termal inversiyondan kaynaklı 300 insan yaşamını yitirmiş, binlercesi hastalanmıştır.

Geçmişte yaşamış bir sürü örnek varken, termik santrallerin neden olduğu olaylara karşı alınabilecek önlemleri almamak kabul edilmez. Bu insan yaşamının şansa bırakılmasıdır ki, buna benzer sözleri artık Yatağan Belediye Başkanı bile söylemektedir.

Belediye Başkanı’nın yerel bir gazeteye verdiği demeçler dikkat çekicidir. Belediye Başkanı; Yatağan’daki insanların akciğer kanseri nedeniyle öldüğünü, ağaçların kurduğunu, tarım alanlarının çölleştiğini, ölüm sayılarının saklanıp açıklanmadığını, toplu ölümlerin her an olabileceği Yatağan’da yetkililerin duyarsız kaldığını, ölçüm cihazlarının çalışmadığını, cihazların başında duracak görevlilerin olmadığını, 80 milyar dolar harcanmasına rağmen baca gazı arıtma tesislerinin bitirilemediğini, insanların kaderlerine terkedildiğini söylemektedir.

Yine basındaki habere göre, yöre halkı Çevre İl Müdürü’nün sağlam ölçüm cihazını bekliyormuş. İl Müdürü ise, “korkulacak bir durum yok, bu tür olaylar her yıl olur” diyerek, aslında durumun savunusunu yapacak pişkinliği gösterebilmektedir.

Geçmişte bu tür örneklerin olması, hala yaşanıyor olması, kapitalizmin tüm çürümüşlüğüyle varlığını hala sürdürmesinden dolayıdır. Sermaye sınıfını ortadan kaldıracak güce ancak biz işçiler ve emekçiler sahip olduğumuz için, çevre katliamlarının önüne de ancak biz geçebiliriz. Enerji üretimi adına önüne gelen her yere santral diken sermaye sınıfına karşı duruşumuz nettir: “Kapitalizm öldürür!”

Burjuva basında Ağca ve İpekçi cinayeti

Gladio, devletin derinlikleri, cinayetler, katliamlar, CIA, MİT, kontr-gerilla, 12 Eylül, darbe, “bizim çocuklar”...

İpekçi cinayeti ve 12 Eylül darbesi

Ağca, öteki birçoklarından farklı.

Çünkü, aradan geçen 20 yılda, diğerlerinin kimlikleri başka örgütlenmelere, başka menfaatlere, çok amaçlı çeteleşmelere, kişisel ihtiraslara karıştığı halde, (mesihliğini saymazsak!) Ağca tamamen “steril” kaldı.

O, nerede kaldıysa, öyle!

(...)

Onunla birlikte doğrudan 20 yıl önceye dönüveriyoruz. Kafamız karışmıyor.

Dili hiç çözülme, çözülmeyecek olsa dahi, dondurulmuş hafızalarımızı çözüyor.

Dikkatli bakın...

Önümüzden...

Gladio, devletin derinlikleri, cinayetler, katliamlar, CIA, MİT, mafya, kaçakçılar, uyuşturucular, silahlar, Henze’ler, uniformalar, yok edilen deliller, MHP’nin geçmişi, Bülent Bey, Süleyman Bey, MC’ler, soğuk savaş, kontrgerilla, polis şefleri, 12 Eylül, darbe, “bizim çocuklar”, boğma telleri...

Hepsi geçiyor. (Umur Talu/Milliyet, 16 Haziran 2000)

Bize tetiği çektirenler Ankara’da oturuyor

Abdi İpekçi suikastı, 12 Eylül öncesinin en karanlık olaylarından biridir. 12 Eylül öncesinde terörün nicelik olarak artmasının yanı sıra, İpekçi cinayetiyle niteliği de değişmiştir. 12 Eylül’e uzanan süreçte İpekçi cinayeti önemli bir dönüm noktasıdır. Kamuoyunda sorunların sivillerce çözülemeyeceği yargısının pekişmesinde İpekçi ve benzeri cinayetlerin rolü büyüktür.

(...) Ağca, daha önce gazetecilerle yaptığı çeşitli söyleşilerde aslında önemli mesajlar da vermiştir. Örneğin, “Bize tetiği çektirenlerin hiç mi suçu yok, onlar Ankara’da oturuyor” demiştir. (Fikret Bila/Milliyet, 16 Haziran 2000)

Kemal Türkler’den Doğan Öz’e...

Abdi İpekçi’ nin eşi Sibel İpekçi’ nin sözleri geniş yankı buldu...

Ne diyordu Sibel İpekçi:

“Mehmet Ali Ağca’ nın karşısında biz değil, Türkiye Cumhuriyeti devleti olmalıydı...”

Suçlu burjuvazi!

(...)

Neydi senaryo?

Nasıl bir senaryoydu ki, o kadar çok “bozkurt”, bir sürü üniformalı, kaçakçılar, gizli servisler cirit atıp durmuştu?

Bu “derin tarih”in bir sürü ipliği pazara çıktı aslında.

Ama ipliklerin birbirine geçirildiği tezgah büyük bir maharetle örtülüyor.

Tezgahın, Ağca’dan da “maharetli” aktörleri, senaristleri, ustaları “kıymetli şahsiyetler” olarak salınıp duruyor işte.

Birçoğunu bir şekilde anıp duruyoruz, ama biri, bir sınıf ve tavrı da unutulmamalı.

Tamam, “Soğuk Savaş”ın dengeleri, dengesizlikleri vardı ve o savaşın bir meydanı olan Türkiye her türlü tezgaha da açıldı zaten.

Ama bugün, o günlerde işçi hareketinden, o günlerde “sol”dan ürken ve varlığını, “sağın şiddeti”ne, varlığını “darbe özlemi”ne teğellemiş Türkiye burjuvazisi hiç özeleştiri yapmadı.

Bugün, çoğu ikinci kuşaktan temsilcileriyle Avrupa heveslisi, demokrasi, insan hakları savunucusu olan Türkiye burjuvazisi, o günlerdeki ihtiraslarının ve korkularının bu ülkenin bir şiddet ve kan çanağına çevrilmesindeki rolüne dair herhangi bir muhasebe yapmadı hiç. (Umur Talu/Milliyet, 17 Haziran 2000)

(...) Özlem Batur’un anlattıkları Türkiye’nin genel fotoğrafını yansıtıyor; devlet erkinin bu tür cinayetler karşısındaki duyarsızlığını gözler önüne seriyordu...

Kemal Türkler’den Doğan Öz’e; Necdet Güçlü’den Cevat Yurdakul’a, Bedrettin Cömert’ten Ümit Doğanay’a; Bedri Karafakioğlu’ndan Orhan Yavuz’a dek 12 Eylül 1980 öncesi işlenen cinayetlerde, devlet erkinin aynı duyarsızlığını görmemiş miydik? (Hikmet Çetinkaya/Cumhuriyet, 16 Haziran 2000)

Ağca’nın ilişkileri ve aysbergin görünmeyen yüzü

İpekçi’den 14 yıl sonra katledilen gazetemiz yazarı Uğur Mumcu, yıllarca bu olayların arkasında ‘Gladio’nun olduğunu vurguladı; Türkiye’yi kan gölüne çeviren ‘karanlık dönem’in aydınlatılması için çabaladı. Pek çok sorular sordu, kaynakları aracılığıyla bu soruların yanıtlarını bıkıp usanmadan köşesinde yayımladı. MİT’le ilişkilerini, uluslararası gizli servislerle ilişkilerini ortaya koydu.

Bizler, Susurluk kazasıyla birlikte karanlık ilişkilerin küçük bir bölümünün gün ışığına çıktığını düşündük hep. DGM’ler arasında mekik dokuyan milletvekillerinin, uyuşturucu kaçakçılarının, mafya elebaşlarının aslında ‘temiz olduklarına’, ‘Türkiye’nin onlarla gurur duyduğuna (!)’ tanık olduk. Tüm yazılan, çizilenlere rağmen hâlâ aysbergin görünmeyen yüzü muammasını koruyor. (Cumhuriyet, 16 Haziran 2000)

“Derin devlet”e yönelik iddialar...

Ve “derin devlet”e yönelik iddialar... TV’lerde de dinliyoruz: İtalyan makamları Ağca’nın Türk yetkilileri tarafından sorgulanmasına müsaade ettiğinde neden MİT ve Emniyet yetkilileri gitti de dosyanın savcısı gitmedi?... Ve, bu ifadeler neden “önemli bir şey yok” diye yok edildi?! (Taha Akyol/Milliyet, 15 Haziran 2000)

Katilleri bile hızla magazinleştiren medyamız

20 yıl sonra... Mehmet Ali Ağca Türkiye’de. Bülent Ecevit yine Başbakan. IMF’den Cottarelli gelip gidiyor. Üstelik bugün IMF’yle kavga eden falan da yok. Şu duvar bu kez yıkılmaz mı?

(...) Dün NTV’de özel Ağca dosyası yayımlandı. O programda gazeteci Erdoğan Durna, Ağca’nın karıştığı bir başka cinayetin ipuçlarını anlattı. Durna’nın verdiği bilgiye göre, Ağca, cezaevinden kaçtıktan bir ay sonra arkadaşı Nevzat Onaran ile birlikte iki kişinin üzerine ateş açmışlar. Haydar Seyrangah ölmüş, Hasan Solmaz ağır yaralanmış. Görgü tanıkları Ağca’yı teşhis etmişler, ama o sırada Ağca çoktan Türkiye’yi terk etmiş.

İşte size yeni bir kapı.

Katilleri bile hızla magazinleştiren, yedikleri içtikleriyle, sevgilileriyle ilgilenen medyamız, bu konuyla da ilgilenir mi acaba? (Hikmet Bila/Cumhuriyet, 16 Haziran 2000)

Orgeneral Üruğ Ağca soruşturmasını engelledi

(...) Üruğ ve Güneş arasındaki “Ağca tartışması”, Güneş’in Cumhuriyet gazetesine konuyla ilgili daha önce verdiği bir demecin Ağca’nın Türkiye’ye getirilmesinin ardından tekrar gündeme gelmesiyle başladı. Güneş, demecinde özetle şöyle dedi:

“Sorgulama sürecini tamamlamamıza izin verilmedi. O dönemde sorgulama süresini uzatmak için Sıkıyönetim Komutanlığı’ndan izin alınması gerekiyordu. Sıkıyönetim bize Ağca’yı sorgulamaya devam etmemiz için ek süre iznini vermedi. Daha sonra da zaten cezaevinden kaçırıldı.

İpekçi cinayetiyle birlikte devlet içinde ve sivil uzantıları da olan yapı daha ciddi biçimde tartışılmaya başlandı. Bu tartışma, en üst düzeyde yapıldı. Karşımızdaki örgütlenme herhangi bir ülkücü eylemi olarak tanımlanamazdı.” (...) (Milliyet, 18 Haziran 2000)

“Sayın Güneş en doğru şekilde, her şeyi açıkladı”

Ecevit, dönemin İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş’in değerlendirmelerinin sorulması üzerine, “Sayın Güneş en doğru şekilde, her şeyi açıkladı” demekle yetindi. (Cumhuriyet, 17 Haziran 2000)

Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, Ağca soruşturmanın derinleştirilmesini neden engellemiştir ki acaba?

(...) Dünkü Cumhuriyet'de, Abdi İpekçi cinayetiyle ilgili çarpıcı bir gerçek getiriliyordu dile... O dönemin İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, cinayetin tetikçisi Ağca hakkında soruşturmanın derinleştirilmesini, yine o dönemin Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ'un engellediğini açıklıyordu...

Allah Allah, Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, Ağca hakkındaki soruşturmanın derinleştirilmesini neden engellemiştir ki acaba? (Çetin Altan/Sabah, 16 Haziran 2000)

(...)

Ağca yakalandı.

İpekçi'yi öldürdüğünü söyledi.

Fakat kısıtlı bilgi verdi.

15 günlük yasal soruşturma bitti. Polis Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan Ağca için ek gözaltı süresi istedi. Ancak dönemin Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ ek süre vermedi.

Ağca bir dilekçe verdi ve Selimiye Cezaevi'nden Necdet Üruğ'a bağlı Maltepe Askeri Cezaevi'ne naklini istedi. Ağca'nın dilekçesi kabul edildi ve Maltepe Askeri Cezaevi'nden elini kolunu sallayarak kaçırıldı.

Dönemin İçişleri Bakanı Fehmi Güneş, ek süre verilseydi Ağca'dan kendisini koruyup kollayan ve cinayete yönlendirenler hakkında bilgi alabileceklerini defalarca söyledi.(...) (Necati Doğru/Sabah, 20 Haziran 2000)

Gladio'nun Türkiye versiyonu: Özel Harp Dairesi

Gladio'nun Türkiye versiyonu olduğu savunulan Özel Harp Dairesi'ne teslim edilen silahların, o sıralarda 'ülke içi terör eylemlerinde bir tarafı tutarak kullanılıyor olduğu' kuşkusunu doğrular.

Kimde? Zamanın İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'te. Ayrıca 'konu' hakkında konuştuğu Başbakan Ecevit'te.

Ağca'nın, İpekçi'nin öldürülmesiyle ilgili bildiği her şeyi anlatmasına kim engel oluyor peki?

İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ!

Ağca hangi cezaevinden uçarak kaçıyor?

Maltepe Askeri Cezaevi'nden. (Büyük bir daire çizerek şimdi Kartal Cezaevi'ne konuyor.)

Üstünde ne var kaçarken? Noel Baba'nın, pardon, Meryem Ana'nın kendisine yolladığı

ASKER üniforması.

Niye yolluyor asker üniformasını Meryem Ana, Ağca'ya? (Perihan Mağden/Radikal, 17 Haziran 2000)

İpekçi cinayetinden Susurluk'a

(...) Uğur Mumcu, İpekçi suikastını araştırırken bu pasaportların izini sürmüş ve "Kim bunların Nevşehir Emniyeti'ndeki bağlantıları" diye sormuştu.

Cevabı yıllar sonra, Susurluk Komisyonu'nda öğrenmiştik.

"12 Eylül öncesinde 1982'ye kadar Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nde çalıştım" diyen bu polisin ismi Susurluk davasının bir numaralı ismi İbrahim Şahin'di... Nevşehir Emniyeti'nin 23 yaşındaki Komiser Şahin'i, yıllar sonra bir sünnet düğününde Abdullah Çatlı ile göbek atarken karşımıza çıktı.

Yeni görevi Özel Harekat Dairesi Başkan Vekili idi.

Çatlı ve Şahin isimleri yeniden bir araya geldiğinde Çatlı artık hayatta değildi. Şahin ise Çatlı'nın ölümüyle ortaya çıkan ilişkiler zincirinde "Susurluk davasının bir numaralı sanığı" olarak yargılanıyordu. (...) (Can Dündar/Sabah, 19 Haziran 2000)

Gözlem/13 Mayıs 1991

Soru-Yanıt...

Uğur MUMCU

- MİT ile ilişkisi var mıydı?
- Ağca, Roma'da Türk savcılarına verdiği ifadede MİT'te görevli Şahin Tolunoğlu ile ilişkileri olduğunu söyledi.
- Ağca, Papa suikastından önce Mayorka Adası'na niçin gitmişti?
- Bu hiç anlaşılmadı. Adada MİT'ten ayrılan bir eski istihbaratçı ile görüşmeye gittiği ileri sürüldü, ancak bu kanıtlanmadı.
- Ağca bu MİT görevlisini tanıyor muydu?
- Tanması gerekirdi. Çünkü bu MİT görevlisi, İpekçi cinayetini incelemişti.
- Ağca suikastta tek başına mıydı?
- Hayır, yanında büyük olasılıkla Oral Çelik vardı.
- Oral Çelik ve Çatlı'nın MİT ile ilişkileri var mı?
- Bazı MİT görevlileri ile ilişkileri olduğunu sanıyorum. Bu yolda duyularımız var. Kanıt ise yok. Bu gibi ilişkilerin kanıtı olmaz.
- Federal Almanya'daki ülkücülerin Alman istihbaratı ile ilişkileri oldu mu?
- Oldu, MHP'nin Federal Almanya'daki temsilcisi Enver Altaylı'nın -ki bir eski MİT görevlisidir- Alman istihbaratından Dr. Kannapın ile ilişkileri belgelendi. (...)

Abdi İpekçi cinayetinin çözümünü Üruğ engelledi

Dönemin İçişleri Bakanı CHP'li Hasan Fehmi Güneş, Ağca'nın itirafından sonra cinayeti tam anlamıyla aydınlatmak istediklerini ancak, o zamanki Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ'un bunu engellediğini iddia etti. Güneş, konuyu geçtiğimiz yıllarda defalarca gündeme getirdiklerini ancak, bunun gereken yankıyı yapmadığını söyledi.

GAZETECİ Abdi İpekçi'nin 1979 yılında öldürüldüğü dönemde İçişleri Bakanı olan CHP'li Hasan Fehmi Güneş, cinayete ilgili çok ilginç açıklamalar yaptı. Güneş, Ağca'nın cinayeti işlediğini itiraf ettikten sonra olayı tam aydınlatmak istediklerini, ancak bunun dönemin İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ tarafından engellendiğini öne sürdü. Güneş, 'Katil Mehmet Ali Ağca'nın arkasındaki örgüt' arayışında da dikkatleri, bazı NATO ülkeleri orduları içinde örgütlü Gladio'nun Türkiye versiyonu olduğu savunulan Özel Harp Dairesi'ne yöneltti. Güneş, bu gerçekleri geçtiğimiz yıllarda defalarca gündeme getirdiğini, ancak gerekli yankıyı yapmadığını söyledi. İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın İtalya'dan Türkiye'ye getirilmesiyle başlayan tartışmalara 'şimdilik' katılmak istemediğini de söyleyen Güneş, "Zamanı gelince konuşurum" dedi. CHP'li eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Ağca'nın polis tarafından yakalandığında 'İpekçi'yi öldürdüğünü itiraf ettiğini, bunu basın önünde de yinelediğini söyledi. Güneş, Ağca'nın arkasında hangi güçlerin olduğu konusunda polisin soruşturmayı derinleştirme talebinin Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kabul edilmediğini söyledi. Güneş şu iddialarda bulundu:

EMRİ VEREN Cinayet dosyasında Ağca'ya öldür emrini kimin verdiği bellidir. Bu kişi Mehmet Şener'dir. Mehmet Şener o dönemde 'ülkücü hareketin' önemli bir ismiydi. Edirnekapı Yurdu işgalini yönettiği biliniyordu.

İZİN VERMEDİ Örgütsel bağ tam olarak ortaya çıkarılsın diye İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan ek süre istendi. O zaman yürürlükte olan yasaya göre, polisin sanığı 15 gün gözaltında tutma imkanı vardı. Bu süre yetmemişse, polis Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan ek süre istiyordu. Ek süre talep edildi ama komutanlık ek süreyi vermedi.

İHMAL EDİLDİ Soruşturma Sıkıyönetim Savcılığı'na geçtikten sonra, polisin oluşturduğu dosyayı daha ileriye götürecek araştırmalar yapılmadı. Hatta polisin tesbit ettiği noktalar da bir ölçüde ihmal edilmiş. İkinci bir tetikçi daha bulunduğu kuşkusuna vardı. Savcılık bunu araştırmadı.

ÖZEL HARP O dönemde kuşkularımı Başbakan Bülent Ecevit'e de söyledim. O da bana bu konuşma içinde Özel Harp Dairesi ile ilgili bilgilerini aktardı. Benim bu kuşkularımı onaylayan, takviye eden bir tarzda konuştu.

AYNI KUŞKU Bu konuşma sırasında Özel Harp Dairesi'nin imkanları ve sivil uzantılarına teslim edilmiş olan araç ve silahlar, ülke içi terör eylemlerinde bir tarafı tutarak kullanılıyor mu kuşkusuna götürdü beni. Bu kuşkuyu hala taşıyorum.

EVREN'E SÖYLEYDİK O zaman Genelkurmay Başkanı olan Kenan Evren'e, 'Özel Harp Dairesi'nin sivil uzantılarının, elemanlarının ve imkanlarının, araç ve silahlarının ülke içi terör eylemlerinde kullanıldığı kuşkusunu taşıdığımız, bu yüzden bu yapıya dönük girişimler yapılması gerektiği' söylendi. Bir süre sonra bu sayımın yapıldığı, ancak böyle bir kuşkuyu doğuracak bir sonuç bulunmadığı yanıtı geldi hükümete.

Hürriyet, 16 Haziran 2000

Çeşitli işkollarından işçilerle gazetemiz üzerine konuştuk:

Kadın sorunu ve kadın işçilerin sorunları neden işlenmiyor?

Kızıl Bayrak: *Gazetemizi nasıl buluyorsunuz? Bu konuda eleştirileriniz nelerdir?*

Murat (Kimya Teknik işyeri temsilcisi): Gazeteniz güzel, hemen hemen bütün sınıfa da değiniyor. Özellikle bizim grevimize ilişkin yazılar da çıkıyor. Yine gönderdiğimiz tüm yazılar gazetenizde çıkıyor. Başka illerdeki işçiler en azından gazetenizi okuduğunda bizim grevimizle ilgili bilgi alıyorlar.

Kızıl Bayrak: *Dönem dönem, gazetede şurası eksik, şu olsa daha iyi olurdu, dediğiniz oluyor mu?*

Murat: Tabii ki düşündüğümüz bazı şeyler oluyor. Örneğin kadın sorunlarına daha çok değinmeli. Çünkü o kadar çok işçi kadın var ki, bunun için kadın işçilerin sorunlarına daha ağırlık verilmeli. Bir de zenginlerin yaşantısı ile emekçilerin yaşantısını kıyaslayan fotoğraflar yan yana verilirse,

bu çok önemli etki yapar. Yine dediğim gibi, buraya 7-8 siyasi gazete geliyor, bakıyoruz da, kadın sorunlarına gerekli ilgi yok bu gazetelerde. Bence kadın sorunlarını genişçe işleyebilmelisiniz.

Şenol (Kimya Teknik işçisi): Böyle bir dergide yeterince görsellik var. Gazete biraz daha halk içinden olsa. Yani bu kadar ansiklopedik birçok şey... Biraz daha bugünleri ve bundan sonra yapılması gerekenleri yansıtan... Bu yolda bazı şeyler olabilir. Gerçi var, ama biraz daha kapsamlı olmalı bunlar.

Ahmet (Kimya Teknik temsilcisi): Türk insanında kültürel eksiklik var. Bu da okumamasından kaynaklanıyor. Gazeteleri açtığımız zaman genelde spor sayfasına bakılıyor. Ekonomi sayfasında ne var, insanlar bununla ilgilenmiyorlar. Gazetede sanat ve kültür konularına da biraz daha yer verilse iyi olur. Çünkü işçi gazetesinin bütün

sayfalarını okumuyor. Çabuk sıkılıyor. Okusa daha iyi olur. Çünkü kendisini ilgilendiren şeyleri yazıyor. Ama tiyatro, sanat, kültür yazıları ile bunların haberlerine yer verilse, hem iyi olur, hem de işçi okurken sıkılmaz diye düşünüyorum. Yine ben de kadın sorununa yer verilmeli diyorum. Çünkü direnişlerde ve grevlerde kadınların büyük yeri var, bu nedenle kadın sorunlarına daha geniş yer verin.

Ekrem (Sümerbank temsilcisi): Dostça söylersek, röportajlarda işçinin ağzından söylenen yazılsın. Bu konuda eksiklik var diye düşünüyorum. Yani işçi birikimli olalım diyor, bunu olduğu gibi yazın. Bunun dışında ben eksik bir yön görmüyorum.

Asiye (Sümerbank temsilcisi): Ben daha çok kadın işçilerin sorunlarına biraz daha ağırlık verilmesini istiyorum. Bunun dışında herhangi bir eleştirim yok.

15-16 Haziran direnişi yolumuzu aydınlatıyor!

Bundan tam otuz yıl önce başladı şanlı başkaldırı. İşçi sınıfının zaferiyle sonuçlanan 15-16 Haziran direnişi bugün de sermaye devletinin saldırı programını aynı ruhla karşılamak için yol gösteriyor. Sermaye devleti F tipi (hücre) saldırısı, özelleştirme, sosyal güvenliği tasfiye etme sürecinde. İşçi ve emekçilerin en küçük hak alma mücadelelerine de aynı ruhla bakmaları gerekiyor. Yaşamın her alanına baktığımız zaman; eğitim, sağlık, toplumsal gelirin bölüşümü, her alanda sermaye devleti istediği gibi at koşturuyor. TİS süreci, belediyelerde ve başka bazı işkollarında tıkanmış durumda. Sermaye devletinin bir gündemi var. İşçi ve emekçi cephesinin de bir gündemi var. Yani uzlaşmaz sınıf çelişkisi, biz böyle bakmak durumundayız. Bu perspektifle ele almak gerekiyor. Yaşadığımız toplumun genel dinamikleriyle ele alacağız.

Toplumda yaşanan sürece kendi sınıf penceremizle baktığımız zaman, Kürdistan'daki kirli savaş sürecini de işçi ve emekçilerin ezilen ulus olarak Kürt halkının yanında, onlarla kurtuluşunun ortak mücadeleden geçtiğinin bilincindeyiz. Kürt ulusal hareketinin girmiş olduğu '93 yol ayrımını, bugün gelmiş olduğu düzeyi doğru değerlendirmek gerekiyor. Kürt-Türk-Arap halkının gerçek kurtuluşunun sınıf mücadelesinden geçtiğinin, diğer orta yolların sermaye devletine hizmet ettiğinin bilincindeyiz. Bu coğrafyada artık TKİP var, herkesi yükseltilen bu bayrak altında birleşmeye ve savaşmaya çağırıyoruz.

"Komünistler kendi görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak şimdiye kadarki tüm toplum düzeninin zorla yıkılması yoluyla ulaşabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim karşısında titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri şeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var."

İşçi sınıfı savaşacak sosyalizm kazanacak!

Komünist tekstil işçileri/İzmir

Ankara:

15-16 Haziran için basın açıklaması eylemi

Türkiye işçi sınıfının tarihe yazılan en büyük direnişlerinden biri olan 15-16 Haziran'ın yıldönümünde, 15-16 Haziran'ı anmak ve sahte sendika yasasına, zorunlu tasarrufa ve düşük ek zamlara karşı KESK Ankara Şubeler Platformu, DİSK Ankara Temsilciliği ve siyasi partiler, YKM önünde yarım saat süren bir basın açıklaması düzenlediler.

Eyleme sendikalardan Gıda-İş, OLEYİS, Kültür-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Orkam-Sen, TÜMTİS, Maden-Sen, Haber-Sen, BES, Nakliyat-İş, DİSK, Tüm Bel-Sen, Tüm Yargı-Sen ve Eğitim-Sen katılırken, siyasi partilerden ve kitle örgütlerinden CHP, DBP, İP, SİP, Pir Sultan Abdal ve TMMOB katıldılar. Ayrıca eyleme komünistler de "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganının yazılı olduğu Kızıl Bayrak imzalı pankartlarıyla katıldılar ve alanda yoğun bir kuşlama yaptılar.

DİSK Bölge Temsilcisi'nin de konuşma yaptığı eyleme katılım 600-700 civarındaydı. Alanda sıklıkla "Sahte sendika yasasına hayır", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Genel grev, genel direniş" sloganları atıldı.

15-16 Haziran gibi Türkiye işçi sınıfı tarihi açısından önemli bir direnişin yıldönümüne, saldırının tam da yoğunlaştığı bu dönemde, işçi ve emekçilerin katılımının az olmasının en temel nedeni, sendikaların her zamanki gibi herhangi bir ciddi çaba göstermemiş olmasıdır.

Ankara'dan bir Kızıl Bayrak okuru

Gücümüz örgütlülüğümüzdür!

Ben sömürünün yoğun olduğu bir tekstil atölyesinde çalışıyorum. Sigortasız, sağlıksız koşullarda günde 10 saat çalıştırılıyor. Mesailer zorunlu, ücretler gününde ödenmiyor, küçük yaşta çocuk işçi çalıştırılıyor, vb... Sermaye sınıfı gün geçtikçe sömürsünü yaygınlaştırmaya, saldırı paketlerine yenilerini ekleyerek bizleri ehlileştirmeye çalışmaktadır. Aynı zamanda uzun süren çalışma saatleri, zorunlu mesailer nedeniyle bizler de kendi gücümüzün farkında olamıyoruz.

Bizler, dünyanın bütün zenginliklerini yaratan ve en kötü koşullarda çalışıp yaşamı üreten bir sınıf olarak, neden bu kadar kötü yaşıyoruz? Çünkü tüm toplumun yaşamını hücreleştiren sermaye sınıfının çıkarına ters düşen bir sınıfın, yani işçi-emekçi sınıfının mensubuyuz.

Ancak, düşünmeyen, sorgulamayan, kendisine ve çevresine yabancılaşan insanlar topluluğu yaratmaya çalışan sömürücü sistem şunu unutuyor; baskıların yoğun olduğu yerlerde her zaman isyan vardır. Sermaye sınıfı biz işçi ve emekçilere, ezilen kesime karşı çok sistemli saldırılar geliştiriyorsa, bizler de gerçekte insan olduğumuzu, insanca yaşamayı ve insanca işkoşullarında çalışmayı hak ettiğimizi hatırlamalıyız. Gücümüzü birleştirip örgütlenmeliyiz. Bizlerin alınteri üzerine kurdukları sistemlerini üretimden gelen gücümüzle alaşağı etmeliyiz.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Genç bir tekstil işçisi/İzmir

Kürdistan'da neler yaşanıyor!

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın ve PKK Başkanlık Konseyi'nin yaptığı bazı açıklamalar Kürt halkında bir moral bozukluğu ve yılgınlık yaratmıştır. Örneğin: Kürdistan'da Kürt ve Kürdistan kelimesini bile artık ağza almıyorlar. Abdullah Öcalan'ın teslimiyeti üzerine Kürdistan halkı yeni arayışlar içerisine girmiştir. Faşist devletin kolluk güçleri, gerillanın bölgeden çekilmesinden beri Kürt halkının üzerindeki baskılarını, sömürülerini artırmışlar ve halkı tehdit ediyorlar ve halka susun diyorlar.

Kürt halkı hiçbir zaman susmayacak ve kimse de Kürt halkını susturamaz. Kürtleri susturmaya ne "Faşist Cumhuriyet" in, ne de emperyalist ABD'nin gücü yetmeyecektir. Çünkü Kürdistan'da 8 bin şehit verildi. Çünkü Kürtler Ağrı Dağı, Cudi Dağı, Gabar Dağı, Süphan Dağı'nın kendi evlatlarının kanıyla boyandığını unutmadılar. Çünkü yüzbinlerce genç işkencelerden geçirildi. Çünkü Kürdistan'da 4 bin köy yakıldı.

Yıllardır varlığımızı inkar etmişler ve haklarımızı ihlal etmişler ve bizleri köleleştirmişler. Biz bundan sonra ne TC'nin bayrağını ne de bizim cebimize zorla koymuş oldukları kimliği kabul etmeyeceğiz. Hiçbir güç, hiçbir kuvvetin gücü yetmeyecek. Hiç kimse bize zorla kabul ettiremez!..

Bir Kızıl Bayrak okuru/Ağrı

Hücrelerinizi başınıza yıkacağız!

Ben bir inşaat işçisiyim. Sabah sekiz akşam beşe kadar çalışmakta ve çalışma koşullarının ağırlığı nedeniyle devamlı sırt ağrıları çekmekteyim.

Bir gün işim nedeniyle İzmir dışına çıktım. Gittiğimiz yer dubleks bir yerd. Sabah çalışmaya başladım, akşam sekize kadar çalıştık. Hayli yorulduğum için yemeği yeyip hemen yatmak istediğimi söyledim. Teras katını gösterdiler. İki kişiydik. Diğer arkadaş daha sonra geleceğini söyledi. Yattığım yere ilk çıktığımda, içerinin çok sıcak olduğunu hissettim. Yattığım yer tam 7 metre kare yani bir hücreyle aynı büyüklükte. Yatağa uzanıp yattım, içerinin havasızlığı ve çok sıcak olmasından dolayı gece yarısı uyandım. Kendime geldiğimde nefes almakta güçlük çektiğimi söyleyebilirim. Etrafıma baktığımda, yanımdaki arkadaşın orda yatmadığını gördüm. Hemen oradan çıkıp, onun yanına gidip uyandırdım. Nefes almakta güçlük çektiğimi söyledim ve hemen pencereyi açtım. Orada onunla konuştuğum ilk şey hücreler olmuştum ve bir süre sohbet ettik.

Şunu söylemek istiyorum; benim kaldığım yer 7 metrekare, yani bir hücre büyüklüğünde, ama ben istediğim zaman dışarı çıkabiliyorum, yanımdaki arkadaşımın sohbet edebiliyorum. Bir de devrimci tutsakları düşünelim. Eğer onları hücreye sokarlarsa (ki bunu başaramayacaklar), onlar benim yaşadığım deneyimi her gün yaşayacaklar.

Tabii ki burada şunu görmek gerekiyor; devlet devrimci tutsaklara saldırırken diğer yandan da dışarıda işçi ve emekçilere saldırıyor. Yani devletin asıl hedefi öncülerini katletmek suretiyle işçi sınıfının elini kolunu bağlamaktır. Şunu söylemek istiyorum: Ne siz ne de binlerce emrinize amade uşaklarınız, polis, özel tim, asker vb, devrimci tutsakları hücreye koymaya gücünüz yetmeyecek. Hücrelerinizi alaşağı edeceğiz. Dışarıda kazanacağımız her mevzi, aynı zamanda içerinin zaferi olacaktır. Devrimci tutsaklar onurumuzdur, onurumuzu çiğnetmeyeceğiz. Hücreleri parçalayıp, devrimci tutsaklara sahip çıkacağız!

Bir inşaat işçisi/İzmir

Zorunlu tasarruf açıkça gerçekleştirilen bir soygundur

İşçiler ve kamu emekçileri olarak sermaye devletinin bizlere lütfettiği sadakalarla, sefalet ücretleriyle yaşamaya çalışıyoruz. Bu ücret ancak bir ailenin yoksulluk sınırında yaşamasına yetiyor. Durum bu iken, '88 yılında çıkarılan yasayla kamu emekçilerinin maaşlarından kesinti yapılmaya başlandı. Bu kesintilerin amacı, insanların tasarruf yapmalarını sağlamak. Düşünüyorum da yasa dayatmasıyla tasarruf olur mu? Tasarruf, insanların zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabildikten sonra, kendi isteğiyle ne şekilde yapacağına kendisi karar vererek yaptığı birikimdir. Yasa dayatmasıyla yapılan bu kesintiler gerçekte bir soygundur.

'88 yılında çıkarılan bu yasayla, birikimlerimiz en iyi şekilde değerlendirilecek, faiziyle birlikte geri ödenecekti. Ancak bunun çalışanların paralarını, alınterini gaspetmekten başka bir anlama gelmediği kısa zamanda görüldü. Değişik hükümetler döneminde birikimlerimiz, düşük oranda nemalandırılarak, döviz kurlarında oynamalar yapılarak gaspedildi. '94 yılında fonda biriken 6,5 milyar dolar Türk lirasına çevrilerek 2,5 milyar dolara düşürülmüş, böylece 4 milyar dolarımız sermaye devleti tarafından çalınmıştır. Yanısıra zorunlu tasarruflara hep düşük faiz uygulanmıştır. Böylece zorunlu tasarruf kesintisi yapılan 7 milyon 678 bin kişi göz göre göre soyulmuştur. İşsizlik Sigortası Kanunu gereğince 1 Haziran 2000 tarihinde zorunlu tasarruf kesintileri son buluyor. Bu kanunda geri ödeme planının olmaması ve devlet katkısının maaşlara eklenip eklenmeyeceği konusunun yer almaması, birikimlerimize el konulduğunu gösteriyor.

Göz göre göre yapılan bu yağmaya karşı, "sessiz kalma, boyun eğme" diyen KESK yönetimi, 12-15 Mayıs tarihlerinde çeşitli illerde "kitlesel" basın açıklamaları yaptı. Kamu emekçilerine yapılan her saldırıda karşımıza çıkan bu "çok tanıdık" eylem biçiminin çok da hak alıcı olmadığını süreç göstermiştir. KESK yönetiminin bu içi boş, günü kurtarıcı göstermelik eylemlerinin sonuçsuzluğunu hepimiz biliyoruz.

Bilinen bir diğer gerçek ise, KESK reformistlerinin tüm çabalarına rağmen eritemediği devrimci-ilerici bir potansiyelin varlığıdır. Toplusözleşme ve grev hakkı olmayan sahte sendika yasasına karşı 4 Mart '98'de gösterilen direnişi gerçekleştiren, bu yasa tasarısını geriye çektiren işte bu devrimci kitledir.

Eğer KESK bürokratları, sahte sendika yasasına, sefalet ücretine, zorunlu tasarrufların yağmalanmasına hayır demek istiyorsa, 4 Mart direnişini yaratan kitlenin önüne dikilmemelidir. Direnerek kazanılabileceğinin bilinciyle hareket eden bu kesim hak alıcı eylemlerin gerçekleşmesinde temel bir rol oynayacaktır.

Bir eğitim emekçisi/İstanbul

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No: 13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17 Kızılay/ANKARA
Tel: 0 (312) 419 18 32

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

İsmet Paşa Cad. Beşiroğlu Altın Han Kat: 5
No:89 Gebze/KOCAELİ

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına,
* Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb. * DM için: 3002991-8 * TL için: 0079219-2

* İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. * DM için: 1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

“İnsan olma iddiasındaki herkesi devrimci tutsaklarla dayanışmaya, F tipine karşı çıkmaya çağırıyoruz!”

“1995 Buca 3 ölü, 1996 Ümraniye 4 ölü, 1996 Diyarbakır 10 ölü, 1996 SAG ve ÖO 12 ölü, 1999 Ulucanlar 10 ölü ve F TİPİ!...

Onlar; konuldukları hücreden dışarı çıktıkları için, sınıfsız-sömürsüz bir dünya özlemiyle mücadele ettikleri için zindanlara atıldılar. Çünkü bu düzen için tehlikelidiler. Yetmedi, onları hücrelere atmak istediler.

Yalnızlaştırmak, kişiliksizleştirmek, yok etmek için. Ve her girişimlerinde ‘Teslimiyet asla!’ cevabını aldılar. Gelineen noktada devlet F tipini hayata geçirmekte kararlı, devrimciler de tabutluklara girmemekte, direnmekte!

Düşünün bir, yalnız devrimciler için mi bu hücreler? Elbette hayır. Bugün ÖSS sınavının kaldırılmasını isteyen liseli gençlere; haraçlara, YÖK'e, eğitimin paralı hale getirilmesine hayır diyen üniversite öğrencilerine; özelleştirmelere, sefalet ücretlerine, sosyal yıkım paketlerine dur diyen işçi-emekçilere; grevlerde, direnişlerde üretimden gelen güçlerini kullanan işçilere, yani herkese, her kesime! Yani en tabii hakları için mücadele veren herkese potansiyel terörist gözüyle bakılmakta. Yani F tipi hayata geçerse, kendi yaşamlarındaki hücreleri parçalayan herkes hücrelere konulacak.

Bizler insan olma iddiasındaki herkesi devrimci tutsaklarla dayanışmaya, F tipine karşı çıkmaya çağırıyoruz!”

(11 Haziran'da Adana'da F tipine karşı yapılan bir kültürel etkinlikte, amatör genç tiyatrocuların katılımcılara hitaben okuduğu metin...)